

Programový dokument Cíl 3 / Ziel 3

Programu na podporu přeshraniční spolupráce

2007 - 2013

mezi

Českou republikou

a

Svobodným státem Sasko

v rámci Cíle „Evropská územní spolupráce“

CCI-Code: 2007CB163PO017
Pozměněné znění ze dne 02.12.2010
potvrzené Monitorovacím výborem dne 02.12.2010
schválené Evropskou Komisí dne 9. srpna 2011

Tiráž

Předložený program byl zpracován Saským státním ministerstvem hospodářství a práce a Ministerstvem pro místní rozvoj České republiky jako

společný Programový dokument
„Programu Cíle 3 / Ziel 3 na podporu přeshraniční spolupráce mezi
mezi Českou republikou a Svobodným státem Sasko
v rámci Cíle „Evropská územní spolupráce“

Příprava programu byla podpořena z evropských a národních prostředků programu Interreg III A Česká republika a Svobodný stát Sasko

Vydavatel:

Saské státní ministerstvo hospodářství, práce a dopravy, Referát 54 – Řídící orgán

Obsah

TIRÁŽ	2	
OBSAH	3	
SEZNAM OBRÁZKŮ		6
SEZNAM TABULEK		6
SEZNAM ZKRATEK		7
KAPITOLA 1 ÚVOD		8
1.1. Základy programu a území programu		8
1.2. Společný proces plánování programu		9
KAPITOLA 2 SITUACE V POHRANIČÍ		11
2.1 Popis situace v dotačním území		11
2.1.1 Rámcové společenské podmínky		11
2.1.1.1. Poloha		11
2.1.1.2. Obyvatelstvo a demografický vývoj		12
2.1.1.3. Infrastruktura		12
2.1.1.4. Vzdělání a socio-kulturní rozvoj		13
2.1.1.5. Vnitřní bezpečnost, požární ochrana, záchranářství a předcházení environmentálním a technologickým rizikům		14
2.1.1.6. Regionální rozvoj		14
2.1.1.7. Partnerská spolupráce		15
2.1.1.8. Volný pohyb a propustnost hranice		15
2.1.2. Hospodářství a cestovní ruch		15
2.1.2.1. Hospodářství		15
2.1.2.2. Cestovní ruch		17
2.1.3. Situace životního prostředí a přírody		17
2.1.3.1. Situace v oblasti životního prostředí		17
2.1.3.2. Ochrana přírody a NATURA 2000		19
2.1.4. Souhrn		19
2.2. SWOT - analýza		21
2.2.1 Společenské rámcové podmínky		21
2.2.2. Hospodářství a cestovní ruch		22
2.2.3. Situace životního prostředí a přírody		23
2.3. Bilance realizace Iniciativy Společenství INTERREG III A v období let 2000 - 2006		24
2.3.1. Přehled o podpoře z programu INTERREG III A		24
2.3.2. Shrnutí podpory z programu INTERREG III A a závěry pro programovací období 2007 – 2013 na základě výsledků ex –ante hodnocení		25

KAPITOLA 3	CÍLE A STRATEGIE PROGRAMU	27
3.1	Cíle a strategie	27
3.1.1.	Strategický rámec soudržnosti	27
3.1.2.	Zvolená strategie a její cíle	27
3.1.3.	Shrnutí výsledků ex – ante hodnocení, především z hlediska posouzení relevance a konzistence zvolené strategie.	28
3.1.4.	Shrnutí výsledků zprávy SEA	29
3.2	Prioritní osy a jejich cíle	32
3.2.1.	Prioritní osa 1 - Rozvoj rámcových společenských podmínek v dotačním území	33
3.2.2.	Prioritní osa 2 - Rozvoj hospodářství a cestovního ruchu	38
3.2.3.	Prioritní osa 3 – Zlepšení situace přírody a životního prostředí	41
3.3.	Technická pomoc	44
3.4.	Koherence s národními politikami a s politikami Společenství	45
3.4.1.	Koherence s národními politikami	45
3.4.2.	Koherence s politikami Společenství	45
3.4.3.	Koherence s ostatními operačními programy, podporovanými v dotačním území z ostatních operačních programů Strukturálních fondů	47
KAPITOLA 4	HODNOTÍCÍ A MONITOROVACÍ INDIKÁTORY	49
4.1.	Indikátory na úrovni programu	49
4.2.	Indikátory na úrovni prioritních os	52
KAPITOLA 5	STRUKTURY A PROCEDURY REALIZACE PROGRAMU	55
5.1.	Zásady společné realizace	55
5.2.	Pravidla managementu programu	55
5.2.1.	Správní struktury	55
5.2.1.1.	Řídící orgán (ŘO)	56
5.2.1.2.	Národní orgán (NO)	57
5.2.1.3.	Společný technický sekretariát (JTS)	57
5.2.1.5.	Auditní orgán	60
5.2.1.6.	Podpora JTS ze strany regionálních subjektů a saských odborných resortů	61
5.2.1.7.	Kontroloři podle čl. 16	61
5.2.2.	Správní procesy	61
5.3.	Ustanovení k managementu projektu	63
5.3.1.	Grémium, zodpovědné za výběr projektů	63
5.3.2.	Procedury a kritéria výběru projektů	63
5.3.2.1.	Principy	63
5.3.2.2.	Stanovení kritérií výběru projektů	64
5.3.2.3.	Zásady uspořádání procedury výběru projektů	64
5.4.	Pravidla monitoringu	66
5.4.1.	Grémium, zodpovědné za monitoring programu	66
5.4.2.	Systémy pro monitoring a hodnocení programu	67
5.5.	Publicita	68
5.6	Sběr dat	69

KAPITOLA 6	INDIKATIVNÍ FINANČNÍ PLÁN	70
PŘÍLOHA		72

Seznam obrázků

Obr. 1	Česko – saské dotační území.....	9
Obr. 2	Přehled plánování programu.....	10
Obr. 3	Strategické cíle a prioritní osy.....	28
Obr. 4	Přehled obsahové realizace prioritních os	32
Obr. 5	Prioritní osa 1 – Příspěvek k realizaci Strategických kohezních směrnic	36
Obr. 6	Specifické cíle v Prioritní ose 1.....	37
Obr. 7	Intervenční oblasti v Prioritní ose 1	38
Obr. 8	Prioritní osa 2 – Příspěvek k realizaci Strategických kohezních směrnic	40
Obr. 9	Specifické cíle v Prioritní ose 2.....	40
Obr. 10	Intervenční oblasti v Prioritní ose 2	41
Obr. 11	Prioritní osa 3 – Příspěvek k realizaci Strategických kohezních směrnic	42
Obr. 12	Specifické cíle v Prioritní ose 3.....	43
Obr. 13	Intervenční oblasti v Prioritní ose 3	43
Obr. 14	Intervenční oblasti pro technickou pomoc	44
Obr. 15	Indikátory a agregované cílové hodnoty na úrovni programu	51
Obr. 16	Indikátory a agregované cílové hodnoty na úrovni prioritních os	52
Obr. 17	Přehled Finanční toky.....	62
Obr. 18	Časový průběh plánování programu a zapojení partnerů.....	73
Obr. 19	Přehled zpracování SEA	79
Obr. 20	Kontextové indikátory a jejich základní hodnoty.....	80
Obr. 21	Seznam potenciálních příjemců pomoci.....	81

Seznam tabulek

Tabulka 1	Předpokládané maximální částky podílu ERDF v jednotlivých rocích.....	70
Tabulka 2	Společná indikativní finanční tabulka 2007 – 2013.....	71
Tabulka 3	Indikativní rozdělení příspěvku Společenství.....	72

Seznam zkratk

DG Regio	Generální ředitelství regionální politiky při Evropské komisi
HDP	Hrubý domácí produkt
ERDF	Evropský fond regionálního rozvoje
ES	Evropské společenství
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
EZFRV	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
FMP	Fond malých projektů
ha	Hektar
IS	Informační systém
JTS	Společný technický sekretariát
Mil.	Milion
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
MOE	Země střední a východní Evropy
MSP	Malé a střední podniky
MV	Monitorovací výbor
NO	Národní orgán
NNO	Nestátní nezisková organizace
NO _x	Oxidy dusíku
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek
OECD	Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj
ROP	Regionální operační program
SAB	Saská rozvojová banka (Sächsische Aufbaubank)
SEA	Strategické hodnocení vlivu na životní prostředí
SMWA	Saské státní ministerstvo hospodářství, práce a dopravy (Sächsisches Staatsministerium für Wirtschaft, Arbeit und Verkehr)
SPA	Ptačí oblasti (Special Protection Areas)
SWOT	Silné a slabé stránky, šance a rizika

Kapitola 1 Úvod

1.1. Základy programu a území programu

Na základě čl. 7 Nařízení (ES) č. 1083/2006 Rady ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o ERDF, ESF a Fondu soudržnosti a v souvislosti se seznamem způsobilých regionů (rozhodnutí Komise ze dne 31.10.2006) zpracovaly Česká republika a Svobodný stát Sasko předložený program.

Dotační území tvoří na saské straně pohraniční zemské okresy¹ Vogtlandkreis, Erzgebirgskreis s obcemi bývalého okresu Aue-Schwarzenberg, Annaberg, Mittlerer Erzgebirgskreis, okres Mittelsachsen s obcemi bývalého okresu Freiberg, okres Sächsische Schweiz/Ostertzegebirge, okres Bautzen s obcemi bývalého okresu Bautzen, okres Görlitz s obcemi bývalého okresu Löbau-Zittau. Kromě toho podle pravidla dle článku 21 odstavec 1 Nařízení (ES) č. 1080/2006 připadají v úvahu následující území. Okres Erzgebirgskreis s obcemi bývalého okresu Stollberg, okres Zwickau s obcemi bývalého okresu Zwickauer Land a městem Zwickau, okres Mittelsachsen s obcemi bývalého okresu Mittweida, okres Meißen s obcemi bývalého okresu Meißen, okres Bautzen s obcemi bývalého okresu Kamenz a městem Hoyerswerda, okres Görlitz s obcemi bývalého okresu Niederschlesischer Oberlausitzkreis a městem Görlitz, statutární města Chemnitz a Dresden, okres Saale-Orla-Kreis (Svobodný stát Durynsko) a Greiz (Svobodný stát Durynsko). Tyto oblasti, kterých se týká pravidlo flexibility, patří již do stávající dotační oblasti Programu Iniciativy Společenství Interreg III A 2000 - 2006 mezi Svobodným státem Sasko a Českou republikou a adekvátně přispěly k realizaci programu. Zařazení těchto oblastí do nového programu je vedle aspektu kontinuity odůvodněno omezenou velikostí resp. šířkou saské části dotačního území na úrovni NUTS III. Z toho důvodu předpokládáme, že zařazení těchto oblastí dodá dotačnímu území další impulsy, díky kterým se získá větší potenciál pro možnou spolupráci.

Na české straně je dotační území tvořeno Karlovarským krajem s okresy Karlovy Vary, Sokolov a Cheb, Ústeckým krajem s okresy Chomutov, Most, Teplice, Louny, Litoměřice, Ústí nad Labem a Děčín, Libereckým krajem s okresy Česká Lípa, Liberec, Jablonec nad Nisou, Semily. Dle systému veřejné správy v České republice odpovídají kraje statistické úrovni NUTS III. Dotační území reprezentuje v přiměřené míře českou část pohraničí. Z těchto důvodů nejsou vymezována žádná další dodatečná území programu dle čl. 21 (1) Nařízení (ES) č. 1080/2006.

Společné dotační území zaujímá plochu celkem 28.054 km². Na českou část připadá 13.191 km², což odpovídá 47% plochy společného dotačního území. Na saskou část připadá 14.843 km² včetně území dle pravidla flexibility. To odpovídá 53% plochy celého dotačního území. Na okresy Svobodného státu Durynsko zahrnuté do území programu dle pravidla flexibility z toho připadá celkem 1.991 km². To odpovídá procentuálnímu podílu cca 13,3% saského podílu na společném dotačním území.

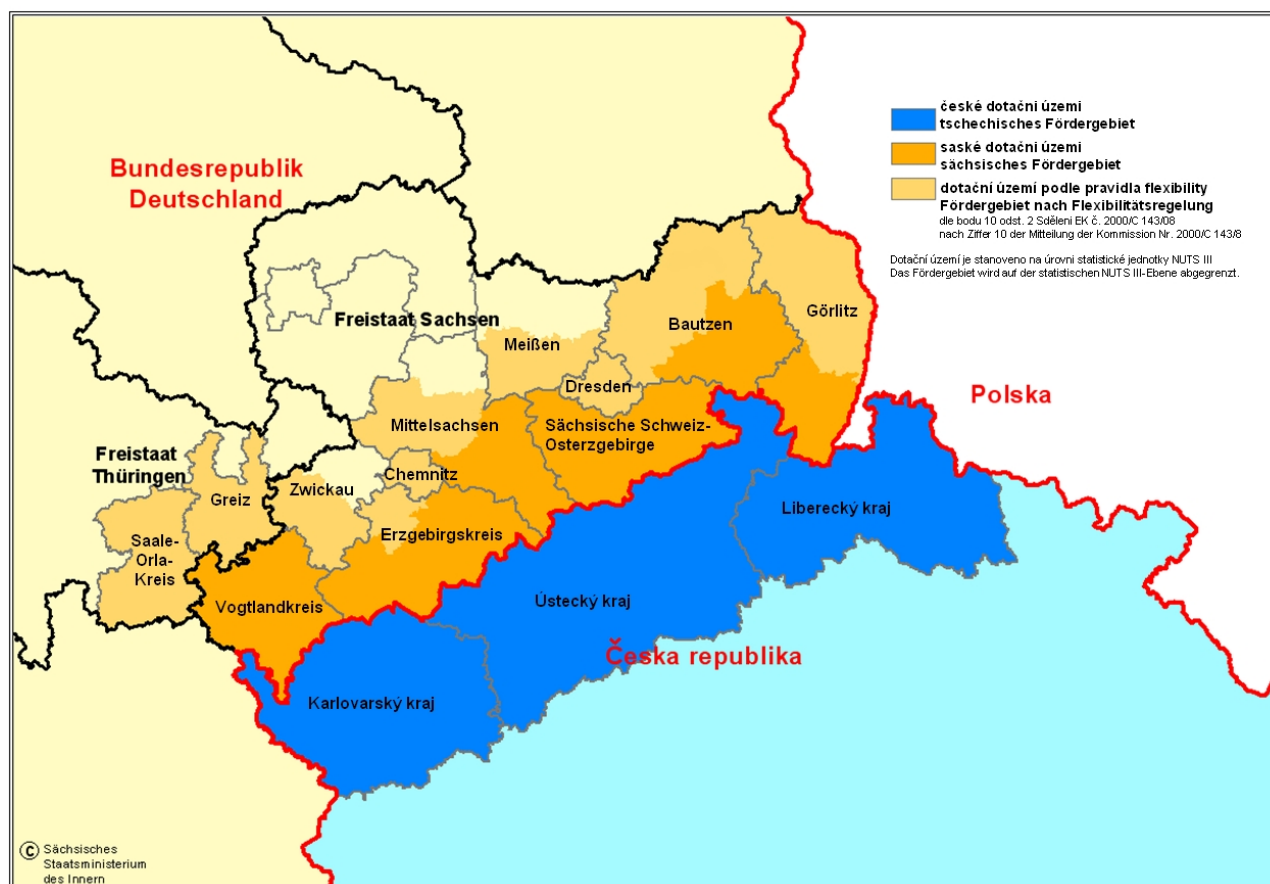
Dotační území bez území dle pravidla flexibility zaujímá plochu celkem 20.392 km². Z toho na českou část připadá 13.191 km² a na saskou část 7.201 km².

---

¹ Stav území k 1.1.2006

Obr. 1 Česko – saské dotační území

Přeshraniční spolupráce ve společném území programu má již dlouholetou tradici. Iniciativa Společenství INTERREG, zaměření A, a program Phare Cross-Border-Cooperation (Phare CBC) byly svým společným zaměřením na podporu přeshraniční spolupráce úzce propojeny. Po vstupu České republiky do Evropské unie dne 1.5.2004 pokračovala spolupráce v rámci programu INTERREG III A. Při rozvoji přeshraniční spolupráce se významně angažovaly rovněž existující euroregiony Erzgebirge/Krušnohoří, Elbe/Labe, Neisse-Nisa-Nysa a Euregio Egrensis.

Předložený program byl vypracován společně českými a saskými partnery. Popisuje geografické a socioekonomické skutečnosti území, určuje strategie a cíle a stanovuje priority. Popisuje struktury a procesy spolupráce. Staví přitom na zkušenostech z uplynulého programovacího období programu INTERREG III A.

1.2. Společný proces plánování programu

Pro vypracování programu Cíl 3 / Ziel 3 v rámci cíle „Evropská územní spolupráce“ byla vytvořena bilaterálně obsazená redakční skupina, složená ze zástupců Řídicího orgánu programu INTERREG III A a českého Ministerstva pro místní rozvoj, která zasedala v pravidelných intervalech. Na zasedáních a workshopech se čeští a saskí zástupci vzájemně informovali o stavu interních diskusí a plánovali další společný postup při organizaci procesu programování.

Při zpracovávání částí relevantních pro česko – saské pohraničí byly po obsahové stránce do práce zapojeni vždy kompetentní zástupci resortů saské státní vlády, českých ministerstev, českých krajů (Karlovarský, Ústecký a Liberecký) a zástupci euroregionů. Do procesu diskuzí při tvorbě dokumentu byli po obsahové i procesně – technické stránce zapojeni rovněž hospodářští a sociální partneři. K zapojení došlo prostřednictvím jednotlivých interview a informováním o stavu přípravy programu v rámci zasedání Monitorovacího výboru².

Odborné resorty se intenzivně podílely především na tvorbě společných pravidel pro poskytování dotace, která by měla během programovacího období 2007 - 2013 platit stejnou měrou pro české a saské nositele projektů.

Proces zpracování byl podporován diskusemi na národních stranách s relevantními partnery. Výsledky těchto diskuzí byly společně projednány v redakční skupině.

Následující tabulka podává přehled o významných krocích programování. Detailní popis procesu plánování a zapojení relevantních aktérů se nachází v příloze dokumentu.

Obr. 2 Přehled plánování programu

Krok	Časový horizont	Zúčastnění aktéři
ustavení bilaterálně zastoupené redakční skupiny	březen 2005	Ministerstvo pro místní rozvoj, Praha Řídící orgán
analýza legislativních norem pro programování Cíle 3	do září 2005	Ministerstvo pro místní rozvoj, Praha Řídící orgán
analýza společných předmětů podpory	květen 2005 až listopad 2005	hospodářští a sociální partneři české a saské euroregiony místní čeští a saští aktéři saské resorty
realizace ex – ante hodnocení včetně SEA ³	leden 2006 až únor 2007	experti - PwC v koordinaci s redakční skupinou
porady a koordinační schůzky ke společným realizačním strukturám	od listopadu 2005	redakční skupina saské resorty české kraje
zpracování detailů plánování programu	od března 2006	redakční skupina
redakční zpracování Programového dokumentu	od května 2006	Řídící orgán
projednávání Společného programového dokumentu v národních vládách	únor až březen 2006	Řídící orgán Ministerstvo pro místní rozvoj, Praha
zaslání Programového dokumentu Evropské komisi	březen 2007	Řídící orgán
schválení Programového dokumentu Evropskou komisí	prosinec 2007	Evropská komise

² Detailní popis procesu plánování a zapojení relevantních aktérů se nachází v příloze dokumentu (obr. 18)

³ Přehled jednotlivých kroků hodnocení vlivů programu na životní prostředí (SEA) se nachází v příloze, obr. 19

Dle čl. 48 písm. 2 Nařízení (ES) č. 1083/2006 musí program projít hodnocením ex – ante. Zpracováním ex – ante hodnocení byla pověřena firma PricewaterhouseCoopers a.s. Hodnocení ex – ante je součástí plánování programu. V procesu probíhajícím současně s programováním, bylo evaluátorem provedeno kromě analýzy situace v pohraničí i hodnocení definované strategie a cílů a formulovány připomínky, které přispějí ke zlepšení popsaného systému cílů.

Evaluátor úzce spolupracoval s redakční skupinou především při vytváření systému indikátorů.

V souladu s ustanoveními Směrnice Evropského parlamentu a Rady (ES) 2001/42 ze dne 27. června 2001 o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí je nutno takového hodnocení (SEA) provést i pro přeshraniční spolupráci v rámci cíle „Evropská územní spolupráce“. SEA pro program Cíl 3 / Ziel 3 byla provedena evaluátorem PwC v rámci hodnocení ex – ante.

Zapojením aspektů životního prostředí do plánování programu by mělo být zajištěno včasné rozeznání významných negativních vlivů jednotlivých opatření programu na životní prostředí a lze jim takto zamezit nebo je alespoň zmírnit. Souhrn výsledků ze zprávy o životním prostředí je obsažen v kapitole 3.4.1.

Programový dokument přijímá doporučení evaluátora a nejdůležitější zkušenosti a výsledky hodnocení uplynulého programovacího období.

Kapitola 2 Situace v pohraničí

Socioekonomická analýza byla jednak zpracována jako aktualizace výsledků Aktualizace střednědobého hodnocení programu INTERREG III A. Analýza byla kromě toho rozšířena o relevantní vývojové trendy. Silné a slabé stránky, šance a rizika dotačního území byly poté schématicky popsány tak, aby bylo možno získat systematický přehled o charakteristice a disparitách dotačního území. Z celkového obrazu výchozí socioekonomické situace a SWOT – analýzy lze odvodit budoucí dotační priority a nastavit budoucí strategii.

2.1 Popis situace v dotačním území

2.1.1 Rámcové společenské podmínky

2.1.1.1. Poloha

Česká republika a Svobodný stát Sasko se dělí o 454 kilometrů společné hranice. Česko – saské pohraničí zahrnuje území čtyř euroregionů - Euregio Egrensis, Krušnohoří/Erzgebirge, Elbe/Labe a Neisse-Nisa-Nysa. Pro českou i saskou část dotačního území přináší hranice z pohledu národních států nutně okrajovou polohu. Hraniční charakter dotačního území je posilován krajinným reliéfem tvořeným pohořím Krušných hor či Česko-saským Švýcarskem. Pokračující evropská integrace však bude dále oslabovat doposud silný vliv hranice a sousedící regiony se budou moci přirozeně propojovat.

2.1.1.2. Obyvatelstvo a demografický vývoj

Počet obyvatel v dotačním území⁴ činil k 31. prosinci 2004 celkem 4,52 milionu⁵. Počet obyvatel na české straně činil 1,55 milionu a tím 34% celkového počtu obyvatel dotačního území. V saské části žilo 2,97 milionu obyvatel, což odpovídá 66% obyvatelstva celého dotačního území. Hustota obyvatelstva v řídkěji osídlených venkovských oblastech na obou stranách je přibližně stejná. Na německé straně se však nacházejí města Saská Kamenice (Chemnitz) a Drážďany (Dresden), dvě z největších měst v Sasku, která významně zvyšují průměrnou hustotu obyvatelstva saské části dotačního území. Průměrná hustota obyvatelstva na saské straně dotačního území tak činí 231 obyvatel na km² a je přibližně dvojnásobná než na české straně se 127 obyvateli na km².

Vývoj počtu obyvatel měl mezi lety 1995 a 2004 na saské straně klesající tendenci. Počet obyvatel činil v roce 2004 pouze 94% úrovně z roku 1995. Na české straně je oproti tomu počet obyvatel s 99% v porovnání s rokem 1995 přibližně stejný. Pro migraci v dotačním území je charakteristické, že upřednostňovanými oblastmi migračních proudů jsou spíše ekonomicky silné regiony.

V celém dotačním území lze sledovat postupné stárnutí obyvatelstva. Dotační území tak sleduje trend celé EU. Podíl obyvatel do 15 let⁶ byl na české straně v roce 2004 s hodnotou 22 vyšší, než podíl obyvatel nad 65 let s hodnotou 18. V saské části byl podíl obyvatel nad 65 let v roce 2004 s hodnotou 32 dvojnásobně vyšší než podíl obyvatel do 15 let s hodnotou 16. Adekvátně tomu činí průměrný věk obyvatelstva na saské straně 45 let a na české 39 let. Prognózy demografického vývoje vycházejí pro celé dotační území z toho, že podíl osob nad 65 let bude stoupat a podíl osob mladších 15ti let dále bude klesat. Průměrný věk obyvatelstva se tak bude nadále zvyšovat. Vzhledem k demografické struktuře a pokračující migraci je nutné očekávat další pokles počtu obyvatel.

2.1.1.3. Infrastruktura

Dopravní infrastruktura v dotačním území hraje důležitou roli, a to jak pro rozvoj regionálních a nadregionálních přeshraničních hospodářských aktivit tak i pro cestovní ruch. V důsledku geografické polohy došlo v souvislosti s rozšířením EU ke zvýšení významu České republiky a Svobodného státu Sasko jako důležitých tranzitních zemí. Dle předpokladů dojde mezi lety 2002 a 2015 mezi Českou republikou a Svobodným státem Sasko ke zvýšení objemu dopravy v případě osobní dopravy o 52% a v případě nákladní dopravy o 275%.⁷ Dosavadní dopravní a hraniční infrastruktura je v tomto ohledu nedostatečná a vyžaduje si proto zlepšení.

S ohledem na zvýšený objem osobní i nákladní dopravy je kapacita silniční sítě nedostačující. Problém představuje především zčásti špatný stav stávajících silnic, chybějící napojení regionů na hlavní dopravní tepny a nedostatek obchvatů v blízkosti měst. Hustota železniční sítě je na české straně výrazně vyšší, než na straně saské. Celkově je dopravní síť v dotačním území dobře vybudovaná, avšak zčásti technicky zastaralá a ve špatném stavu. Současně lze sledovat trend přesunu dopravy na silnice. Od roku 2004 byla v oblasti regionální veřejné osobní dopravy založena celá řada kooperací. V popředí přitom stojí vytvoření integrované nabídky silniční a kolejové dopravy, propojení dopravních nabídek a

⁴ Včetně okresů a statutárních měst v rámci 20% flexibility.

⁵ Bez okresů a statutárních měst v rámci 20% flexibility činil počet obyvatel k 31. prosinci 2004 na saské a české straně 2,83 milionu obyvatel, z toho 1,28 milionu (45,2%) připadá na saskou část a 1,55 milionu (54,8%) na českou část dotačního území.

⁶ Osoby mladší 15-ti let věku, vztaženo na 100 osob ve věku 15-ti až 64-letých.

⁷ Srov. IVV (srpen 2004). Vlivy rozšíření EU na management dopravy a průběh dopravy v německé silniční síti východního pohraničí a na důležité trasy mezinárodní dopravy – závěrečná zpráva. Čáchy 2004

vytváření informačních možností. Integrovaný přeshraniční dopravní systém má být i nadále rozvíjen za účelem podpory důležitých faktorů dotačního území, především cestovního ruchu. Hraniční infrastruktura má být do roku 2010 rozšířena z 16 na 24 silničních hraničních přechodů a ze 7 na 9 železničních hraničních přechodů.⁸ Dojde tím ke zvýšení propustnosti hranice regionů mezi východním Saskem a Libereckým krajem, drážďanskou aglomerací v jihovýchodním Sasku a Ústeckým krajem a hřebenem Krušných hor.

Vývoj dopravní infrastruktury v dotačním území bude rozhodujícím způsobem ovlivňován budoucími rámcovými podmínkami, jakými jsou změna demografické situace (pokles počtu obyvatel, počtu žáků, stoupající podíl staršího obyvatelstva) a změnami v dopravních vztazích (pokles poptávky po veřejných dopravních prostředcích v důsledku většího užívání osobních vozů).

Důležitým faktorem při hodnocení atraktivity a konkurenceschopnosti dotačního území je existence efektivní infrastruktury výzkumu a vývoje. V dotačním území existují v této oblasti velké rozdíly. Jak z hlediska výše podílu výdajů na výzkum a vývoj na HDP, tak i v počtu personálu v oblasti vývoje a výzkumu vykazuje saská část dotačního území signifikantně vyšší podíl. Hospodářské využití infrastruktury výzkumu a vývoje pro produkci a vytváření hodnot probíhá mimo jiné prostřednictvím transferu technologií, který majitele technologie (například univerzity, výzkumné ústavy) spojuje s aktéry v hospodářské sféře. Transfer technologií významně přispívá ke zvyšování konkurenceschopnosti a podnikatelské iniciativy MSP a kvalifikaci odborných pracovních sil. Pro tvorbu inovací, které tvoří významný základ hospodářského rozvoje, je do budoucna nutné zintenzívnit spolupráci, společný a efektivní management projektů a zintenzívnit komunikaci subjektů a osob, které se podílejí na procesech transferů.

V moderní ekonomice a především v jejích znalostních oblastech představuje informační a komunikační infrastruktura významný faktor pro společenský a hospodářský rozvoj dotačního území.⁹ V tomto smyslu vytváří nutnou infrastrukturu pro ekonomiku budoucnosti. V celém území programu je míra využívání internetu ve vztahu k domácnostem s osobními počítači s cca 65% dosud relativně nízká.

Dotační území disponuje dobrou až velmi dobrou vybaveností ohledně infrastruktury v oblasti zdravotnictví a sociálních věcí. V současné době není možné pokrýt potřebu pečovatelských zařízení a institucí pro seniory. Z důvodu očekávaného demografického vývoje musejí být zvolena taková opatření, díky nimž bude možné pokrýt stále rostoucí potřebu. Zařízení stacionární pomoci pro seniory vykazují v pečovatelské oblasti zčásti potřebu kvalitativního zlepšení.

2.1.1.4. Vzdelání a socio-kulturní rozvoj

Celkové výdaje České republiky do vzdělání činily v roce 2003 4,6% HDP. V Německu činily celkové výdaje do vzdělání v roce 2003 4,7% HDP. Rozdělení finančních prostředků mezi základní, primární, sekundární a terciérní oblast je v obou zemích přibližně stejné. Z důvodu rozdílnosti vzdělávacích systémů je pro žáky, studující a pedagogický personál trvalá výměna mezi vzdělávacími systémy obou zemí v současné době možná pouze v omezené míře. I přesto však probíhá aktivní výměna v rámci 132 česko – německých partnerství škol, 34 vysokoškolských vztahů a akademické výměny. Dosažený stupeň vzdělání obyvatelstva¹⁰ v dotačním území se významně liší z hlediska vyššího podílu osob se vzděláním v terciérní oblasti v saské části dotačního území.

⁸ Srov.: Saské státní ministerstvo hospodářství a práce, odbor 6, VI. Dopravní konference Průmyslové a obchodní komory Jihozápadního Saska „Sasko-české cesty“ („Sächsisch-Böhmische Wege“) dne 18.května 2006 ve Frauensteinu

⁹ Rozšíření využívání moderních informačních komunikačních technologií přitom mimo jiné závisí na věkové struktuře obyvatelstva a počtu výdělečně činných osob.

¹⁰ Eurostat - NewsCronos database: Low Education Level (ISCED 0-2), Medium Education Level (ISCED 3-4), High Education Level (ISCED 5-6)

Výkonnost žáků v dotačním území je dle studie OECD PISA přibližně stejná, čeští žáci však vykazují lepší výsledky v oblasti základního přírodovědného vzdělání.¹¹

Vzdělávací infrastruktura dotačního území se vyznačuje stabilní sítí základních škol, speciálních škol pro postižené děti, středních škol, gymnázií a 23 vysokých škol. Vysoké školy se zčásti specializovaly na tradiční i nová průmyslová odvětví v regionu. Z důvodu demografického vývoje se v celém území programu snižuje potřeba mateřských a základních škol.

Zprostředkování jazykových znalostí a socio-kulturních charakteristik sousední země má pro vzájemné porozumění, identifikaci obyvatelstva s regionem a tím i pro společenský a hospodářský rozvoj dotačního území velký význam. Zprostředkování těchto znalostí probíhá především výukou cizích jazyků na prvním a druhém stupni a kulturní výměnou. V celém dotačním území existuje řada veřejných a soukromých institucí, které se silně angažují při zprostředkování jazyka a socioekonomických aspektů sousední země, především v základní a primární oblasti. To je třeba dále rozvíjet. Důležitým prvkem setkávání a výměny je intenzivní bilaterální výměna mládeže. Rovněž česko – německé kulturní akce přispívají k socio-kulturnímu rozvoji.

2.1.1.5. Vnitřní bezpečnost, požární ochrana, záchranářství a předcházení environmentálním a technologickým rizikům

Budování „prostoru svobody, bezpečnosti a práva“ má pro členské země EU prioritní význam. To vyžaduje společné úsilí a úzkou spolupráci policie a resortu spravedlnosti České republiky a Německa za účelem boje proti organizovanému zločinu, mezinárodnímu terorismu a ilegální migraci.¹² Stejně tak je nutno zintenzívnit spolupráci a vzájemnou podporu v oblasti přeshraniční ochrany před katastrofami, neboť v pohraničních oblastech není rychlá pomoc ze všech směrů často možná.

K tématickým oblastem „vnitřní bezpečnost“ patří předcházení environmentálním a technologickým rizikům, boj proti kriminalitě, jakož i prevence v oblasti bezpečnosti silničního provozu a prevence kriminality. Rovněž k tomu patří oblasti požární ochrany, záchranných služeb a posílení veřejné bezpečnosti policií. Pro zlepšení spolupráce v těchto oblastech v dotačním území je nutno zlepšit a zintenzívnit přeshraniční procesy plánování a koordinace.

Vývoj kriminality podél hranice v dotačním území se mezi lety 2002 a 2004 plynule snižoval.¹³ Pro to, aby tento trend nadále pokračoval, je nutné dále posílit výměnu informací a propojení v oblasti veřejné bezpečnosti (policie) a trestního stíhání.

Pro zlepšení předcházení environmentálním a technologickým rizikům v dotačním území je nutný vývoj společných varovných a informačních systémů a systému včasného varování a rozvoj společných komunikačních struktur a systémů. Dále je i v budoucnu nutná výměna zkušeností a znalostí a realizace společných cvičení.

2.1.1.6. Regionální rozvoj

Cílem udržitelného územního rozvoje je vytvoření souladu mezi sociálními, ekonomickými a ekologickými nároky na území. V rámci Evropy je česko – saské pohraniční nutno klasifikovat jako meziprostor s náznaky koncentrace osídlení.¹⁴ Souhrnně je území

¹¹ Srov. ifo Institut für Wirtschaftsförderung Dresden (2004), ifo Dresden Studien 35, Vlvy rozšíření EU na hospodářství a trhu práce v Sasku, Mnichov 2005 (Auswirkungen der EU-Osterweiterung auf Wirtschaft und Arbeitsmarkt in Sachsen, München 2004)

¹² Srov. Německé spolkové ministerstvo vnitra, Žít svobodně a bezpečně – německá vnitřní politika v Evropě (Frei und sicher leben - deutsche Innenpolitik in Europa), Berlin 2006

¹³ Srov. Schengen – výroční zpráva, str. 23

¹⁴ Srov. Spolkový úřad pro stavebnictví a prostorové uspořádání, prezentace Zprávy o prostorovém uspořádání 2005 : Hlavní informace a zobrazení (Kernaussagen und wichtige Abbildungen), Bonn 18. května 2005

v bezprostřední blízkosti hranice nutno z hlediska hustoty obyvatelstva klasifikovat jako řídko osídlený až nízkou zahuštěný prostor. V důsledku toho vykazují pohraniční regiony, které se nenacházejí v bezprostřední blízkosti velkých aglomerací jako Drážďany, Saská Kamenice, Ústí nad Labem či Liberec, nízkou až velmi nízkou koncentraci pracovních míst, infrastruktury a sídel a je nutno je řadit k venkovu.

Určujícími demografickými trendy venkova jsou stárnutí a významný pokles počtu obyvatelstva. Přírodní charakter dotačního území s existujícími národními parky a vysokým podílem nerozdělené volné krajiny představuje vysoký potenciál, především pro cestovní ruch. To podporuje i vysoká hustota lázeňských obcí v dotačním území. Kromě toho plní dotační území podél česko - saské hranice v podobě Panevropského koridoru IV (Norimberk / Drážďany – Praha – Vídeň atd.) důležitou spojovací dopravní funkci mezi západní a východní Evropou. Chybí však vzájemné informace, společná koordinace a rozvoj územního plánování, národní legislativa, upravující přeshraniční spolupráci v oblasti regionálního rozvoje a jednotná přeshraniční data.

2.1.1.7. Partnerská spolupráce

V roce 1992 bylo podepsáno společné vládní prohlášení o partnerské spolupráci mezi Českou republikou a Svobodným státem Sasko, na jehož základě byla ustavena česko – saská pracovní skupina pro přeshraniční spolupráci. Kromě podpory euroregionální spolupráce spočívá její hlavní cíl v rozvoji politických, hospodářských, kulturních a sociálních kontaktů na obou stranách hranice. Důležitou roli hrají na lokální úrovni v partnerské spolupráci pro realizaci cílů přeshraničního územního rozvoje a zlepšení sousedských vztahů čtyři euroregiony: Euregio Egrensis, Krušnohoří/Erzgebirge, Labe/Elbe a Neisse-Nisa-Nysa. Partnerská spolupráce je dále podporována řadou nevládních organizací.¹⁵ Dalším významným příspěvkem je existujících 73 česko - německých partnerství měst.

2.1.1.8. Volný pohyb a propustnost hranice

Po vstupu České republiky do Evropské unie dne 1.května 2004 je mezi Českou republikou a Svobodným státem Sasko v zásadě možný volný pohyb zboží, služeb, kapitálu a osob bez omezení. Pro určité oblasti však byly pro odstranění překážek mezi EU, případně členskými zeměmi a zeměmi přistupujícími dohodnuty pro určité oblasti přechodné lhůty. V případě České republiky a Německa se to týká volného pohybu osob, kapitálu a služeb.

2.1.2. Hospodářství a cestovní ruch

2.1.2.1. Hospodářství

Životní úroveň a výkonnost ekonomiky vykazují v dotačním území i nadále signifikantní rozdíly. Česká část dosáhla v roce 2002 HDP na obyvatele ve výši 56% průměru EU – 25, zatímco saská část 72%. Reálný růst HDP mezi lety 2002 až 2004 činil v České republice v průměru 7,1%, v Sasku oproti tomu 2,1%. Obchodní klima je v roce 2006 v obou zemích hodnocena jako pozitivní.

V oblasti vývozu ze Saska zaujímá Česká republika s 4,5% celkem sedmé místo mezi nejvýznamnějšími obchodními partnery Svobodného státu Sasko¹⁶. Český export do Saska od roku 2002 výrazně roste. Saský export do České republiky stoupal od roku 2001 pouze pomalu a v porovnání s objemem importu se vyvíjel pouze podprůměrně.

¹⁵ Nevládní organizace jsou organizační struktury v rámci místní a regionální veřejné správy a dalších částí demokratické společnosti včetně registrovaných sdružení, obecně – prospěšných organizací, církevních institucí, organizací ochrany spotřebitelů, odborných komor, odborových svazů atd. jako například ETB Neisse e. V. V, ARGE 28, EU RegioPart, IRC Saxony und TANDEM.

¹⁶ Srov. Saský zemský statistický úřad (2006)

Sektorová struktura¹⁷ ekonomiky je v České republice a ve Svobodném státě Sasko přibližně stejná. Zatímco zemědělství a lesnictví hrají z hlediska podílu na tvorbě HDP pouze velmi omezenou roli, patří sektoru služeb hlavní podíl. Je však nutné zohlednit skutečnost, že sektorová struktura v oblastech venkova – který ve společném dotačním území převládá – se v určitých částech zásadně odlišuje od sektorové struktury oblastí měst a aglomerací. Podnikatelská struktura je v České republice tvořena z 99,8%, ve Svobodném státě Sasko z 99% malými a středními podniky¹⁸. Propojení příhraniční ekonomiky v dotačním území se vyznačuje především německými firmami investujícími v České republice a udržujícími zde své provozovny a / nebo dodavatelské vztahy a českými firmami prodávajícími své produkty v Sasku¹⁹. V případě investic případně produkce českých firem v Sasku lze zaznamenat pouze lehké oživení²⁰.

V důsledku územní koncentrace odvětví existuje potenciál pro spolupráci²¹ mezi českými a saskými firmami. Patří sem průmysl zpracování kovů, strojírenství a automobilový průmysl. Na druhé straně je třeba z důvodů rozdílné výše mzdové úrovně v České republice oproti Sasku nutno počítat se zostřenou konkurencí například v určitých oblastech sektoru služeb, zdravotnictví a sociálních věcí. Podporu nacházejí firmy v současné době u komor zahraničního obchodu obou zemí, které spolu intenzivně spolupracují. Překážky v rozvoji hospodářských vztahů v dotačním území představují v současné době omezené možnosti informací a kontaktů pro hledání a výběr spolehlivého obchodního partnera a byrokratická zátěž, chybějící jazykové znalosti, pořizování informací o trhu, rozdíly v kvalitě služeb a prosazování právních nároků.²²

Cena práce v dotačním území se s výší 21,24 EUR pohybovala pod průměrem EU – 25, přičemž v České republice činila 5,85 EUR a v nových spolkových zemích 16,43 EUR. Vedle vyšších nákladů na práci je navíc rozdílná i délka roční pracovní doby na výdělečně činnou osobu. Zatímco v České republice odpracovala výdělečně činná osoba v průměru 1 972 hodin v roce 2004, v Sasku to bylo 1 510 hodin.

Z hlediska vývoje zaměstnanosti a nezaměstnanosti je obraz dotačního území na české a saské straně v současné době rozdílný. Většina výdělečně činných osob je na saské straně činná v sektorech veřejných a soukromých služeb, obchodu, pohostinství a dopravě a také ve zpracovatelském průmyslu. Na české straně dotačního území je zpracovatelský průmysl největším zaměstnavatelem, následován obchodem a stavebnictvím. Ukazatel zaměstnanosti činil v Sasku v roce 2004 52%, což odpovídá počtu 1,6 mil. osob v saské části dotačního území, z čehož bylo přibližně 79% výdělečně činných. Jako signál demografického vývoje v Sasku stoupl počet nevýdělečně činných osob nad 65 let věku ve stejném období o zhruba 15%, zatímco počet osob mladších 15-ti let klesl zhruba o 22%. Poměr nevýdělečně činných osob starších 65-ti let k nevýdělečně činným osobám mladším 15-ti let tak v Sasku v roce 2004 činil jedna ku dvěma.

V české části činil počet osob v produktivním věku v roce 2004 zhruba 794 400. Z toho bylo v ročním průměru výdělečně činných 89%. Podíl nevýdělečně činných osob mladších 15-ti let je o 22% vyšší nežli podíl osob starších 65-ti let. Průměrná míra nezaměstnanosti činila v ročním průměru 2004 v saské části dotačního území cca 20%, přičemž podíl dlouhodobě nezaměstnaných činil 44%. Míra nezaměstnanosti na české straně dotačního území činila v roce 2004 zhruba 11,6%, podíl dlouhodobě nezaměstnaných činil 31%.²³

¹⁷ Procentuální údaje se vztahují na celkový počet podnikatelských subjektů ve Svobodném státě Sasko, ev. ve třech krajích, v Ústeckém, Libereckém a Karlovarském. Ukazují, že převážné množství všech podnikatelských subjektů v tomto území náleží dle definice MSP od Evropské komise mezi MSP.

¹⁸ MSP dle definice EU jsou podniky s méně než 250ti zaměstnanci. V Sasku mají význam především malé podniky (0 – 9 zaměstnanců) – 95,9%. Srov. Saské státní ministerstvo hospodářství a práce (2004) Hospodářství a práce v Sasku (Wirtschaft und Arbeit in Sachsen), str. 63 a Ministerstvo financí ČR National Reform Programme of the Czech Republic 2005 - 2008, str. 13

¹⁹ Na české straně se v dotačním území nachází pouze 16% všech firem kontrolovaných ze zahraničí v České republice.

Nejatraktivnější je Praha a okolí, následováno Středočeským a Jihomoravským krajem. Srov. Český statistický úřad (2006) Srov. Saská průmyslová a obchodní komora (2005) Rok po rozšíření EU první bilance firem (Ein Jahr EU-Erweiterung - Eine erste Bilanz der Unternehmen), str. 22

²¹ Srov. ifo Institut für Wirtschaftsforschung Niederlassung Dresden (2004), Vlivy rozšíření EU na hospodářství a práci v Sasku (Auswirkungen der EU-Osterweiterung auf Wirtschaft und Arbeit in Sachsen), str. 49 a další

²² Srov. Saská průmyslová a obchodní komora (2005) tamtéž

²³ V roce 2004 měl Ústecký kraj s 14,5% jednu z nejvyšších měr nezaměstnanosti v České republice. Srov. Český statistický úřad (2006)

Ve srovnání se Saskem (19,4%), Německem (11,7%), Českou republikou (9,5%) a EU-25 (9,2%) se jako dlouhodobý strukturální problém dotačního území všeobecně ukazuje vysoká nezaměstnanost.

2.1.2.2. Cestovní ruch

Dotační území disponuje rozsáhlou a atraktivní přírodní a kulturní krajinou, což představuje významný faktor cestovního ruchu.

Cílovými turistickými oblastmi v dotačním území je kromě velkoplošných krajinných celků i řada menších krajinných jednotek. Podíl prostorů či objektů podléhajících ochraně je celkově vysoký.

Cestovní ruch a rekreace mají v dotačním území historickou tradici. Kromě atraktivních přírodních prostorů disponuje dotační území rovněž vysokou nabídkou tradičních lázní i vzdušných lázní, které jsou zajímavé především pro rekreační turistiku a wellness. To je doplněno historickými stavbami, jako jsou zámky a hrady, moderní stavební památky a bohatou kulturní nabídkou. Infrastruktura cestovního ruchu se v dotačním území vyznačuje relativně dobrou úrovní. Dochází však ke kumulaci sportovních a kulturních aktivit do vybraných centrálních míst, zatímco na venkově dochází k jejich úbytku. Největší podíl lázeňských obcí se nachází v Saském Švýcarsku, Vogtlandsku, Krušných horách a v Karlovarském kraji, který tvoří se západočeským lázeňským trojúhelníkem významné lázeňské centrum (41% lázní v České republice). Vývoj v oblasti pohostinství od roku 1995 nejprve silně stoupl a v průběhu posledních let zůstává na přibližně stejné úrovni. Některé turistické cíle, jako jsou Drážďany, Žitavské hory, Hornolužická vrchovina, České a Saské Švýcarsko zaznamenávají silně rostoucí počet ubytovaných návštěvníků. Vytíženost lůžek se v Karlovarském kraji s cílovými destinacemi Krušné hory a západočeský lázeňský trojúhelník a ve vládním kraji Drážďany pohybuje nad daným národním průměrem. Nejdélejší průměrnou délku pobytu vykazují lázeňská centra Karlovarského kraje.

Potenciály rozvoje cestovního ruchu v dotačním území spočívají v dalším rozvoji agroturistiky, ve společném destinačním managementu pro dotační území a v rozvoji celé infrastruktury cestovního ruchu a v harmonizaci standardů kvality. Kromě toho je nutno zlepšit přeshraniční spolupráci v oblasti marketingu celého regionu dotačního území ve spojení s dostatečným propojením existujících regionálních a lokálních aktérů. Je nutno zlepšit informační možnosti pro návštěvníky cílových oblastí.

2.1.3. Situace životního prostředí a přírody

2.1.3.1. Situace v oblasti životního prostředí

Vstup dusíku do půdy je v dotačním území stále na vysoké úrovni. Imise, které způsobují zvýšený přísun živin, zapříčiňují nejen chronické škody na rostlinách díky okyselování, ale také vedou ke ztrátě biodiverzity. Vstup sloučenin dusíku z ovzduší se v posledních letech zvýšil (oxidy dusíku z dopravy). Stejně tak zůstává v některých oblastech dotačního území vysoké zatížení těžkými kovy a arsenem, zejména v důsledku pozadového zatížení geologického původu a kvůli následkům těžby rudy v minulých staletích.

Kvalita ovzduší se v dotačním území zlepšila, a to díky snížení počtu velkých průmyslových podniků, modernizací technicky zastaralých zařízení, instalací moderních technologií a využitím alternativních zdrojů energií. Od roku 1999 je však možno zaznamenat opět lehký nárůst emisí, způsobený zprovozněním nových bloků elektráren a stoupající dopravou. Indikátorem kvality ovzduší je situace lesů v dotačním území. Podíl lesní plochy činí v české části pohraničí cca 41%, v saské části zhruba 35%. Od roku 1990 se zlepšuje stav lesů.

V budoucnu bude důležitou oblastí aktivit ochrana klimatu a s tím spojené využití obnovitelných zdrojů energií. Prvním výsledkem přeshraniční spolupráce je smlouva o novém česko-německém pilotním projektu „Větrný park Rusová“²⁴. Na saské straně je

²⁴ Srov. Tiskový a informační úřad Spolkové vlády ze dne 11.7.2005, obnovitelné zdroje energie, německo-český projekt větrných elektráren – příspěvek o ochraně klimatu.

důležitá biomasa, např. projekt dotovaný ve období 2003/2004 na lokální vytápění v kombinaci se solárním kolektorem.

V kvalitě vodních toků lze v dotačním území zaznamenat pozitivní trend v oblasti snižování koncentrací nebezpečných látek. Důvodem je zprovoznění nových a opravy již existujících kanalizačních systémů a čistíren odpadních vod. Kvalita vody v jezerech, přehradních nádržích se od počátku 90-tých let rovněž lehce zlepšuje.

Za účelem zlepšení a rozvoje protipovodňové ochrany v dotačním území je nutno přizpůsobit zátopové oblasti ohrožením, která jsou povodněmi způsobena, zintenzívnit spolupráci v oblasti protipovodňové ochrany a v celém území povodí a pokračovat ve vývoji varovných a informačních systémů a systémů předpovědi.

Stejně tak je důležitá spolupráce při zachování a rozšiřování technické infrastruktury, jako jsou rybníky, protipovodňové retenční nádrže, a také přirozené absorpční kapacity jako říční nivy, lesy a nezpevněné plochy zejména v oblastech, ve kterých vznikají povodně. Při tom má zvláštní význam tvorba společných koncepčních materiálů, jak je rovněž požadováno návrhem evropské směrnice k managementu povodňových rizik.

Objem produkovaného odpadu celkově, odhad budoucího vývoje objemu odpadu a stav likvidace odpadu a recyklace jsou v české a saské části z velké části ještě rozdílné. V České republice byly v roce 2001 poprvé implementovány požadavky evropské legislativy a dalších mezinárodních závazků v novém zákoně o odpadech a obalech. Na rozdíl od saské strany lze konstatovat určitou rezervu například ve zvýšení recyklační kvóty nebo snížení produkce odpadu. Realizace koncepčních školicích a vzdělávacích akcí k tématům odpadového hospodářství a odpadové legislativy EU tak bude mít zvláštní význam.

Situace v oblasti zásobování vodou a odpadních vod je na české a saské straně rozdílná. V oblasti zásobování vodou je v Sasku k dispozici daleko více vody, než se spotřebovává. Díky klesající spotřebě vody a stávajícím kapacitám úpraven pitné vody nevzniká ve Svobodném státě Sasko problém s kvantitativním a kvalitativním pokrytím potřeb pitné vody. Na české straně je poměr mezi jímáním pitné vody a pitnou vodou, která je k dispozici, daleko nevýhodnější.²⁵ V oblasti čištění odpadních vod má nyní na české straně každá obec s více než 10 000 obyvateli čistírnu odpadních vod. Do budoucna bude nutné zdokonalit čištění komunálních odpadních vod, především fosforu a dusíku způsobujících růst řas.²⁶ Kapacita zpracování odpadních vod na obyvatele je na saské straně celkově vyšší. Pro 86% obyvatel Saska bylo do roku 2006 vytvořeno odpovídající veřejné čištění odpadních vod. Bude kladen důraz na renovaci stávajících zařízení pro odvádění odpadních vod odpovídající technickému stavu, zejména na venkově, přičemž bude nutné tato zařízení uzpůsobit s ohledem na demografický vývoj.

²⁵ To mimo jiné vyplývá z nízkého počtu větších přítoků Labe na české straně. Z tohoto důvodu dochází k odtoku téměř veškerých srážek do Německa. Kromě toho je více než 50% celkové spotřeby vody využíváno v rámci výroby energie. Srov. Bavorské státní ministerstvo životního prostředí, zdraví a ochrany spotřebitelů (2006): Vlivy rozšíření EU na ochranu životního prostředí (Auswirkungen der EU-Osterweiterung auf den Umweltschutz), (cited, 10.9.2006) http://www.stmugv.bayern.de/de/eu/ost_umw.htm

²⁶ Srov. Forum Gesellschaft. Voda pro tři moře – Česko a mokřý prvek (Wasser für drei Meere- Tschechien und das nassen Element) ze dne 23.3.2006, interview s českým ministrem zemědělství Janem Mládkem (cited 10.9.2006) <http://www.radio.cz/de/artikel/77135>

2.1.3.2. Ochrana přírody a NATURA 2000

Dotační území disponuje vysokým počtem chráněných velkoplošných a maloplošných území. V saské části dotačního území se nacházejí například 1 národní park a 167 chráněných přírodních území, na české straně se mimo jiné nacházejí 2 národní parky a 7 chráněných krajinných oblastí.²⁷

Budoucími oblastmi aktivit v přeshraniční ochraně přírody, lesa a krajiny budou oblasti „regulace zásahů“ – především v případě celoplošně významných zásahů, „monitoring ochrany přírody“, „opatření k ochraně lesa a zlepšení druhové skladby lesa a rozšiřování lesa“ a „rozvoj vodních toků“. Dále je nutno vybudovat a instalovat přeshraniční odborné informační systémy v oblasti ochrany přírody. Stejně tak je tématem práce i podpora kvalifikované ochrany přírody prostřednictvím geografických informačních systémů. Významným faktorem pro rozvoj udržitelné ochrany přírody a životního prostředí a pro udržitelné využívání přírodních zdrojů v dotačním území je vytváření ekologického uvědomění obyvatelstva.

Cílem evropského systému biokoridorů „NATURA 2000“ je zachování evropského přírodního dědictví a jeho ohrožených životních prostorů, flóry a fauny. Svobodný stát Sasko nahlásil EU 270 evropsky významných lokalit a 20 ptačích oblastí, tj. 9,2%, resp. 4,7% plochy země. Mezi nimi se nacházejí i významné krajinné oblasti v dotačním území, jako je Národní park Saské Švýcarsko, části krušnohorského hřebene a Vogtlandska. Česká republika má celkem 863 evropsky významných lokalit a 38 ptačích oblastí, tj. 13,3 %, resp. 8,8 % plochy země. V české části dotačního území se mezi evropsky významnými lokalitami nachází např. České Švýcarsko.

Celková plocha potenciálních oblastí NATURA 2000 v dotačním území představuje 315.666 ha, z toho 104.578 ha²⁸ v saské části a 211.088 ha v české části.

2.1.4. Souhrn

Socioekonomická analýza ukazuje, že v rámci dotačního území na saské a české straně dosud existují výrazné rozdíly, především v oblasti hospodářství a rámcových společenských podmínek. Kromě toho dojde vzhledem k demografickému vývoji v celém území programu k dalším změnám rámcových podmínek. Z tohoto důvodu bude podpora opatření hodnocena z hlediska budoucích potřeb obyvatelstva. Při klesající poptávce by priority měly být kladeny především na využití synergických efektů, na podporu soukromých iniciativ a na přeshraniční kooperaci při využívání a zachování infrastruktury. Rozvoj infrastruktury a státních služeb by měl probíhat společně v oblastech, v nichž existuje stoupající poptávka.

Firmám sídlícím v dotačním území hrozí v zostřující se konkurenční soutěži nedostatek pracovních sil. Počet mladých výdělečně činných osob se do budoucna bude dále snižovat. Kromě toho se bude jejich úroveň vzdělání nacházet na nízké úrovni, neboť mladý a dobře vzdělaná mladá generace bude v budoucnosti stále více odcházet do ekonomicky silných regionů mimo dotační území. Aby bylo možno proti tomuto trendu působit, je nutné podpořit kooperaci mezi hospodářskou sférou a vzdělávacím systémem a příslušné projekty²⁹.

Jako pozitivní impulsy pro ekonomický rozvoj a rozvoj cestovního ruchu v dotačním území je nutno zlepšit především propustnost hranice a dopravní infrastrukturu. Především je nutno napojit jednotlivé regiony na hlavní dopravní tepny. Ve větší míře by měly být využívány a podporovány existující kooperační potenciály v odvětvích koncentrovaných v jednotlivých regionech dotačního území. Dále je nutno vyrovnat, případně transparentně uspořádat existující rozdíly, především ve vztahu ke kvalitě a cenové úrovni.

²⁷ Srov. Český statistický úřad (2006)

²⁸ bez území dle pravidla flexibility dle čl. 21 (1) nařízení 1080/2006

²⁹ Například kooperace mezi saskými a českými hospodářskými podniky a vzdělávacími institucemi, silnější nabídka jazykových kurzů v češtině, zprostředkování znalostí o českém hospodářském prostoru atd. - to by mělo posílit vztah mladých lidí k regionu a snížit ochotu k vystěhování se.

Pro MSP³⁰ dotačního území je nutná podpora průniku na trh v České republice a Svobodném státě Sasko, neboť tyto v porovnání s velkými firmami disponují významně nižšími možnostmi průniku na trh, na druhou stranu však zajišťují mnoho pracovních příležitostí. V této oblasti by bylo nutno především odbourat bariéry v přístupu na trhy a ve větší míře podporovat například přístup k informacím o trhu a právní poradenství. Za tímto účelem by měly být ve větší míře zapojeny instituce působící na obou stranách hranice, jako jsou průmyslové a obchodní komory nebo zastřešující svazy a sdružení hospodářské sféry. Situace na trhu práce se v dotačním území z hlediska na demografických skutečností nezlepší ani v blízké budoucnosti. Posílením konkurenceschopnosti zdejší ekonomiky, poskytováním a zlepšováním infrastruktury a využíváním společných potenciálů vzájemným zpřístupňováním trhů by mohl být vytvořen společný trh práce. Tento cíl je však v současné době omezen dosud existujícími přechodnými ustanoveními, především z hlediska volného pohybu pracovních sil a zakládání firem. Společný trh bez omezení bude v případě maximálního využití lhůt patrně existovat teprve od dubna 2011. Socioekonomická analýza ukázala, že oblast přírody a životního prostředí se všemi svými složkami představuje důležitý územní faktor pro udržitelný rozvoj v dotačním území. Přitom je zapotřebí brát na zřetel vzájemné působení s oblastmi, jako je hospodářství a cestovní ruch. Řada řešení problémů vyžaduje přeshraniční aktivity. K tomu patří ochrana klimatu, ochrana lesa a ochrana přírody a opatření ke zlepšení stavu vodstva nebo protipovodňové ochrany.

---

³⁰ Pojem MSP zahrnuje podnikatelské subjekty všech odvětví, včetně podnikatelů v oblastech zemědělství, lesnictví, rybářství a služeb.

2.2. SWOT - analýza

2.2.1 Společenské rámcové podmínky

Strengths / Silné stránky	Weakness / Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Vysoké angažmá regionálních a místních aktérů Především kooperace a výměna v oblastech socio-kulturního rozvoje (zprostředkování znalostí o sousední zemi, jazyce a kulturních aspektech) • Vysoký zájem místního obyvatelstva o sousední zemi: vytváření řady soukromých iniciativ a NNO za účelem podpory vzájemného poznávání a integrace v bezprostředním pohraničí • Vnitřní bezpečnost: průběžné zlepšování situace z hlediska vývoje kriminality a bilaterální spolupráce policie a spravedlnosti a v oblasti kooperace při ochraně před katastrofami • Řada faktorů potenciálu v oblasti přeshraničního územního rozvoje: geomorfologická situace, panevropský dopravní koridor, synergické efekty sousedních metropolitních regionů 	<ul style="list-style-type: none"> • Demografický vývoj a chybějící společenské / ekonomické rámcové podmínky: pokračující stárnutí obyvatelstva a pokles počtu obyvatel v celém dotačním území; rámcové podmínky v dotačním území nejsou vzhledem k demografickému vývoji příznivé i přes pozitivní vývoj v oblasti infrastruktury ve zdravotnictví • Nedostatky v infrastruktuře: především chybějící napojení regionů na hlavní dopravní tepny, stav dopravní infrastruktury, nedostačující propustnost hranice, nedostačující kvalita a rozdíly v oblasti sociální infrastruktury, kvantitativní rozdíly ve struktuře vědy a výzkumu a informační a komunikační infrastruktury • Přeshraniční vzdělávání a socio-kulturní rozvoj: rozdíly ve vzdělávacích systémech ztěžují společné využívání vzdělávací infrastruktury, existující jazykové a mentální bariéry ztěžují přeshraniční spolupráci • Kooperace a koordinace v oblastech veřejné bezpečnosti, ochrany před katastrofami, přeshraničního územního rozvoje: chybějící procesy plánování a koordinace, chybějící struktury komunikace, varování, informací a včasného rozeznání, chybějící přeshraniční datový materiál a informace o území
Opportunities / Šance	Threats / Rizika (Ohrožení)
<ul style="list-style-type: none"> • Partnerská spolupráce: přeshraniční kooperace za spolupůsobení aktérů ze a sociálních, hospodářských, kulturních a environmentálních oblastí s sebou přináší přidanou hodnotu pro všechny oblasti společnosti (efektivní management zdrojů a synergické efekty) • Podpora socio-kulturního rozvoje dotačního území: kooperace a výměna v oblasti vzdělávání a socio-kulturního rozvoje za účelem odbourávání jazykových bariér a bariér v myšlení, šíření znalostí o strukturálních, ekonomických, socio-kulturních a historických podmínkách v přeshraničních regionech, rovné postavení a znalosti jazyka sousední země posilují identifikaci se společným životním prostorem • Rozvoj a zlepšení infrastruktury: zintenzívnění kooperace v oblasti potřebného rozvoje a výstavby dopravní, komunikační, výzkumné a vývojové infrastruktury a zdravotní, sociální a vzdělávací infrastruktury • Přeshraniční koordinace rozvoje spolupráce: především v oblastech vnitřní bezpečnosti, ochrany před katastrofami, přeshraničního územního rozvoje, zpracování společných rozvojových dokumentů, vytváření společných datových materiálů, zlepšení procesů koordinace a komunikačních systémů 	<ul style="list-style-type: none"> • Zhoršování demografické situace v dotačním území: stárnutí a pokles počtu obyvatel brání zlepšování rámcových společenských a ekonomických podmínek (nedostatek kvalifikovaných pracovních sil) • Jazykové bariéry a bariéry v myšlení: chybějící vzájemné porozumění a nízká informovanost obyvatelstva o sousední zemi ztěžují spolupráci, vedou k absenci identifikace obyvatelstva se společným regionem a brání společenskému a ekonomickému rozvoji dotačního území • Rozdíly ve správních a legislativních systémech ve většině oblastí veřejného života a zčásti chybějící legislativní rámce pro přeshraniční spolupráci ztěžují využívání synergických efektů a vedou k nákladným procesům koordinace

2.2.2. Hospodářství a cestovní ruch

Strengths / Silné stránky	Weakness / Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Hospodářský růst a příznivé obchodní klima v roce 2006: pozitivní míra růstu v dotačním území (především na české straně) • Společné znaky ve struktuře sektorů a odvětví: podobná odvětvová specializace v pohraničních regionech, existující silné stránky v jednotlivých odvětvích (například kovoobráběcí průmysl, strojírenství a automobilový průmysl), podobná struktura podniků (MSP tvoří ekonomiku) • Obchod a vztahy hospodářské sféry: existující vztahy a propojení přeshraniční ekonomiky přispívají pozitivně k ekonomickému rozvoji: • Cestovní ruch, vč. agroturistiky: má historické tradice, území programu disponuje řadou atraktivních krajinných a přírodních prostorů, bohatou kulturní nabídkou, lázeňskými obcemi, dobře rozvinutou turistickou infrastrukturou 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozdíly v ekonomické situaci: nízký příjem na osobu na české straně, nízká míra růstu HDP na saské straně, spíše negativní hodnocení budoucího obchodního klimatu v celém dotačním území • Negativně hodnocené faktory lokalit: efektivita správy, korupce, kriminalita a právní nejistota (především na české straně), byrokratická zátěž, chybějící znalosti cizích jazyků a informací o trzích, chybějící možnosti kontaktů pro vyhledávání obchodních partnerů, rozdíly v kvalitě služeb a v důsledku toho odlišný poměr cena / výkon • Slabý trh práce: vysoká nezaměstnanost, vysoký podíl dlouhodobě nezaměstnaných, relativně nízký počet výdělečně činných (především v Sasku), špatný potenciál výdělečně činných osob v důsledku demografické situace, zhoršující se nedostatek odborných pracovních sil • Rozdíly v úrovni nákladů na práci a produktivitě: nízká produktivita a náklady na práci na české straně vedou k odlišnému poměru cena / výkon • Rozdílný poměr cena / výkon v oblasti služeb v cestovním ruchu: rozdílné standardy kvality a mzdové úrovně
Opportunities / Šance	Threats / Rizika (Ohrožení)
<ul style="list-style-type: none"> • Kooperační potenciály související se specializací odvětví: využití synergických efektů prostřednictvím kooperace pro ekonomický rozvoj (především kovoobráběcí průmysl, strojírenství, automobilový průmysl) • Využití rozdílů ve struktuře odvětví: vzájemné obohacení silnými stránkami jednotlivých odvětví (například na saské straně technologické firmy, výživa a na české straně výroba umělých hmot) • Potenciál cestovního ruchu: další rozvoj agroturistiky, vytváření společného destinačního managementu a kooperace v oblasti společného marketingu celého regionu, rozvoj turistické infrastruktury, vyrovnávání standardů kvality, zlepšování možností informací • Intenzivní transfer technologií a ekonomické využití rozvojové a výzkumné infrastruktury: zvyšování konkurenceschopnosti ekonomiky, podnikatelské iniciativy a kvalifikace pracovních sil prostřednictvím inovací • Zlepšení negativně hodnocených faktorů lokalit a kooperace při podpoře podniků se zřetelem na rozvoj ekonomických vztahů v sousední zemi • Informace a transparentnost: především se zřetelem na rozdílné standardy kvality, odbourávání byrokratických překážek, použitelné informace o trhu, právní jistotu 	<ul style="list-style-type: none"> • Vyšší konkurenční prostředí v oblasti služeb a zdraví / sociálních věcí: v důsledku rozdílné mzdové úrovně (nižší na české straně) a standardů kvality (často nižší standardy na české straně) • Zostřování situace na trhu práce a nedostatku odborných pracovních sil

2.2.3. Situace životního prostředí a přírody

Strengths / Silné stránky	Weakness / Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Lepší situace životního prostředí v oblasti ovzduší: v důsledku snížení počtu velkých průmyslových podniků, modernizace technicky zastaralých zařízení, instalace moderních technologií a využití alternativních zdrojů energií • Lepší situace životního prostředí v oblasti vod: v důsledku lepší kvality vodních toků, mírné zlepšení kvality vod v jezerech a příhraničních nádržích • Snížení produkce odpadu (především saská část): produkce odpadu se snížila, roste recyklace materiálu • Zlepšení likvidace odpadních vod: výstavba nových a modernizaci stávajících čistíren odpadních vod • Ochrana přírody: vysoký počet velkoplošných chráněných oblastí a maloplošných částí krajiny • Lesy a lesnictví: přírodě blízké využívání země díky udržitelnému lesnímu hospodářství, zlepšení druhové skladby lesa, také reakce na změnu klimatu 	<ul style="list-style-type: none"> • Situace životního prostředí – půda: překračování kritických limitů zátěže imisí dusíku (především v důsledku dopravy), těžkých kovů (především v důsledku starých zátěží), imise živin, nárůst rozsahu zpevněných / zastavěných ploch • Situace stavu lesa: částečně významné lesní škody, řada z nich také v důsledku škodlivin v ovzduší • Povodně: přeložky řečišť, ztráta niv a mokřadů, zpevňování ploch a částečně nevhodné zemědělské využívání • Míra recyklace komunálního odpadu v České republice je nižší v porovnání se Saskem, velká část komunálního odpadu je deponována na skládkách • Zásobování vodou v České republice: nepříznivý poměr mezi jímáním pitné vody a disponibilní pitnou vodou • Komunální odpadní vody (především na české straně): dosud nedostatečný stupeň připojení, nedostatečné čištění komunálních odpadních vod
Opportunities / Šance	Threats / Rizika (Ohrožení)
<ul style="list-style-type: none"> • Kooperace v oblasti ochrany klimatu: Snížování emisí využíváním obnovitelných zdrojů energií, moderní techniky a zlepšováním dopravní infrastruktury • Kooperace při odstraňování starých zátěží: Minimalizace zatížení půdy a řečišť těžkými kovy • Minimalizace imisí živin do půdy a vod: Za účelem snižování chronického poškození flóry a fauny a pro zachování biodiverzity • Kooperace v oblasti protipovodňové ochrany: Úprava využití záplavových oblastí na ohrožení povodněmi, kooperace v celém území povodí, kooperaci při zachovávání a rozšiřování technické infrastruktury, vývoj a budování přeshraničních systémů včasného varování a informačních systémů, budování společné databáze pro prognózu vzniku povodní • Likvidace odpadů a recyklace: Kooperace při zavedení odpadového hospodářství, orientovaného na zhodnocování, rozvoj strategií předcházení vzniku odpadů (především na české straně) • Kooperace při čištění odpadních vod: Zlepšení v oblasti likvidace komunálních odpadních vod (především v České republice) • Kooperace při vytváření environmentálního povědomí obyvatelstva: k chování příznivému k životnímu prostředí • Kooperace v oblasti ochrany pitné vody a léčivých pramenů 	<ul style="list-style-type: none"> • Ekologická zátěž způsobená dopravou • Ohrožení flóry a fauny / pokles biodiverzity z důvodů stoupajících imisí a celosvětových klimatických změn • Ohrožení povodněmi a ekologickými katastrofami • Ohrožení v důsledku ekologických škod vzniklých mimo dotační území

2.3. Bilance realizace Iniciativy Společenství INTERREG III A v období let 2000 - 2006

2.3.1. Přehled o podpoře z programu INTERREG III A

Programovací období let 2000 – 2006 se vyznačovalo významnými změnami. Po prodlevě při zahájení programu ztěžovaly podporu skutečných společných česko – německých kooperačních projektů rozdílné procedury a struktury INTERREGu III A a Phare CBC.

Přistoupením České republiky k Evropské unii v květnu 2004 došlo k harmonizaci finančních nástrojů přeshraniční spolupráce. Tím byla započata kvalitativně nová fáze bilaterálních kooperací. Kromě toho byly do nového uspořádání správních struktur a procesů v souvislosti s rozšířením Evropské unie zapracovány zkušenosti z dosavadní realizace programu INTERREG III A a také první výsledky a doporučení ze Střednědobého³¹ hodnocení. Zřízením Společného technického sekretariátu fungujícího jako centrální spojka pro všechny subjekty podílející se na programu a v němž na jednom místě společně pracují čeští a saští pracovníci, byl podniknut důležitý krok k dalšímu zintenzivnění partnerské spolupráce. Aktualizace Střednědobého hodnocení³² vyhodnotila úpravy související s rozšířením EU, v zásadě pozitivně a dále obsahovala připomínky pro další budoucí rozvoj.

V rámci Iniciativy Společenství - INTERREG III A mohly být do konce roku 2006 plně navázány prostředky EU, které byly pro programovací období 2000 – 2006 k dispozici ve výši 190,44 milionů EUR. Podrobné údaje o počtu projektů a výši navázaných prostředků v každé oblasti opatření budou uvedeny v prováděcích zprávách za roky 2006 a 2007 a v závěrečné zprávě v roce 2009.

Kromě společně plánovaných, společně realizovaných a společně finančních projektů má řada schválených projektů výlučný vztah k regionálnímu rozvoji. Tato skutečnost vychází mimo jiné z nevyváženosti rozdělení finančních prostředků na českou a saskou část dotačního území (podíl České republiky 10% a podíl Svobodného státu Sasko 90% celkového rozpočtu prostředků EU) a z rozdílné struktury žadatelů. To bude v maximální možné míře zohledněno při plánování programovacího období 2007 - 2013.

V rámci Iniciativy Společenství - INTERREG III A byly podpořeny investiční i neinvestiční projekty. Program měl velmi široké spektrum podpory, čemuž odpovídalo uspořádání jeho priorit a opatření. Podporovány byly projekty v oblasti hospodářského rozvoje, cestovního ruchu, dopravní infrastruktury, ostatní infrastruktury, životního prostředí, rozvoje venkova, vzdělávání a kvalifikace, socio-kulturního rozvoje, spolupráce – zde především Fondu malých projektů, který by měl i nadále pokračovat, a také opatření v oblasti bezpečnosti a v rámci Akce Společenství pro pohraničí.

Oba následně popsané projekty jsou příkladem pokračující přeshraniční spolupráce mezi Svobodným státem Sasko a Českou republikou.

V databázi projektů na adrese www.interreg3a.info se nachází reprezentativní výběr projektů, které byly schváleny v rámci programu od roku 2001.

³¹ IfS Institut für Stadtforschung und Strukturpolitik GmbH Střednědobé hodnocení Iniciativy Společenství INTERREG III A ve Svobodném státě Sasko, program Česká republika – Svobodný stát Sasko 2000 – 2006, prosinec 2003

³² IfS Institut für Stadtforschung und Strukturpolitik GmbH Iniciativa Společenství INTERREG III A, aktualizace střednědobého hodnocení, program Česká republika – Svobodný stát Sasko, prosinec 2005

Best Practice

- Česko – německá mateřská školka Deutschneudorf

Tímto projektem vznikla v centru obce Deutschneudorf česko – německá mateřská školka. Areál mateřské školy bezprostředně sousedí se sousední obcí Nová Ves v Horách, v níž není žádná mateřská školka. Projektem byly vytvořeny infrastrukturní předpoklady umožňující českým dětem návštěvu mateřské školky. V současné době navštěvuje tuto mateřskou školku v Deutschneudorfu čtyřicet německých dětí a čtyři české děti, z toho dvě tělesně postižené děti. Pravidelná setkání mezi partnerskou mateřskou školou v Hoře Svaté Kateřiny a mateřskou školou v Deutschneudorfu podporují další spolupráci.

Vedle jednotlivých oddělení je součástí víceúčelová místnost pro sportovní a setkávací aktivity a také dětská dílna. Celá budova je vybudována jako bezbariérová, proto ji mohou navštěvovat i tělesně postižené děti. Tato mateřská škola má bilinguální vzdělávací a výchovný koncept, který zahrnuje dvoujazyčnou komunikaci, hry, zpěv, učení se a poznávání kultury sousedů. V tomto zařízení pracuje v oblasti výchovy dětí a práce s rodiči i česká vychovatelka. Se zahájením školního roku bude bilinguální vzdělávání a výchova pokračovat od 1. do 4. třídy v rámci školní družiny.

- Podest

Ústřední částí projektu je vybudování přeshraničního komunikačního a informačního systému, podporující policejní úředníky z obou stran hranice při řešení trestných činů. V rámci projektu bylo vytvořeno rozhraní pro výměnu dat mezi příslušným specializovaným softwarem obou zemí. Partnerem projektu je Policejní prezídium ČR, které pro českou stranu zajistilo předpoklady pro vybudování komunikačních a informačních systémů a poskytování nutných informací a zkušeností. V rámci projektu se realizují semináře pro vedoucí pracovníky a praktická cvičení českých a saských jednotek zvláštního určení. Poznávání techniky a způsobu práce probíhá prostřednictvím společných pracovních setkání. Byly tak vytvořeny základy pro efektivnější přeshraniční spolupráci. Významnými výsledky projektu jsou: zlepšení odborné kvalifikace českých a saských policejních úředníků prostřednictvím společných školení a vzájemného předávání zkušeností ze zásahů, prostřednictvím koordinace sil zvláštního určení při přeshraničních hlídkách, vzájemnou podporou specializovanou technikou a to i v období po skončení projektu, zlepšením kooperace mezi orgány činnými v trestním řízení na obou stranách hranice.

2.3.2. Shrnutí podpory z programu INTERREG III A a závěry pro programovací období 2007 – 2013 na základě výsledků ex –ante hodnocení

Přeshraniční spolupráce mezi Svobodným státem Sasko a Českou republikou se v uplynulém programovacím období vyvíjela nadále pozitivně. Po počátečních potížích bylo možno ke konci programovacího období výrazně zlepšit využívání programu. Procesy a struktury realizace programu vytvořené v souvislosti s přistoupením České republiky k Evropské unii, se osvědčily a měly by být využity v budoucnosti. Přesto však existují strukturální problémy, které je nutno zohlednit při tvorbě nového programu

Sem patří vyvážené rozdělení prostředků EU mezi Českou republiku a Svobodným státem Sasko a silnější přizpůsobení předmětů podpory a okruhu oprávněných žadatelů. Pro úspěšnou realizaci programu je rovněž významné průběžné poskytování finančních prostředků potřebných pro kofinancování.

Akvizice projektů realizovaná Společným technickým sekretariátem ukázala, že lze aktivizovat další potenciály. Kromě intenzivního pokračování těchto aktivit by bylo dobré se do budoucna pokusit obecně zvýšit známost dotačního titulu mezi veřejností a tím oslovit další možné nositele projektů.

Oproti programu Intereg III A by se projekty, které budou v budoucnosti podpořeny, měly spíše zaměřit na přeshraniční využití než na prostou podporu pohraničí. Spolu s vyššími nároky na nositele projektů v důsledku principu lead – partnera budou zapotřebí silnější a systematictější konzultace ve fázi podávání žádosti.

Zkušenosti hospodářských a sociálních partnerů by měly být dále intenzivně využívány.

Kapitola 3 Cíle a strategie programu

3.1 Cíle a strategie

3.1.1. Strategický rámec soudržnosti

V rámci rozšíření Evropské unie na 27 členských států se jednak zvýšily existující disparity, na druhé straně se však otevřely významné potenciály k posílení hospodářské konkurenceschopnosti a interní soudržnosti.³³ K tomu, aby bylo možno tyto potenciály v rámci politiky soudržnosti využít, mají být finanční prostředky využity pro realizaci přepracované Lisabonské strategie v souvislosti s cíli evropské Rady z Göteborgu.

Tato strategie podmiňuje zpracování programů politiky soudržnosti čtyřmi prioritními požadavky na Jedná se o:

- zvýšené investice do vzdělání a inovací,
- zpřístupnění potenciálu podniků, především MSP,
- zohlednění globalizace a stárnutí obyvatelstva a
- efektivní a integrovanou evropskou energetickou politiku.

V této souvislosti má Cíl „Evropská územní spolupráce“ ve svém přeshraničním zaměření sloužit silnější integraci území Unie za uvedených aspektů Lisabonské strategie. Na tomto pozadí má politika soudržnosti přispět k vyváženému a udržitelnému rozvoji v daných územích programu a pomoci při snižování specifických vlivů vyplývajících z blízkosti hranice.

Aby bylo možno zohlednit tyto cíle pro Program Cíle 3 / Ziel 3 a vyvodit z nich rozvojovou strategii zohledňující situaci v dotačním území, bylo celé území programu podrobeno socioekonomické analýze. Výsledky této analýzy a popsání slabé stránky a rozvojové potenciály ukázaly, že s ohledem na integraci česko - saského pohraničí je nutno odbourat dosud existující strukturální a hospodářské rozdíly a pozvednout obecně životní podmínky. Specifický význam má kromě toho aspekt identifikace obyvatelstva se společným pohraničím.

3.1.2 Zvolená strategie a její cíle

Společná rozvojová strategie zvolená pro Program Cíl 3 / Ziel 3, klade zvláštní důraz především na nadřazený cíl, kterým je vytvořit a realizovat pro česko – saské dotační území přeshraniční hospodářské, kulturní, sociální a ekologické aktivity prostřednictvím společné strategie pro udržitelný rozvoj území. Tím má dojít k trvalému zvýšení konkurenceschopnosti regionu v evropském kontextu. Zohledněním územního aspektu má být dosaženo toho, aby nerovný regionální rozvoj neměl negativní vliv na obecný růstový potenciál. Z analýzy silných a slabých stránek, šancí (příležitostí) a rizik (ohrožení) vyplynulo, že pohraničí vykazuje ve zkoumaných oblastech významné rozvojové možnosti. Většina slabých stránek vyplývá z nevyužití existujících potenciálů. Strategie je proto zacílena na systematické využití identifikovaných potenciálů prostřednictvím efektivní přeshraniční spolupráce.

Tento nadřazený cíl přeshraniční spolupráce se člení do tří strategických cílů. Každý z těchto strategických cílů je podložen stanovenými prioritními osami.

³³ Srov. Rozhodnutí Rady o strategických kohezních směrnicích Společenství ze dne 28.9.2006 (2006/0131 (AVC)) a „Strategie růstu a zaměstnanosti a reforma evropské kohezní politiky - čtvrtá dílčí zpráva o soudržnosti“. KOM (2006) 281, 12.6.2006.

Obr. 3 Strategické cíle a prioritní osy

Strategický cíl	Prioritní osa
Rozvoj společenských výchozích podmínek v dotačním území prostřednictvím společného působení	<u>Prioritní osa 1:</u> Rozvoj rámcových společenských podmínek v dotačním území
Vytvoření trvalých kooperačních struktur s přímým hospodářským zaměřením	<u>Prioritní osa 2:</u> Rozvoj hospodářství a cestovního ruchu
Vytvoření trvalých kooperačních struktur s nepřímým hospodářským zaměřením	<u>Prioritní osa 3:</u> Zlepšení situace přírody a životního prostředí

Od dosažení zvolených strategických cílů se očekává zlepšení socioekonomické situace v dotačním území. Strategické cíle a jejich prioritní osy tak mají následující obecné rámcové body, identifikované v socioekonomické analýze a SWOT – analýze. Specifické zdůvodnění pro zvolenou strategii je popsáno v Kapitole 3.2. v rámci jednotlivých oblastí podpory a prioritních os.

Alokace finančních prostředků na jednotlivé prioritní osy byla provedena dle zjištěné potřeby a předpokládané finanční absorpční schopnosti. Prioritní osa 1 přitom vykazuje z důvodů svého zásadního charakteru nejvíce oblastí podpory a aktivit. Tato prioritní osa zahrnuje infrastrukturní oblasti, které z důvodu svého charakteru na sebe váží velký finanční objem. V této prioritní ose se tedy s podílem 51,2 % předpokládá největší potřeba finančních prostředků. Rovněž v Prioritní ose 2 se nacházejí oblasti podpory mající vysokou potřebu finančních prostředků. Z důvodu omezení rozsahu této prioritní osy na oblasti hospodářství a cestovního ruchu není absorpční schopnost odhadována v takové výši, jako v Prioritní ose 1, a proto je vyvážena podílem 26,4 %.

V Prioritní ose 3 jsou podporovány také projekty bez investičních částí. S opatřeními, které váží odpovídající finanční objem, je nutno počítat zejména v oblasti podpory „Voda / povodně“. Přitom je třeba současně zohlednit, že z důvodu nutného přeshraničního charakteru těchto opatření lze podpořit pouze omezený počet takovýchto opatření. Z tohoto důvodu je Prioritní osa 3 vyvážena podílem 16,4 %. Pro Technickou pomoc byla dle čl. 48 odst. 1 písm. b) nařízení (ES) 1083/2006 zvolena nejvyšší možná finanční sazba 6 %. Technická pomoc v této výši je nutná pro financování struktur a monitoring programu Cíl 3 / Ziel 3.

3.1.3 Shrnutí výsledků ex – ante hodnocení, především z hlediska posouzení relevance a konzistence zvolené strategie.

Hodnocením ex – ante³⁴ byla pověřena firma PricewaterhouseCoopers Drážďany ve spolupráci se svojí pražskou kancelář. Plné znění evaluace ex – ante je zveřejněno na internetu na adrese: www.ziel3-cil3.eu

➤ Hlavní témata hodnocení

V první řadě bylo nutno provést bilancování dosavadní podpory z programu INTERREG III A – Česká republika – Svobodný stát Sasko (2000 - 2006) a analýzu česko - saského dotačního území na základě aktualizovaných výsledků Střednědobého hodnocení³⁵ a

³⁴ Srov. PricewaterhouseCoopers a.s. „Evaluace ex – ante pro přípravu a monitoring programu Cíl 3 / Ziel 3 - Podpora přeshraniční spolupráce mezi Českou republikou a Svobodným státem Sasko v rámci cíle Evropské teritoriální spolupráce“ během programovacího období 2007 – 2013 (Cíl 3 – Česká republika - Svobodný stát Sasko), závěrečná zpráva ze dne 9. února.2007

³⁵ IfS Institut für Stadtforschung und Strukturpolitik GmbH (IfS), Iniciativa Společenství INTERREG III A Aktualizace střednědobého hodnocení (závěrečná zpráva). Prosinec 2005

analýzu silných a slabých stránek a příležitostí (SWOT – analýza). Na tomto základě bylo nutno stanovit hlavní body přeshraniční spolupráce a efektivní systém indikátorů pro budoucí

dotace a provést posouzení relevance a koherence zvolené strategie a kvality realizačních modalit.

➤ Hlavní výsledky a doporučení:

Bilancování dosavadní podpory z programu INTERREG III ukazuje, že jsou dány základy pro úspěšnou podporu v rámci programu Cíle 3 / Ziel 3. Závisí však na další harmonizaci podpory, zintenzivnění spolupráce a koncentraci na skutečnou spolupráci a nutnost průběžného poskytování dotačních prostředků. Spolupráce saské a české strany je celkově hodnocena jako pozitivní a konstruktivní. Problémy při realizaci programu a akvizici projektů vyplývají především z toho, že předměty podpory a předpoklady pro získání dotace ještě nejsou v České republice a ve Svobodném státě Sasko dostatečně kompatibilní.

Z průzkumů lze vyvodit následující implikace a doporučení pro budoucí podporu z programu Cíle 3 / Ziel 3:

Pro harmonizaci podpory by měla být vytvořena společná pravidla pro poskytování dotace, jež by se stejnou měrou používala na obou stranách. Proces administrace ukazuje potenciály pro optimalizaci především s ohledem na délku trvání procesu. Kromě toho se ukazuje, že je potřeba zesílit konzultace se žadateli při zpracování žádostí a posílit přímý přístup žadatelů ke Společnému technickému sekretariátu nad rámec konzultačních dní se. Kromě toho je doporučováno dále rozvíjet práci s veřejností, například prostřednictvím silnější prezentace úspěšných projektů v tisku (ne pouze v odborných časopisech a prospektech).

V případě budoucí podpory z programu Cíle 3 / Ziel 3 je třeba v mnohem větší míře dbát na přeshraniční přidanou hodnotu (již se nemůže jednat pouze o podporu pohraničí). Z těchto důvodů by přeshraniční užitek projektů měl být žadatelem popsán samostatně. To však musí být provázeno intenzivnějším kvalitním poradenstvím pro žadatele.

Posouzení relevance a konzistence stanovených priorit a tím strategie podpory byla hodnotitelem provedena na základě socioekonomické analýzy a SWOT - analýzy. Výsledkem hodnocení bylo konstatování konzistence celkové strategie. V případě strategického stanovení jednotlivých prioritních os bylo dbáno na silnější zohlednění přeshraničního charakteru dotací. Kromě toho je strategické stanovení prioritních os považováno za konzistentní. To se v plném rozsahu zabývá disparitami a potřebami zjištěnými v rámci socioekonomické analýzy.

3.1.4 Shrnutí výsledků zprávy SEA

V rámci hodnocení ex-ante bylo provedeno strategické posouzení vlivu programu na životní prostředí (SEA)³⁶. SEA je součástí hodnocení ex-ante a je zveřejněna na internetu na adrese www.ziel3-cil3.eu.

Předpokládané značné pozitivní a negativní vlivy na životní prostředí, které by mohly nastat při realizaci operačního programu, jsou popsány v kapitole V zprávy SEA³⁷. Je zde také vysvětleno, že v rámci definovaných oblastí podpory není nutné počítat s rozsáhlými vlivy na životní prostředí. Jedná se především o neinvestiční projekty. Posuzovatelé hodnotili

³⁶ Směrnice 2001/42/ES Evropského parlamentu a Rady ze dne 27.6.2001 o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí (směrnice SEA)

³⁷ PricewaterhouseCoopers a.s., SEA Programu Cil 3/ Ziel 3 – Přeshraniční spolupráce mezi ČR a Svobodným státem Sasko v rámci cíle Evropská územní spolupráce 2007-2013, zpráva SEA ze dne 12.12.2006

všechna ostatní opatření s ohledem na vlivy na životní prostředí na základě hodnotící

matice. V Prioritní ose 3 se značně pozitivní dopady na životní prostředí očekávají především v oblastech podpory týkajících se spolupráce v oblasti ochrany klimatu, ochrany přírody, péče o krajinu, odpadového hospodářství, protipovodňové ochrany, vodního hospodářství a vodních staveb. Pozitivní ale také negativní vlivy se mohou projevit v Prioritní ose 1 u záměrů Kooperativní zlepšení a rozvoj potřebné infrastruktury, v oblasti regionálního plánování a rozvoje. V Prioritní ose 2 pak v oblasti podpory rozvoj přeshraničních struktur v cestovním ruchu.

Dále jsou očekávány v omezené míře pozitivní efekty v Prioritní ose 1 v oblasti lidských zdrojů, sociokulturního rozvoje a partnerské spolupráce a v oblastech bezpečnosti, záchranářství, předcházení environmentálním a technologickým rizikům a požární ochraně.

Všechny aktivity popsané v operačním programu mají společné to, že v současné době není možné definitivně určit, jaký budou mít vliv na životní prostředí, protože konkrétní podoba aktivit bude stanovena až během podrobného plánování a následné realizace. V rámci dalšího plánování a schvalování jednotlivých aktivit budou dodrženy principy podpory, příp. proběhne hodnocení vlivu na životní prostředí (EIA), čímž bude zajištěno, že přesné posouzení vlivu na životní prostředí proběhne později, takže tento předkládaný hrubý odhad je v souladu se směrnicí o posuzování vlivů programu na životní prostředí (směrnice SEA).

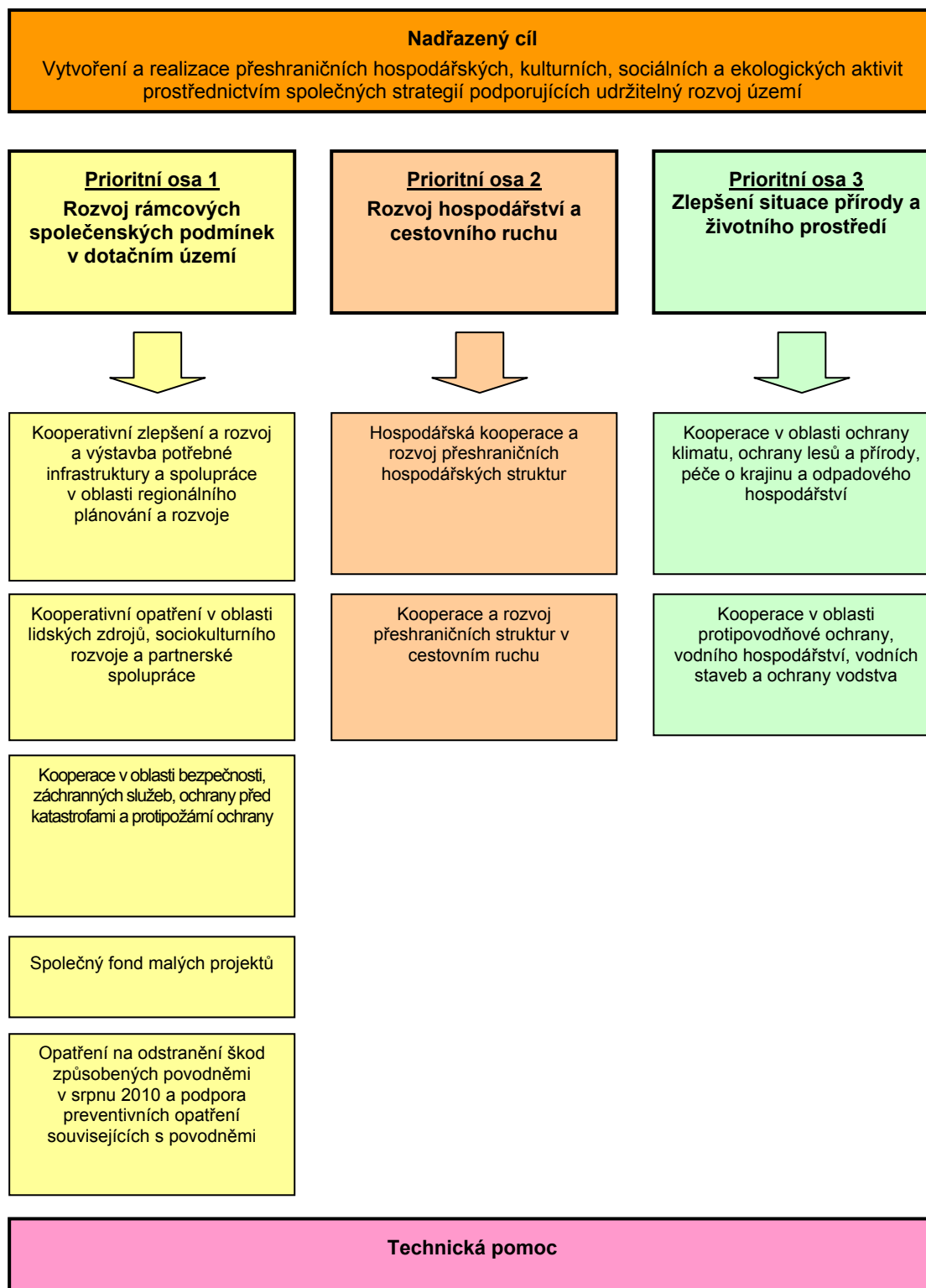
Díky abstraktní povaze programu mohou být v současné době uvedena pouze doporučení pro opatření na předcházení, snížení nebo kompenzaci závažných negativních vlivů na životní prostředí. U většiny investičních aktivit uvedených v rámci programu musí dle platného právního stavu a dle právních předpisů, relevantních pro program, proběhnout následné posuzování vlivů na životní prostředí (EIA), jakmile bude zahájeno konkrétní plánování projektu. Lze předpokládat, že v tomto stadiu budou specifikována také konkrétní opatření pro předcházení, snížení a pokud možno i kompenzaci závažných (negativních) vlivů na životní prostředí. Zásadním negativním vlivům na životní prostředí u investic do infrastruktury, zejména v oblasti dopravy, by bylo možno předejít nebo je alespoň snížit prostřednictvím souboru opatření, k nimž patří zejména kompenzace zpevněných ploch a fragmentace krajiny pomocí vhodných kompenzačních opatření. Mimo to by měly být průběhy tras při plánování dopravně infrastrukturních opatření naplánovány tak, aby se co nejvíce snížily negativní vlivy na člověka, floru a faunu. Navíc by se měly pokud možno upřednostňovat udržitelné přepravní systémy (např. veřejná hromadná doprava osob vč. železniční dopravy, cyklistická doprava) před individuální dopravou. Také u plánovaných aktivit v oblasti turistické infrastruktury a u plánovaných protipovodňových opatření by mohly být případně se vyskytující negativní vlivy na životní prostředí, jako je především zpevňování půdy a fragmentace krajiny, zmírněny pomocí vhodných kompenzačních opatření, resp. stavebních technologií šetrných k životnímu prostředí.

Zpráva SEA a relevantní části návrhu Programového dokumentu byly dle směrnice SEA zveřejněny v období 22. prosince 2006 do 31. ledna 2007.

Stanoviska, obdržena v rámci připomínkového řízení, byla vyhodnocena s ohledem na potřebné změny společného programu. Stanoviska nemají dopady na strategické zaměření programu ani na obsahovou úpravu prioritních os.

3.2 Prioritní osy a jejich cíle

Obr. 4 Přehled obsahové realizace prioritních os

V souladu s ustanovením čl. 6 odst. 1 nařízení (ES) 1080/2006 a zohlednění výsledků Aktualizace střednědobého hodnocení pro INTERREG III A a ex – ante hodnocení Programu Cíle 3 / Ziel 3 byly určeny následující tři prioritní osy:

- Rozvoj rámcových společenských podmínek v dotačním území
- Rozvoj hospodářství a cestovního ruchu
- Zlepšení situace přírody a životního prostředí

Následující popis prioritních os popisuje oblasti podpory s jejich hlavními aktivitami, které mají být v dané prioritní ose realizovány. Zdůvodnění se řídí jednak ustanoveními strategických kohezních směrnic a také výsledky hodnocení ex – ante.

3.2.1 Prioritní osa 1 - Rozvoj rámcových společenských podmínek v dotačním území

➤ Strategický cíl

Rozvoj společenských výchozích podmínek v dotačním území prostřednictvím společného působení.

➤ Strategický rámec

Ze socioekonomické analýzy vyplynulo, že je vzhledem ke zvolené strategii nutné zohlednit především demografický vývoj. V tomto smyslu bylo uspořádání obsahu hodnoceno ve vztahu k budoucím potřebám obyvatelstva. Pro veškeré oblasti infrastruktury to znamená, že výstavba a rozvoj kapacit budou plánovány pouze v případě identifikace stoupající poptávky v budoucnu. Jako nezbytná se ukazuje výstavba a rozvoj přeshraniční sociální a infrastruktury jakožto důležitého faktoru území. Aby bylo možno postavit plánování infrastrukturních záměrů během programovacího období na strategický základ, jsou nutná opatření k podpoře přeshraničních kooperací v oblasti regionálního plánování a interkomunální kooperace. Kromě toho je nutno dále zlepšovat propustnost hranice a dopravní infrastrukturu tak, aby byly položeny další impulsy pro hospodářský rozvoj dotačního území. Dopravní infrastrukturu je nutno uspořádat tak, aby odpovídala budoucím požadavkům, které vyplývají ze zvýšeného objemu osobní a nákladní dopravy.

V souvislosti s demografickým rozvojem je nutno působit proti trendu, kdy dobře vzdělaní mladí lidé ve stále větší míře odcházejí do ekonomicky silnějších regionů. To v oblasti lidských zdrojů představuje pro místní hospodářství konkurenční nevýhodu. Proti tomuto trendu má být působeno prostřednictvím silnější vazby mezi hospodářskou sférou, společností a vzdělávacím systémem, a to počínaje již v oblasti školských projektů. Aby došlo k posílení identifikace obyvatelstva se společným dotačním územím, mají kromě toho být dále prohlubovány kooperační a komunikační struktury. Je nutno odbourat existující jazykové bariéry. Kromě toho je zapotřebí zlepšit přístup k informačním a komunikačním sítím. Důležitým základem pro vysokou kvalitu života v pohraničí je snížení deficitů v oblasti bezpečnosti, záchranářství, předcházení environmentálním a technologickým rizikům a požární ochrany, souvisejících s pohraniční polohou. Z těchto důvodů je další rozvoj přeshraniční spolupráce v těchto oblastech zvláště významný.

Tyto výsledky jsou zobrazeny v Prioritní ose 1, která tak tvoří základ pro celý strategický koncept podpory. Z důvodů zásadního charakteru Prioritní osy 1 lze rovněž očekávat vlivy na Prioritní osy 2 a 3.

➤ **Stručný popis aktivit**

Odvozeno ze strategického rámce je Prioritní osa 1 podložena oblastmi podpory "Kooperativní zlepšení a výstavba a rozvoj infrastruktury dle potřeby a kooperace v oblasti regionálního plánování a rozvoje", „Kooperace v oblasti lidských zdrojů, socio-kulturního rozvoje a partnerské spolupráce“, „Kooperace v oblastech bezpečnost, záchranářství, předcházení environmentálním a technologickým rizikům a požární ochrana“ a „Společný fond malých projektů“.

Oblast podpory - Kooperativní zlepšení a rozvoj a výstavba potřebné infrastruktury a spolupráce v oblasti regionálního plánování a rozvoje

Tato oblast podpory je jednak zaměřena na zvýšení propustnosti hranice v oblasti dopravy a dále na umožnění napojení pohraničí na důležité přeshraniční dopravní osy. Kromě silniční sítě bude zapojena i silniční a kolejová regionální veřejná osobní doprava, kdy budou podporována spolupráce pro potřebný rozvoj a výstavbu a pro zlepšení přepravních nabídek. Pro zajištění udržitelného rozvoje území je nutno u všech dopravních projektů zohledňovat ekologické požadavky.

Kromě toho má zvláštní význam přístup k informačním a komunikačním sítím. Přitom je nutno rozvíjet elektronická rozhraní pro výměnu dat, společné internetové aplikace a vývoj a budování společných databází jako informačních struktur včetně nutných technických předpokladů.

Kromě toho je podporován rozvoj rámcových společenských podmínek prostřednictvím spolupráce v oblasti rozvoje potřebné sociální infrastruktury s cílem využít synergických efektů společné infrastruktury. Rámcovými body jsou podpora inovativních procesů v mateřských školách a reakce na demografické změny v pohraničí související se strukturálními a funkčními změnami.

Dalším aspektem je trvalé zlepšení přeshraniční spolupráce v oblasti regionálního plánování / regionálního rozvoje. Podporou funkčních propojení v příhraničních oblastech je podporován rozvoj společných přeshraničních regionálních územních plánů. Mimo to bude dále podporována přeshraniční interkomunální spolupráce s cílem udržitelného regionálního rozvoje.

Oblast podpory - Kooperativní opatření v oblasti lidských zdrojů, socio-kulturního rozvoje a partnerské spolupráce

Tato oblast zahrnuje identifikovanou potřebu aktivit v oblasti školství a iniciativ pro vzdělávání a kvalifikaci v souvislosti s hospodářstvím a společností. Záměry sloužící rozvoji společného trhu práce jsou omezeny dosud platnými přechodnými obdobími, především v oblasti volného pohybu pracovních sil a svobody podnikání. Společný trh bez omezení bude existovat v případě maximálního využití tak zvané lhůty „2+3+2“ teprve ke konci dubna 2011. Z těchto důvodů bude nutno v okamžiku odpadnutí uvedených omezení tuto oblast strategicky nově definovat.

V oblasti socio-kulturního rozvoje budou mimo jiné jako příspěvek k přeshraniční sociální integraci podporovány projekty, podporující spolupráci v oblasti práce mládeží.

Na pozadí demografického vývoje je nutno podporovat společná opatření pro integraci a rovnost šancí postižených osob.

Kromě toho jsou rovněž předpokládány projekty pro zachování společného kulturního dědictví a mnohostranné aktivity v oblasti umění a kultury.

Za účelem rozvoje partnerské spolupráce bude podporována intenzivní kooperace mezi lokálními a regionálními aktéry a mezi správními orgány. Tímto způsobem spolupráce vznikají multiplikační efekty. Zapojení hospodářských a sociálních partnerů a euroregionů připadá klíčová role.

Oblast podpory - Kooperace v oblasti bezpečnosti, záchranných služeb, ochrany před katastrofami a protipožární ochrany

Důležitým základem kvality života v pohraničí je snížení bezpečnostních deficitů a mezer, souvisejících s pohraniční polohou.

V oblasti veřejné bezpečnosti vytváří právě dobrá komunikace mezi úřady na obou stranách hranice základ pro důvěru a tím i dobrý základ pro přeshraniční spolupráci.

Především požární ochrana, záchranářství, předcházení environmentálním a technologickým rizikům a oblasti veřejné bezpečnosti jsou odkázány na informace ze sousední země. Pro tyto účely je nutné vytvoření přeshraničních informačních systémů. Z těchto důvodů je proto nutné podporovat aktivity a realizovat potřebné investice ke zřízení varovných a informačních systémů a systémů včasného rozpoznání. Je nutno zintenzivnit spolupráci a výměnu informací v oblastech veřejné bezpečnosti. Je zapotřebí podporovat společná cvičení a školení zejména v oblasti ochrany před katastrofami a požární ochrany a také v záchranářství.

Oblast podpory – Společný fond malých projektů

Za účelem zlepšení přeshraniční komunikace na místní a regionální úrovni se v česko - saských euroregionech zřídí společné fondy malých projektů. Výchozím bodem pro implementaci přeshraničních struktur a procesů společných fondů malých projektů je systém, zřízený v euroregionech, jehož procesy se v zásadě osvědčily již v rámci programu INTERREG III A, a které mají být v rámci programu Cíle 3 / Ziel 3 modifikovány a dále rozvíjeny. Administrace a realizace fondů malých projektů má probíhat v česko - saských euroregionech v jejich vlastní zodpovědnosti

V této oblasti podpory mají být podporovány malé projekty s účastí ERDF do 22.500,00 EUR na projekt v rámci definovaných oblastí podpory. Projekty podporují a zintenzivňují přeshraniční výměnu informací, komunikaci a kooperaci mezi občany, sdruženími a úřady ve společném dotačním území a posilují identifikaci obyvatelstva se svým životním prostorem.

Oblast podpory – Opatření na odstranění škod způsobených povodněmi v srpnu 2010 a podpora preventivních opatření souvisejících s povodněmi

V srpnu 2010 napáchaly vydatné srážky a s nimi spojené ničivé povodně na značné části dotačního území škody, zejména na infrastrukturu, budovách, majetku podniků, zařízení domácností a na dalším majetku. Způsobené škody mají závažné a zčásti trvalé dopady na životní podmínky v zasažených částech dotačního území a negativní vliv na ekonomickou stabilitu postiženého regionu.

Prostřednictvím této oblasti podpory má být vytvořena možnost pro podporu, zejména při rekonstrukci, resp. opravě přeshraniční infrastruktury, pro nezbytná přeshraniční opatření v oblasti záchranných služeb, ochrany před katastrofami a protipožární ochrany a pro opatření v oblasti přeshraniční protipovodňové ochrany a krizového řízení. Podpora bude probíhat za dodržení všech specifických programových ustanovení a je časově omezena do 31. prosince 2011. Příspěvek k odstranění škod způsobených povodněmi a k preventivním opatřením, poskytovaný v rámci podpory z Programu Cíle 3, povede k zachování regionální ekonomiky a jejím dalšímu pozitivnímu rozvoji.

➤ **Strategické kohezní směrnice / ex – ante hodnocení**

Z následujícího přehledu je patrné, jakým způsobem přispívají oblasti podpory, popsané v Prioritní ose 1, svými hlavními aktivitami k realizaci záměrů Strategických kohezních směrnic, případně hodnocení těchto hlavních aktivit evaluací ex – ante.

Obr. 5 Prioritní osa 1 – Příspěvek k realizaci Strategických kohezních směrnic

Aktivita	Ustanovení Strategických kohezních směrnic	Ex-ante
Oblasti potřebné dopravní infrastruktury	Rozvoj a zlepšení dopravní infrastruktury	Jedna z nejvýznamnějších oblastí, neboť rozhodujícím způsobem ovlivňuje rozvoj hospodářství a turistiky
Informační a komunikační infrastruktura	Podpora informační společnosti	Identifikace rozvoje infrastruktury dle potřeby v této oblasti jako aktivita
Sociální infrastruktura	Zohlednění demografického rozvoje dle přepracované Lisabonské agendy	Rozvoj sociální infrastruktury dle demografického rozvoje představuje důležitý aspekt pro program Cíl 3 / Ziel 3
Regionální plánování / regionální rozvoj	Územní aspekt soudržnosti	Smysluplné strategické zaměření, neboť rozvoj a využití společné infrastruktury je tímto postaveno na kvalitní plánovací základ.
Vzdělání a kvalifikace	Zvýšení investic do lidských zdrojů prostřednictvím lepšího vzdělávání a kvalifikace / aspekty přizpůsobivosti pracovních sil na zvyšování flexibility	Rozhodující účinky na hospodářský rozvoj; vznik synergických efektů jak pro hospodářství, tak i pro vzdělávání a vědu.
Sociální věci	Zohlednění přepracované Lisabonské agendy prostřednictvím zamezení diskriminace a umožnění integrace	Aspekt rozvoje socio-kulturních kompetencí jako potřeby pro program Cíl 3 / Ziel 3.
Umění a kultura	Přeshraniční spolupráce (posílení přeshraniční identity)	Centrálním prvkem podpory z důvodu cíle zachování kulturního dědictví a podpory vytváření společné kulturní identity
Rozvoj partnerské spolupráce	Zlepšení governance jak v oblasti spolupráce veřejné správy tak i v oblasti zapojení regionálních / místních partnerů	Důležité pro naplnění cílů přeshraničního územního rozvoje a zlepšení susedských vztahů
Bezpečnost, záchranné služby, protipožární ochrana, ochrana před katastrofami	Přeshraniční spolupráce (společné reagování na různá ohrožení)	Doporučení využívat synergické efekty při společném boji proti ohrožením, ale i při prevenci ohrožení.
Společný fond malých projektů	Přeshraniční spolupráce (posílení přeshraniční identity)	Souvislost s výsledky samostatné evaluace fondu malých projektů ³⁸ . Aktivní nástroj na podporu přeshraniční kooperace.

³⁸

IfS, Evaluace role euroregionů a hodnocení Fondu malých projektů INTERREG III A Česká republika – Svobodný stát Sasko, březen 2006

➤ **Specifické cíle**
Obr. 6 Specifické cíle v Prioritní ose 1
Prioritní osa 1 – Rozvoj rámcových společenských podmínek v dotačním území

Záměry přeshraniční spolupráce a jejich cíle	
1	Kooperativní zlepšení a rozvoj a výstavba potřebné infrastruktury a spolupráce v oblasti regionálního plánování a rozvoje <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zlepšení propustnosti hranice, výstavba a rozvoj hraniční infrastruktury a napojením pohraničí na důležité přeshraniční dopravní osy ▪ Kooperace v oblasti výstavby, rozvoje a podpory potřebné přeshraniční silniční a kolejové regionální veřejné osobní dopravy pro zlepšení přepravní nabídky v pohraničí a pro zlepšení propojení regionální přeshraniční veřejné hromadné dopravy osob ▪ Společný rozvoj a zlepšení přístupu k informačním a komunikačním technologiím ▪ Kooperace v oblasti výstavby potřebné infrastruktury především v oblasti pečovatelských služeb a péče o seniory a děti, postižené osoby, stejně jako v oblasti vzdělávání s cílem synergických účinků společné infrastruktury ▪ Spolupráce při rozvoji udržitelných přeshraničních kooperačních sítí a propojení v oblasti regionálního plánování a rozvoje ▪ Kooperace při získávání regionálních konkurenčních výhod prostřednictvím koncepce a realizace přeshraničních regionálně-plánovacích a interkomunálních opatření
2	Kooperativní opatření v oblasti lidských zdrojů, socio-kulturního rozvoje a partnerské spolupráce <ul style="list-style-type: none"> ▪ Podpora přeshraniční kooperace v oblasti vzdělávání a vědy ▪ Podpora přeshraničních kooperací mezi podniky a vzdělávacími zařízeními ▪ Rozvoj socio-kulturních kompetencí a rozvoj jazykových znalostí prostřednictvím příslušných společných nabídek pro obyvatelstvo ▪ Spolupráce při vytváření vazeb mladého obyvatelstva s dotačním územím prostřednictvím cílené podpory perspektiv rozvoje mladých a vysoce kvalifikovaných odborníků ▪ Kooperace při integraci postižených osob do sociálního života ▪ Kooperace při vytváření široké nabídky aktivit pro mladé ▪ Kooperace při zachování společného kulturního dědictví a při intenzifikaci vytváření společné kulturní identity ▪ Posílení identifikace obyvatelstva se společným pohraničím ▪ Zintenzivněná výměna mezi institucemi, sdruženími, spolky, obyvateli atd.
3	Kooperace v oblasti bezpečnosti, záchranných služeb, ochraně před katastrofami a protipožární ochraně <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zlepšení spolupráce pro zajištění bezpečnosti ve společném pohraničí ▪ Vytvoření efektivních struktur záchranných služeb ▪ Podpora vybudování a provozu efektivního systému přeshraniční protipožární ochrany a ochrany před katastrofami
4	Společný fond malých projektů <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zintenzivněná přeshraniční komunikace na místní a regionální úrovni ▪ Posílení zodpovědnosti místních lidí za společné dotační území prostřednictvím pokračování Společného fondu malých projektů
5	Opatření na odstranění škod způsobených povodněmi v srpnu 2010 a podpora preventivních opatření souvisejících s povodněmi <ul style="list-style-type: none"> ▪ Příspěvek k odstranění škod způsobených povodněmi za účelem zachování dalšího pozitivního rozvoje regionální ekonomiky v postižené části dotačního území ▪ Podpora preventivních opatření

➤ **Rozdělení na intervenční oblasti**

Obr. 7 Intervenční oblasti v Prioritní ose 1

Kód	Prioritní téma
13	Služby a aplikace pro občany (e-zdraví, e-vláda, e-učení, e-začlenění atd.)
15	Ostatní opatření na zlepšení přístupu malých a středních podniků k informačním a komunikačním technologiím a na zlepšení jejich využívání těmito podniky
16	Železnice
23	Regionální / místní komunikace
26	Kombinovaná doprava
28	Inteligentní dopravní systémy
53 ³⁹	Prevence rizik (včetně zpracování a realizace plánů a opatření na předcházení přírodním a technologickým rizikům a jejich zvládnání)
58	Ochrana a zachování kulturního dědictví
59	Rozvoj kulturní infrastruktury
71	Cesty k integraci a opětovného zapojení znevýhodněných osob na trh práce; boj proti diskriminaci v přístupu na trh práce a v profesním postupu a podpora kladného přístupu k rozmanitosti v zaměstnání
73	Opatření na zvýšení celoživotní účasti na vzdělávání a odborné přípravě, mimo jiné prostřednictvím opatření zaměřených na snížení počtu osob s nedokončeným vzděláním, ukončení rozdělování předmětů na základě rozdílů mezi muži a ženami a zvyšování dostupnosti a kvality základního, odborného a terciárního vzdělávání a odborné přípravy
74	Rozvoj lidského potenciálu v oblasti výzkumu a inovací, především prostřednictvím postgraduálního studia a odborné přípravy výzkumných pracovníků a spolupráce v rámci sítí mezi univerzitami, výzkumnými středisky a podniky
75	Vzdělávací infrastruktura
77	Infrastruktura péče o děti
79	Ostatní sociální infrastruktura
80	Podpora partnerství, paktů a iniciativ prostřednictvím vytváření sítí důležitých zúčastněných stran
81	Mechanismy lepšího vytváření, monitorování a hodnocení politik a programů na vnitrostátní, regionální a místní úrovni, budování kapacit pro provádění politik a programů.

3.2.2. Prioritní osa 2 - Rozvoj hospodářství a cestovního ruchu

➤ **Strategický cíl**

Vytvoření trvalých kooperačních struktur s přímým hospodářským zaměřením

➤ **Strategický rámec**

Analýza socioekonomické výchozí situace ukázala, že vedle stávajících potenciálů v oblasti hospodářského rozvoje a cestovního ruchu existují také slabá místa a rizika, u kterých musí být stanovena budoucí strategie. Malé a střední podniky, mající své sídlo ve společném dotačním území, mají ve srovnání s většími firmami významně nižší zdroje pro získání trhů. Zde je nutno odbourat především bariéry v přístupu na trh a ve větší míře poskytnout pomoc například při přístupu k informacím o trhu nebo v oblasti právního poradenství. Mají být vyvíjeny společné marketingové strategie.

Situace v cestovním ruchu se vyznačuje tím, že je nutno v této oblasti dále rozvíjet infrastrukturu. Kromě toho je nutno posílit společný vývoj koncepcí a produktů pro společnou realizaci marketingových opatření. S ohledem na demografický vývoj je nutno předpokládat i přeshraniční rozvoj lázeňství. Tyto výsledky se odrážejí v uspořádání Prioritní osy 2.

³⁹ Na dobu omezenou do 31. 12. 2011

➤ **Stručný popis aktivit**

Odvozeno ze strategického rámce je Prioritní osa 2 podložena oblastmi záměrů „Hospodářská kooperace a rozvoj přeshraničních hospodářských struktur“ a „Kooperace a rozvoj přeshraničních struktur v cestovním ruchu“.

Oblast podpory - Hospodářská kooperace a rozvoj přeshraničních hospodářských struktur

Hlavním cílem je podpora mnohostranné kooperace hospodářství, včetně zemědělství a lesnictví, a vědy za účelem aktivního dosažení udržitelného územního rozvoje v česko – saském pohraničí. To obsahuje především spolupráci při odstraňování bariér v přístupu MSP na trh. Zlepšením nutných rámcových podmínek je možno využít větší potenciál kooperace. Zvláštní pozornost je nutno věnovat rozvoji partnerských struktur. To zahrnuje rovněž společné využití zařízení pro rozvoj výzkumu a technologií. Má dojít k aktivaci a zlepšení transferu technologií mezi poskytovateli technologií (jako jsou univerzity, vysoké školy, mimouniverzitní výzkumná zařízení) a jejich uživateli (především MSP) prostřednictvím propojených projektů vědy a výzkumu. Prostřednictvím dělby práce a cílené kooperace partnerů v oblasti rozvoje technologického know-how by tak mělo dojít k posílení a upevnění konkurenceschopnosti malých a středních podniků. Dále by projekty zaměřené na transfer technologií měly přispět k pokrytí technologických potřeb MSP, k posílení inovačních schopností těchto podniků a k lepšímu využití hospodářského potenciálu technologických znalostí, které jsou v regionu k dispozici. Rozvojem společných marketingových strategií mají být otevřeny možnosti propagace hospodářských potenciálů společného dotačního území.

Oblast podpory - Kooperace a rozvoj přeshraničních struktur v cestovním ruchu

Za využití existujícího potenciálu má být dále podpořen vznik přeshraničního turistického a rekreačního regionu, který se bude moci umístit na mezinárodním trhu. To je podmíněno investicemi do turistické infrastruktury, při kterých je také zapotřebí zohlednit potřeby bezbariérového cestovního ruchu. Dále má být podpořeno propojení a společný marketing turistických nabídek a rozvoj partnerství v sektoru cestovního ruchu. Nároky návštěvníků v posledních letech stouply. V této souvislosti získávají na významu společný destinační management a zavádění společných standardů a systémů kvality.

Agroturistika, jako forma diverzifikace a měkké turistiky, je v této oblasti rovněž obsažena. Z hlediska prevence zdraví budou ve spojení s demografickým vývojem využity rovněž potenciály, vyplývající z rozvoje lázeňství v dotačním území. Rámcovými body zde jsou propojení zařízení, společný marketing nabídek a společné investiční projekty.

➤ **Strategické kohezní směrnice / evaluace ex - ante**

Z následujícího přehledu je patrné, jakým způsobem přispívají oblasti opatření, popsané v Prioritní ose 2 svými hlavními aktivitami k realizaci záměrů Strategických kohezních směrnic, případně hodnocení těchto hlavních aktivit evaluací ex – ante.

Obr. 8 Prioritní osa 2 – Příspěvek k realizaci Strategických kohezních směrnic

Aktivita	Ustanovení Strategických kohezních směrnic	Ex-ante
Hospodářská kooperace a rozvoj přeshraničních hospodářských struktur	Podpora znalostí a inovací pro růst v zaměření „cílené investice ve výzkumu a technologický rozvoj“ a „usnadnění inovací a podpora podnikatelských iniciativ“	Má být podpořeno vytvoření nutných rámcových podmínek pro MSP. Mají být vytvořeny předpoklady pro integrované hospodářské struktury
Kooperace a rozvoj přeshraničních struktur v oblasti cestovního ruchu	Podpora podnikatelské iniciativy a ochrana zdraví pracovních sil	Za důležitý je považován marketing dotačního území jako atraktivního turistického regionu. Prostřednictvím informací a vzájemné kulturní a sociální výměny obyvatelstva bude podpořeno mimo jiné vzájemné porozumění.

➤ **specifické cíle**

Obr. 9 Specifické cíle v Prioritní ose 2

Prioritní osa 2 Rozvoj hospodářství a cestovního ruchu	
Záměry přeshraniční spolupráce a jejich cíle	
1	Hospodářská kooperace a rozvoj přeshraničních hospodářských struktur
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podpora tvorby a rozvoje kooperačních sítí ▪ Podpora výzkumu a technologického rozvoje, především technologií budoucnosti ▪ Rozvoj společných marketingových struktur a existujících podnikatelských sítí
2	Kooperace a rozvoj přeshraničních struktur v cestovním ruchu
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zlepšení úrovně infrastruktury cestovního ruchu v společném dotačním území ▪ Podpora rozvoje a realizace společných marketingových strategií ▪ Zlepšení společné nabídky cestovního ruchu prostřednictvím kooperací ▪ Podpora vytváření společných struktur prostřednictvím propojení zařízení cestovního ruchu, včetně rozvoje v oblasti lázeňství ▪ Odbourávání znalostních a informačních deficitů

➤ **Rozdělení na intervenční oblasti**

Obr. 10 Intervenční oblasti v Prioritní ose 2

Kód	Prioritní téma
03	Přenos technologií a zdokonalení sítí spolupráce mezi malými podniky navzájem, mezi malými podniky a dalšími podniky a univerzitami, institucemi terciárního vzdělávání všech druhů, regionálními orgány, výzkumnými středisky a vědeckými a technologickými středisky (<i>vědecké a technologické parky, technická střediska atd.</i>)
05	Služby pro podniky a skupiny podniků
09	Ostatní opatření stimulující výzkum, inovace a podnikavost v malých a středních podnicích
56	Ochrana a zhodnocení přírodního dědictví
57	Ostatní opatření zlepšující služby v sektoru cestovního ruchu

3.2.3 Prioritní osa 3 – Zlepšení situace přírody a životního prostředí

➤ **Strategický cíl**

Vytvoření trvalých kooperačních struktur s nepřímým hospodářským zaměřením

➤ **Strategický rámec**

Socioekonomická analýza ukázala nutnost významného zlepšení situace přírody a životního prostředí. Jako rámcové body byly identifikovány oblasti ochrany klimatu, lesa a přírody, péče o krajinu a odpadového hospodářství. Kromě toho existuje vysoký potenciál nutného zlepšení v oblastech protipovodňové ochrany, vodního hospodářství, vodních staveb a ochrany vod. V Prioritní ose 3 jsou tyto oblasti shrnuty. Zde lze v případě zlepšení situace očekávat i pozitivní účinky na oblasti záměrů Prioritní osy 2. Zlepšená situace životního prostředí má například pozitivní vliv na cestovní ruch, stejně jako může posílení protipovodňové ochrany nepřímo přispět k rozvoji hospodářství.

➤ **Stručný popis aktivit**

Odvozeno ze strategického rámce je Prioritní osa 3 podložena oblastmi záměrů „Kooperace v oblasti ochrany klimatu, lesa a přírody, péče o krajinu a odpadového hospodářství“ a „Kooperace v oblastech protipovodňové ochrany, vodního hospodářství a vodních staveb“.

Oblast podpory – Kooperace v oblasti ochrany klimatu, ochrany lesa a přírody, péče o krajinu a odpadového hospodářství

S ohledem na situaci životního prostředí má tato oblast podpory aktivně přispět ke snížení ekologických zátěží a ekologických rizik a ke zlepšení kvality ochrany životního prostředí ve všech podobách a tím podpořit udržitelný rozvoj v česko – saském pohraničí, který nebude zatěžovat životní prostředí.

Kromě záměrů v oblasti ochrany přírody, lesa a krajiny jsou zde zahrnuty rovněž aktivity v oblasti ochrany klimatu / obnovitelných zdrojů energií, odpadové a surovinové politiky orientované na budoucnost a také managementu životního prostředí při zohlednění požadavků směrnic EU v oblasti životního prostředí. Kromě toho je nutno ve smyslu myšlenky udržitelného rozvoje podporovat aktivity k posílení ekologického uvědomění a senzibilizaci veřejnosti pro udržitelné hospodaření s přírodními zdroji.

Oblast podpory - Kooperace v oblastech protipovodňové ochrany, vodního hospodářství, vodních staveb a ochrany vodstva

Tato oblast podpory přispěje ke snížení zatížení životního prostředí a rizik, ke zlepšení kvality ochrany životního prostředí a také ke zvýšení kvality lokality. Tím bude podpořen udržitelný rozvoj česko-saského příhraničí, který nebude zatěžovat životní prostředí. Bude zajišťováno uchování a zlepšení složek životního prostředí prostřednictvím aktivit v oblastech technické infrastruktury, zejména v oblasti zásobování pitnou vodou a čištění odpadních vod, ochrany před povodněmi a také zlepšení vodních ekosystémů, kvality povrchových a podzemních vod společně s doprovodnými koncepčními a výzkumnými pracemi. Plánované aktivity ke zlepšení stavu vodních útvarů jsou v souvislosti s další implementací Rámcové směrnice EU o vodách. Pro toto je zapotřebí přeshraniční koordinace, neboť státní hranice by při obhospodařování oblastí povodí neměly hrát roli.

➤ **Strategické kohezní směrnice / evaluace ex - ante**

Z následujícího přehledu je patrné, jakým způsobem přispívají oblasti záměrů, popsané v Prioritní ose 3, svými hlavními aktivitami k realizaci záměrů Strategických kohezních směrnic, případně hodnocení těchto hlavních aktivit evaluací ex – ante.

Obr. 11 Prioritní osa 3 – Příspěvek k realizaci Strategických kohezních směrnic

Aktivita	Ustanovení Strategických kohezních směrnic	Ex-ante
Záměry v oblasti ochrany klimatu, lesa a přírody, péče o krajinu a odpadového hospodářství	Posílení synergií mezi ochranou životního prostředí a hospodářským růstem , jakož i ke zlepšení energetické účinnosti	Pozitivní vlivy zlepšené situace životního prostředí jsou spatřovány především v oblasti hospodářského rozvoje, mimo jiné v cestovním ruchu, proto je doporučována podpora v uvedených oblastech.
Záměry v oblasti protipovodňové ochrany, vodního hospodářství a vodních staveb	Posílení synergií mezi ochranou životního prostředí a hospodářským růstem a také přeshraniční spoluprací (přeshraniční vodní hospodářství, přeshraniční protipovodňová ochrana) Opatření k předcházení rizik prostřednictvím lepšího hospodaření s přírodními zdroji	

➤ **specifické cíle**

Obr. 12 Specifické cíle v Prioritní ose 3

**Prioritní osa 3
 Zlepšení situace přírody a životního prostředí**

Záměry přeshraniční spolupráce a jejich cíle	
1	<p>Ochrana klimatu, lesa a přírody, péče o krajinu a odpadové hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ochrana a rozvoj přírody a krajiny ve společném dotačním území ▪ Zpracování a realizace společných koncepcí ▪ Rozvoj odpadové a surovinové politiky orientované na budoucnost ▪ Vytvoření přeshraničních sítí v oblasti životního prostředí ▪ Posílení ekologického uvědomění a environmentálního vzdělávání
2	<p>Protipovodňová ochrana, vodní hospodářství, vodní stavby a ochrana vodstva</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zlepšení protipovodňové ochrany ▪ Zlepšení technické ekologické infrastruktury (především v oblastech zásobování pitnou vodou a odvádění odpadních vod) a ekosystémů vodních toků ▪ Zlepšení stavu vodstva včetně podzemních vod ▪ Odborně specifické výzkumné a modelové záměry a rovněž výměna informací a zkušeností

➤ **Rozdělení na intervenční oblasti**

Obr. 13 Intervenční oblasti v Prioritní ose 3

Kód	Prioritní téma
40	Obnovitelné zdroje energií: solární energie
41	Obnovitelné zdroje energií: biomasa
42	Obnovitelné zdroje energií: vodní, geotermální energie atd.
45	Hospodaření s vodou a její rozvod (<i>pitná voda</i>)
46	Zpracování odpadních vod (odpadní vody)
47	Kvalita ovzduší
49	Přízpusobenění klimatickým změnám a snížení jeho důsledků
51	Podpora biodiverzity a ochrany přírody (včetně NATURA 2000)
53	Prevence rizik (<i>včetně zpracování a realizace plánů a opatření na předcházení přírodním a technologickým rizikům a jejich zvládnutí</i>)
54	Jiná opatření na ochranu životního prostředí a předcházení rizikům

3.3. Technická pomoc

Aktivity v rámci Technické pomoci mají přispět k zajištění a posílení efektivity programu. Tyto aktivity jsou mimo jiné nutné pro zajištění úspěšné realizace programu a efektivního využití prostředků EU prostřednictvím účinného monitoringu a kontroly programu. Pro výdaje v rámci Technické pomoci se dle čl. 46 odst. 1 písm. b) Nařízení (ES) 1083/2006 předpokládá využití 6% finančních prostředků.

Použití prostředků Technické pomoci se řídí především dle čl. 46 Nařízení (ES) č. 1083/2006 a všeobecných pravidel dle čl. 53 odst. 3 ve spojení s Přílohou III Nařízení (ES) 1083/2006. Podpořeny mají být především výdaje v souvislosti s přípravou, správou, monitoringem, hodnocením, informací a kontrolou a také s posílením správní kapacity programu.

Použitím Technické pomoci dojde k dalšímu důslednému sledování hlavních principů přeshraniční spolupráce. Mimořádný význam má posílení společných struktur a vytvoření transparentních procesů.

Prostředky Technické pomoci budou po schválení programu využity především pro plnění následujících úkolů :

- Spolufinancování společných struktur, které jsou pro realizaci programu nutné.
- Aktivity související s přípravou, výběrem, posuzováním, monitoringem a hodnocením záměrů
- Výdaje na přípravu a realizaci zasedání monitorovacího výboru
- Zajištění auditů a kontrol projektů na místě za účelem řízení efektivního využití prostředků
- Aktivity související s monitoringem a hodnocením programu (zřízení a provoz elektronického monitorovacího systému pro správu, monitoring a hodnocení programu, studie, analýzy, posudky)
- Překladačské práce a tlumočnické služby
- Podpora aktivit souvisejících s poradenstvím, informací a prací s veřejností ke společnému programu Cíl 3 / Ziel 3.

➤ **Rozdělení na intervenční oblasti**

Obr. 14 Intervenční oblasti pro technickou pomoc

Kód	Těžiště	Podíl v procentech ⁴⁰
85	Příprava, realizace, monitoring a kontrola	85
86	Evaluační studie, informace a komunikace	15

⁴⁰ vztaženo na celkový objem prostředků fondu pro prioritní osu, Tabulka 2 programového dokumentu

3.4. Koherence s národními politikami a s politikami Společenství

3.4.1 Koherence s národními politikami

V rámci programu Cíl 3 / Ziel 3 budou dle čl. 9 Všeobecného nařízení (ES) č. 1083/2006 projekty, které mají být realizovány, podporovat aktivity, implementované v rámci jiných národních programů. V letech 2007 – 2013 budou v rámci rozvoje dotačního území podporovány pouze společné projekty, týkající se příjemců, kteří spolu kooperují a pocházejí z obou zemí.

Program, cíle a prioritní osy česko – saské přeshraniční spolupráce jsou v souladu se strategickými programovými dokumenty, především s návrhem Národního strategického rámcového plánu využití Strukturálních fondů EU ve Spolkové republice Německo 2007 - 2013⁴¹, Národním rozvojovým plánem České republiky pro období let 2007 – 2013 (návrh)⁴² a Národním strategickým referenčním rámcem České republiky 2007 – 2013.⁴³ Pro Českou republiku implementuje program Cíl 3 / Ziel 3 přímo strategický cíl Národního strategického referenčního rámce, a to vyvážený a harmonický rozvoj území České republiky. Zvolená strategie, která se odráží v prioritních osách operačního programu, přitom reaguje na dílčí cíle, kterými jsou životní prostředí, přiměřená dopravní dostupnost, rozvoj moderní a konkurenceschopné společnosti a posílení konkurenceschopnosti ekonomiky. Kromě toho plní program cíle Národního strategického rámcového plánu pro využití prostředků EU ve Spolkové republice Německo tím, že dochází k bezprostřednímu zintenzívnění přeshraniční spolupráce se sousední zemí a zlepšení udržitelného rozvoje strukturálně slabého pohraničí, čímž přispívá k ekonomické a sociální integraci.

Kromě toho jsou operační program a realizované projekty konformní se všemi českými a saskými rozvojovými strategiemi. Projekty, podpořené v rámci programu Cíl 3 / Ziel 3 jsou v souladu s danými zákonnými normami na české, saské a evropské úrovni.

3.4.2. Koherence s politikami Společenství

Podpora tohoto programu bude realizována v souladu s politikami Společenství. Kromě toho přispívá k dosažení priorit přepracované Lisabonské strategie a strategických kohezních směrnic. Tyto principy budou zohledněny při plánování, realizaci, monitoringu a hodnocení Programu. Program Cíl 3 / Ziel 3 kromě toho splňuje ustanovení nařízení (ES) 1083/2006 a nařízení (ES) 1080/2006, jako jsou například požadavky na víceleté plánování programu dle čl. 10 nařízení (ES) č. 1083/2006. Veřejná podpora bude poskytována ve smyslu čl. 87 a 88 Smlouvy o založení ES. Pokud nebude příslušné nařízení, v aktuálním znění, o blokových výjimkách dostačující, bude zahájeno schvalovací řízení ve věci veřejné podpory.

Princip partnerství dle čl. 11 Všeobecného nařízení (ES) č. 1083/2006 je zachován na všech úrovních. Jednak byli partneři na regionální a místní úrovni zapojeni do přípravy programu. Kromě toho mají tito partneři při realizaci programu efekt multiplikátorů s ohledem na cíle programu ve vztahu k potenciálním žadatelům. Aby mohli partneři tuto funkci rovněž adekvátně plnit, mohou sami v rámci projektů prohlubovat a dále strukturovat přeshraniční kontakty. V rámci monitoringu a hodnocení budou aktivní vybraní partneři ve své funkci jako člen Monitorovacího výboru s hlasovacím právem. Přitom se očekává, že partneři, kteří se aktivně zapojí do práce výboru, převezmou funkci mluvčích ve vztahu k ostatním partnerům.

⁴¹ Návrh národního strategického referenčního rámce pro použití Strukturálních fondů EU ve Spolkové republice Německo 2007-2013, návrh ze dne 23.01.2007

⁴² Národní rozvojový plán 2007-2013, Praha, únor 2006.

⁴³ Návrh národního strategického referenčního rámce Česká republika 2007-2013, Praha, červen 2006;

Program je kromě toho kompatibilní s evropskou sociální agendou a jsou v něm zohledněny „Obecné směrnice hospodářské politiky a směrnice evropské strategie zaměstnanosti“⁴⁴. Kromě toho by mělo být dosaženo pozitivních efektů při vytváření informační společnosti v souladu s cíli iniciativy „i2010 – evropská informační společnost v roce 2010“⁴⁵. Aktivitu ve vztahu k malým a středním podnikům, které jsou zohledněny ve druhé prioritní ose programu Cíl 3 / Ziel 3 přispějí k realizaci Evropské charty malých podniků s ohledem na zlepšení technologických možností malých podniků.

Program zohledňuje rovné postavení mužů a žen. Nedochozí k diskriminaci osob z důvodu jejich pohlaví či rasy nebo původu – viz čl. 16. Nařízení (ES) č. 1083/2006 a Nařízení ERDF (čl. 6). Dodržení principu rovného postavení je zajištěno v různých etapách zpracování programu a implementace podpory. S ohledem na skutečnost, že na trhu práce v dotačním území existují problémy, bude snaha především o zajištění rovných šancí v přístupu na trh práce, mimo jiné rovnoprávným přístupem k odbornému vzdělání. Princip rovného postavení bude zohledněn i při výběru projektů.

Je zajištěn princip udržitelnosti,⁴⁶ který je uplatňován pro zajištění trvalých dopadů a výsledků projektu ve vztahu ke každému typu projektu. Tento princip bude hodnocen ve fázi programování, výběru projektů, monitoringu a evaluace. Projekt musí vykazovat institucionální a finanční zajištění udržitelnosti aktivit po ukončení podpory. Jednotlivé prioritní osy operačního programu přispívají dle svého obsahového zaměření diferencovaně k posílení odpovídajících součástí udržitelnosti. Prioritní osou 1 je tak významně přímo podporován sociální rozvoj, Prioritní osa 2 je zaměřena na přímou podporu hospodářského rozvoje a cílem Prioritní osy 3 je ochrana životního prostředí. V tomto smyslu odpovídá Programový dokument a jeho prioritní osy veškerým aspektům udržitelného rozvoje.

V programu jsou rovněž zohledněny zásady politiky Evropského společenství v oblasti životního prostředí a zlepšování stavu životního prostředí a také odpovídající změny, včetně směrnic Evropského společenství. To se týká především plnění povinností dle Směrnice 92/43/EHS (Směrnice o stanovištích) a Směrnice o ochraně volně žijících ptáků 79/409/Budou podporovány projekty, jejichž cílem je zachování biodiverzity a zlepšování stavu životního prostředí. Budou zohledněna území ekosystému NATURA 2000, nacházející se v dotačním území.

Kohezní politika by měla být doplňkem nového nástroje pro rozvoj venkova (EZFRV). Z tohoto důvodu mohou být prostřednictvím všech prioritních os operačního programu podporovány projekty, sloužící přeshraničnímu rozvoji venkova. Rozvoj venkova zvláště zohledňuje aspekt identifikace obyvatelstva se společným pohraničím. V tomto směru je zajištěna komplementarita mezi operačními programy EZFRV a aktivitami, kofinancovanými z prostředků ERDF a týkajícími se územní spolupráce. Vzájemnému překrývání je zamezeno tím, že v rámci přeshraniční spolupráce mohou být realizovány pouze společné projekty mezi partnery z obou stran hranice a z tohoto důvodu je nutné prokázat efekt dotace mimo dané národní dotační území.

⁴⁴ Integrované směrnice: všeobecné směrnice hospodářské politiky, Brusel, 28. června 2005, 10667/05; rozhodnutí Rady ve věcech směrnic pro politiku zaměstnanosti členských států. Brusel, 5. července 2005.

⁴⁵ i-Evropská informační společnost pro hospodářský růst a zaměstnanost. Zpráva komise pro Radu, Evropský parlament, Evropský hospodářský a sociální výbor a Výbor regionů. Brusel, 1.6.2005, COM (2005) 229 závěrečná zpráva.

⁴⁶ v souladu s čl. 57 nařízení (ES) č. 1083/2006

3.4.3. Koherence s ostatními operačními programy, podporovanými v dotačním území z ostatních operačních programů Strukturálních fondů

Programy přeshraniční spolupráce

Program Cíl 3 / Ziel 3 je komplementární s následujícími programy přeshraniční spolupráce v rámci evropské územní spolupráce v letech 2007 - 2013: Operační program přeshraniční spolupráce Česká republika – Svobodný stát Bavorsko (týká se Karlovarského kraje), Operační program přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika (týká se Libereckého kraje) na české straně programu a Operační program přeshraniční spolupráce Svobodný stát Sasko – Polská republika na saské straně programu.

Veškeré uvedené programy se orientují, stejně jako program Česká republika – Svobodný stát Sasko, na široké spektrum oblastí, jejichž cílem je mnohostranná přeshraniční spolupráce. Jsou plánovány tak, aby byl zajištěn vyvážený rozvoj Společenství.

Operační programy

Na české straně budou realizovány Sektorové operační programy (Operační program Podnikání a inovace, Operační program Výzkum a vývoj pro inovace), změřené na rozvoj podnikatelské sféry a inovační potenciál. Program Cíl 3 / Ziel 3 se přitom týká některých témat těchto programů, jako například spolupráce podniků a také vysokoškolských, výzkumných a inovačních zařízení. Operační program Svobodného státu Sasko pro ERDF pro období let 2007 - 2013 ve srovnání s programovacím obdobím 2000 – 2006 posiluje rámce podpory hospodářského rozvoje a znalostí a inovací.

Program Cíl 3 / Ziel 3 smysluplně doplňuje aktivity českých sektorových operačních programů a saského Operačního programu pro ERDF o přeshraniční aktivity.

Kromě toho probíhá v českém pohraničí rovněž podpora z prostředků Regionálních operačních programů (dále ROP) Regionů soudržnosti Severozápad a Severovýchod. Tyto ROP jsou zaměřeny na komplexní rozvoj území v oblastech infrastruktury regionálního a místního významu - doprava, sociální záležitosti a zdraví, rozvoj cestovního ruchu a zachování kulturního dědictví, rozvoj oblasti venkova a měst. Program Cíl 3 / Ziel 3 je k těmto programům z hlediska poskytované podpory komplementární z hlediska své orientace na aktivity s přeshraničním efektem, které z tohoto důvodu nejsou z ROP podporovatelné.

Díličí aktivity programu Cíl 3 / Ziel 3 přispívají kromě toho k dosažení cílů operačních programů, financovaných z Evropského sociálního fondu (Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost a Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost na české straně a Operační program Svobodného státu Sasko k ESF v programovacím období 2007 – 2013), a to v oblastech rozvoje systémů celoživotního vzdělávání, přizpůsobení vzdělávacích systémů, získávání jazykových znalostí, vzdělávání v oblasti IKT.

Operační program rybnářství

Operační program rybnářství sleduje cíl podporovat investice v oblasti akvakultur, zpracování a marketingu produktů tuzemského rybnářství a také zachování existujících vodních zdrojů. Kromě toho může být dle právního aktu Společenství podporována osádka ryb jako opatření k údržbě.

K tomu jsou ve Spolkové republice Německo a v České republice vytvořeny operační programy. Ve Svobodném státě Sasko a v České republice přitom stojí v popředí udržitelný rozvoj vnitrozemského rybnářství.

Vymezení mezi Rybnářským fondem a programem Cíl 3 / Ziel 3 spočívá v oblastech dotace a ve specifických požadavcích na přeshraniční projekty.

V rámci programu Cíl 3 / Ziel 3 budou podporovány zejména aktivity k regionálnímu rozvoji česko-saského pohraničí. Mimo to mohou být z programu Cíl 3 / Ziel 3 podporovány pouze projekty s přeshraničním vztahem. Pro projekty v Operačním programu rybníkářství není zapotřebí přeshraniční vztah. Výjimkou mohou být opatření údržby pro rybí osádku. Pokud dojde k překrývání obou programů, bude následovat dohoda na odborné úrovni.

Kapitola 4 Hodnotící a monitorovací indikátory

Důležitou součástí společného plánování programu je sestavení vhodného systému indikátorů pro monitoring a hodnocení pomoci a pro kvantifikaci cílů pomocí omezeného počtu indikátorů výsledku, s přihlédnutím k zásadě proporcionality.⁴⁷

U přeshraničních programů je stanovení kvantitativních cílů znázorňujících jejich efekty podstatně těžší, než u hlavního směru pomoci ze strukturálních fondů. U průřezových programů se u menšího počtu obdobných projektů realizují nejrůznější přeshraniční aktivity, takže jednoznačně kvantifikovatelné ukazatele se dají jen podmíněně rekapitulovat. Měřitelné účinky se navíc projevují až ve středně- a dlouhodobém období.

4.1. Indikátory na úrovni programu

Na úrovni programu se zaznamenávají tyto monitorovací a hodnotící indikátory:

- kontextové indikátory

Kontextové indikátory umožňují korelovat obecný rozvoj dotačního území s výsledky pomoci, a vyvozovat z toho kvalitativní výpovědi o dosažení nadřazených strategických cílů. K tomu se používají data podávající výpověď o stupni rozvoje dotačního území. Kontextové indikátory mohou být ovlivněny řadou různých faktorů.

Pro společné dotační území se zaznamenávají tyto údaje:

- rozloha dotačního území
- počet obyvatel v dotačním území
- míra nezaměstnanosti v dotačním území
- počet přenocování v dotačním území
- společné hraniční přechody
- rozloha území Natura 2000

Tabulka s výchozími hodnotami těchto kontextových indikátorů se nachází v příloze Programového dokumentu.⁴⁸

Kontextové indikátory budou číselně dále popisovány s ročními Prováděcími zprávách. Detailní socio-ekonomická analýza nebude každoročně prováděna.

- indikátory vstupu

Vstupní indikátory se vztahují k finančním částkám, které byly přiřazeny oblastem pomoci.

⁴⁷ Srov. Nařízení (ES) č. 1080/2006, článek 12, bod 4 ve spojení s: Pracovní papír 2 – Monitorovací a hodnotící indikátory - praktický průvodce, Brusel 2006

⁴⁸ viz příloha, obrázek 20

- indikátory výstupu

Jako výstupní indikátory se zaznamenávají indikátory míry koordinace a přeshraniční spolupráce, které navrhla Evropská komise.⁴⁹ Indikátor (45) – počet projektů podporujících přeshraniční obchod - nebude evidován, protože v tomto ohledu se neplánují žádné projekty mezi českými a saskými partnery.

Indikátor (51) – počet osob, které prostřednictvím přeshraničního projektu získají pracovní místo na druhé straně hranice - nebude v současnosti rovněž evidován. Důvodem jsou omezení týkající se volného pohybu pracovníků platná maximálně do 30. dubna 2009. V příslušném čase proběhne přezkum, zda-li došlo k takovým změnám rámcových podmínek, které by umožnily realizaci projektů v této oblasti.

- indikátory výsledku

Indikátory výsledku se vztahují na zobrazení účinku dotace, tj. poměr celkových specifických výdajů projektů všech priorit vůči součtu všech použitých dotačních prostředků všech priorit.

Zde je přehled indikátorů, které budou evidovány.

Základní hodnota je „0“. Definovaná cílová hodnota se vztahuje k roku 2015..

---

⁴⁹ Srov. Monitorovací a hodnotící indikátory - praktický průvodce, metodický pracovní dokument č. 2, příloha I – hlavní indikátory ERDF a Fondu soudržnosti, červen 2006

Obr. 15 Indikátory a agregované cílové hodnoty na úrovni programu

druh indikátoru	definice	cílová hodnota
	počet podpořených projektů, celkem	622
indikátor vstupu	<i>finanční indikátor</i>	
	▪ součet použitých dotačních prostředků	207.396.944 €
indikátor výstupu	<i>míra kooperace</i>	
	počet projektů splňujících alespoň <u>dvě</u> z kritérií <ul style="list-style-type: none"> ▪ společné plánování, společná realizace, společné financování, společný personál 	468
	počet projektů splňujících alespoň <u>tři</u> z kritérií <ul style="list-style-type: none"> ▪ společné plánování, společná realizace, společné financování, společný personál 	119
	počet projektů splňujících alespoň <u>čtyři</u> z kritérií <ul style="list-style-type: none"> ▪ společné plánování, společná realizace, společné financování, společný personál 	35
	<i>přeshraniční spolupráce</i>	
	počet projektů, <ul style="list-style-type: none"> ▪ které slouží společné infrastruktuře 	507
	▪ které slouží spolupráci v oblasti veřejných služeb	44
	▪ které snižují izolaci prostřednictvím zlepšení přístupu k dopravním cestám, informačním a komunikačním sítím a službám	26
	▪ které podporují a zlepšují společnou ochranu životního prostředí a management v oblasti životního prostředí	45
	počet osob <ul style="list-style-type: none"> ▪ účastnících se společných opatření v oblasti vzdělávání a dalšího vzdělávání 	cca 4.000
indikátor výsledku	<i>finanční indikátor</i>	
	▪ podíl součtu celkových výdajů všech priorit / součtu dotačních prostředků všech priorit	1,17 ⁵⁰

⁵⁰ Tento indikátor ukazuje účinek dotace vzhledem k provedeným investicím (finančním). Účinek dotace je kvantitativní, to znamená, že indikátor vypovídá o vztahu použitých prostředků a z toho vyplývajících celkových výdajů. Nepodává informaci o kvalitě.

4.2. Indikátory na úrovni prioritních os

Indikátory na úrovni prioritních os mají vhodnou formou přispívat k tomu, aby bylo možné měřit příslušné specifické cíle. Byla zohledněna příslušná relevantní průřezová témata – udržitelnost a rovnost šancí. Základní hodnota indikátorů je „0“. Definovaná cílová hodnota se vztahuje k roku 2015. Pro dosažení cílových hodnot budou použity prostředky ERDF a národní prostředky spolufinancování.

Obr. 16 Indikátory a agregované cílové hodnoty⁵¹ na úrovni prioritních os

indikátor	jednotka	cílová hodnota
prioritní osa 1		
rozvoj společenských rámcových podmínek v dotačním území		
oblast podpory 1: kooperativní zlepšení a rozvoj infrastruktury dle poptávky a kooperací v oblasti regionálního plánování a rozvoje		
<i>indikátory výstupu</i>		
zlepšení v oblasti dopravní infrastruktury	počet projektů	39
podpora informační společnosti	počet projektů	6
zlepšení spolupráce v oblasti sociální infrastruktury	počet projektů	16
zlepšení spolupráce při regionálním plánování a regionálním rozvoji	počet projektů	4
<i>indikátory výsledku</i>		
délka nově vybudovaných, případně zrekonstruovaných cest	metr	30.000
vzniklé společné technické sítě a systémy	počet	4
díky podpoře realizované modelové projekty a vzniklé koncepce	počet	10
osoby účastníci se společného projektu	počet	720
subjekty účastníci se společného projektu	počet	53
oblast podpory 2: kooperativní opatření v oblasti lidských zdrojů, socio-kulturního rozvoje a partnerské spolupráce		
<i>indikátory výstupu</i>		
zlepšení spolupráce v oblasti vzdělávání a předávání znalostí	počet projektů	53
zlepšení spolupráce v oblasti umění a kultury	počet projektů	30
zlepšení spolupráce v oblasti práce s mládeží a v oblasti lidí s postížením	počet projektů	5
rozvoj partnerské spolupráce na všech společenských úrovních	počet projektů	15
<i>indikátory výsledku</i>		
osoby účastníci se společného projektu	počet	15.000
subjekty účastníci se společného projektu	počet	100

⁵¹ Odhady vycházejí především ze zkušeností z realizace Iniciativy Společenství Interreg III A.

indikátor	jednotka	cílová hodnota
prioritní osa 1		
<u>rozvoj společenských rámcových podmínek v dotačním území</u>		
oblast podpory 3: kooperace v oblasti bezpečnosti, záchranných služeb, ochrany proti katastrofám a požárům		
indikátory výstupu		
zlepšení spolupráce v oblasti bezpečnosti / policie, záchranných složek, ochraně proti katastrofám a protipožární ochraně	počet projektů	40
indikátory výsledku		
osoby účastníci se společného projektu	počet	5.000
subjekty účastníci se společného projektu	počet	80
oblast podpory 4: společný fond malých projektů		
indikátory výstupu		
projekty realizované v rámci fondu malých projektů	počet projektů	300
indikátory výsledku		
osoby účastníci se společného projektu	počet	10.000

indikátor	jednotka	cílová hodnota
prioritní osa 2		
<u>rozvoj hospodářství a cestovního ruchu</u>		
oblast podpory 1: hospodářská kooperace a rozvoj přeshraničních hospodářských struktur		
indikátory výstupu		
podpora hospodářské spolupráce	počet projektů	20
zlepšení spolupráce v oblastech výzkumu a technologií	počet projektů	2
indikátory výsledku		
podniky a subjekty účastníci se společného projektu	počet	40
vzniklé společné marketingové strategie	počet	2
oblast podpory 2: kooperace a rozvoj přeshraničních struktur v oblasti cestovního ruchu		
indikátory výstupu		
zlepšení spolupráce v oblasti cestovního ruchu	počet projektů	47
indikátory výsledku		
délka nově vybudovaných, případně zrekonstruovaných turistických cest ⁵²	metr	5.000
vzniklé společné sítě a společné struktury	počet	3
společně realizované marketingové koncepty	počet	3

indikátor	jednotka	cílová hodnota
prioritní osa 3		
<u>zlepšení situace přírody a životního prostředí</u>		
oblast podpory 1: ochrana klimatu, ochrana lesa a přírody, péče o krajinu a odpadové hospodářství		
<i>indikátory výstupu</i>		
zlepšení spolupráce v oblasti ochrany přírody a životního prostředí	počet projektů	20
zlepšení spolupráce v oblasti odpadového hospodářství	počet projektů	2
zlepšení spolupráce v oblasti vzdělávání v ŽP	počet projektů	15
<i>indikátory výsledku</i>		
subjekty účastníci se společného projektu	počet	74
osoby účastníci se společného projektu	počet	200
oblast podpory 2: protipovodňová ochrana, vodní hospodářství a vodní stavby		
<i>indikátory výstupu</i>		
zlepšení spolupráce v oblasti protipovodňové ochrany	počet projektů	3
zlepšení spolupráce v oblastech vodního hospodářství, vodních staveb, kvality a ochrany vod	počet projektů	5
<i>indikátory výsledku</i>		
uživatelé vodních obslužných zařízení, která vznikla společným projektem	počet	ca. 300
Počet příspěvků ke společným programům opatření a plánům povodí vytvořeným v rámci realizace Rámcové směrnice EU o vodách	počet	5

Kapitola 5 Struktury a procedury realizace programu

5.1. Zásady společné realizace

Právní základ realizace tvoří nařízení o Strukturálních fondech, především nařízení (ES) 1083/2006 s obecnými ustanoveními o Evropském fondu regionálního rozvoje (ERDF), Evropském sociálním fondu (ESF) a Fondu soudržnosti, nařízení (ES) č. 1080/2006 o Evropském fondu regionálního rozvoje, nařízení (ES) č. 1828/2006 s prováděcími ustanoveními a dále pak saská a česká rozpočtová pravidla.

Výběr projektů probíhá na základě společného Programového dokumentu a společného Realizačního dokumentu, který přejímá funkci pravidel pro poskytování dotace, a dalších platných národních předpisů. Jsou přitom aplikovány evropské právní normy, především pravidla o způsobilosti výdajů [nařízení (ES) č. 1828/2006]. Dotační prostředky jsou poskytovány na principu zpětné úhrady podílovým financováním jako nevratná dotace.

Detailní seznam způsobilých příjemců podpory z programu se nachází v příloze dokumentu (obr. 21).

Za účelem zajištění efektivní správy programu byly následně popsány struktury a procesy pro realizaci Programu Cíle 3/Ziel 3 vypracovány v rámci konstruktivního procesu společně českou a saskou stranou. Přitom se vycházelo ze společně vytvořených struktur a získaných zkušeností z realizace Iniciativy Společenství INTERREG III A.

5.2. Pravidla managementu programu

5.2.1. Správní struktury

Na základě čl. 14 nařízení (ES) 1080/2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj jsou pro správu programu zřízeny následující orgány:

- Řídící orgán
- Certifikační orgán
- Auditní orgán
- Společný technický sekretariát

Pro správu a realizaci programu jsou dále potřebné tyto orgány

- Národní orgán
- Regionální subjekty na české straně
- Kontrolóři podle čl. 16

Detailní rozdělení úkolů a uspořádání vztahů na základě vymezení zodpovědností mezi Řídícím orgánem, Národním orgánem, Certifikačním orgánem, Auditním orgánem, Společným technickým sekretariátem a všechny zúčastněné subjekty je definováno v Řídícím a kontrolním systému. Národní kompetence v oblasti vnitřních vztahů Programu Cíle 3/Ziel 3 jsou definovány v bilaterálních dohodách, které řeší rovněž otázky ručení.

5.2.1.1. Řídící orgán (ŘO)

Celkovou odpovědnost za Program Cíle 3/Ziel 3 nese

Saské státní ministerstvo hospodářství, práce a dopravy
Referát 54
Wilhelm-Buck-Straße 2
D-01097 Dresden

Telefon: + 49-(0)351 / 564 8540

Fax: + 49-(0)351 / 564 8506

Saské státní ministerstvo hospodářství a práce je tedy Řídícím orgánem ve smyslu čl. 14 nařízení (ES) 1080/2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj a čl. 59 nařízení (ES) 1083/2006 s obecnými ustanoveními o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti. Nese celkovou zodpovědnost za efektivní, účinnou a řádnou realizaci programu a je v těchto záležitostech jediným partnerem pro Evropskou komisi.

Řídící orgán zodpovídá mimo jiné za plnění následujících úkolů:

- zajišťuje, aby projekty pro financování byly vybírány na základě kritérií platných pro operační program a aby po celou dobu realizace zůstávaly v souladu s platnými předpisy Společenství a příslušných států;
- zajišťuje, aby výdaje všech příjemců, podílejících se na projektu, byly potvrzeny schváleným kontrolorem;
- zajišťuje, aby byla zaznamenána a shromážděna účetní data za každý realizovaný projekt a účetní data pro finanční správu, monitoring, kontrolu a hodnocení;
- koordinuje použití přípustných elektronických účetních systémů orgány, které se podílejí na správě a realizaci dotace pro veškeré transakce, související s dotací;
- zřizuje kontrolní systém umožňující kontrolu provedení kofinancovaného majetku a služeb, správnosti výdajů a slučitelnosti těchto výdajů a realizovaných projektů s právními předpisy Společenství a příslušných států;
- provádí evaluace v případě významných odchylek od původních cílů nebo návrhů na přepracování programu;
- vypracovává a předkládá roční prováděcí zprávy Evropské Komisi
- zajišťuje, aby Certifikační orgán obdržel veškeré informace o použitých procesech a realizovaných kontrolách, nutných pro provedení certifikace.
- informuje a poskytuje konzultace pro Monitorovací výbor
- vypracuje Komunikační plán a dodržuje informační a publikační povinnosti

Náklady vznikající v souvislosti se zajišťováním úkolů Řídícího orgánu mohou být dle článku 46 nařízení (ES) č. 1083/2006 v rámci Technické pomoci kofinancované z ERDF.

5.2.1.2. Národní orgán (NO)

Národním orgánem pro českou část dotačního území je Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (MMR). Národní orgán podporuje Řídící orgán při koordinaci aktivit v České republice.

Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky
Odbor evropské územní spolupráce
Staroměstské nám. 6
110 15 Praha 1

Telefon: +420 2 2486 1398
Fax: +420 2 2486 1415

Náklady vznikající v souvislosti se zajišťováním úkolů Národního orgánu mohou být dle článku 46 nařízení (ES) č. 1083/2006 kofinancovány z ERDF.

5.2.1.3. Společný technický sekretariát (JTS)

Po dohodě s Národním orgánem zřizuje Řídící orgán dle čl. 14 nařízení (ES) č. 1080/2006 Společný technický sekretariát při Saské rozvojové bance -dotační bance- v Drážďanech. JTS podporuje Řídící orgán, Národní orgán, Monitorovací výbor a případně i Auditní orgán při realizaci jejich úkolů.

Společný technický sekretariát
při Saské rozvojové bance -dotační bance-
(Sächsische Aufbaubank - Förderbank)
Blasewitzer Straße 82
D-01307 Dresden

Telefon: + 49-(0)351 / 4910 5550
Fax: + 49-(0)351 / 4910 5570

Na Společný technický sekretariát je přenesena praktická realizace programu. Pracuje z pověření a v úzké koordinaci s Řídícím orgánem a v kooperaci se všemi dalšími orgány, podílejícími se na programu.

Společný technický sekretariát přebírá mimo jiné následující činnosti:

- akvizice projektových žádostí ve spolupráci s regionálními subjekty a pravidelně informuje Monitorovací výbor o stavu akvizice;
- podpora potenciálních příjemců při hledání partnerů projektů;
- konzultace a informace potenciálních příjemců ohledně specifických programových podkladů a kroků;
- registrace projektových žádostí;
- posuzování a hodnocení projektových žádostí s podporou regionálních subjektů a saských resortních orgánů;
- vypracování podkladů k jednotlivým projektům pro obsahovou a finančně – technickou přípravu rozhodnutí Monitorovacího výboru;
- příprava, realizace a zpracování zasedání Monitorovacího výboru;

- vystavení příslibu financování, resp. sdělení odmítavého stanoviska lead partnerovi;
- zajištění vícejazyčné realizace programu – realizace překladů;
- koncepce, instalace a údržba centrálního datového systému pro generování dat potřebných pro podávání zpráv a zpracování žádostí o platbu ve vztahu k Evropské komisi;
- dozírání nad pokrokem na úrovni realizace programu;
- příprava ročních prováděcích zpráv včetně závěrečné zprávy;
- podpora při zpracovávání změn programu;
- práce s veřejností – realizace Komunikačního plánu

Na základě dobrých zkušeností z uplynulého programovacího období a pro zintenzívnění výměny informací mezi českými a saskými partnery budou ve Společném technickém sekretariátu i v programovacím období 2007 – 2013 společně pracovat čeští a saskí kolegové. Takto důsledně zajištěnou dvoujazyčností bude zjednodušen přeshraniční management programu.

Kompetence a modality součinnosti se všemi zodpovědnými orgány budou popsány v Řídícím a kontrolním systému. Kromě toho budou definovány v bilaterálních dohodách.

Náklady vznikající v souvislosti se zajišťováním úkolů Společného technického sekretariátu mohou být dle článku 46 nařízení (ES) č. 1083/2006 v rámci Technické pomoci programu kofinancovány z prostředků Technické pomoci.

5.2.1.4. Certifikační orgán

Pro finanční realizaci "Programu Cíle 3/Ziel je dle článku 14 nařízení (ES) č. 1080/2006 a dle článku 59 nařízení (ES) č. 1083/2006 jmenováno jako Certifikační orgán

Saské státní ministerstvo hospodářství, práce a dopravy
Referát 51 – Platební a certifikační orgán
Wilhelm-Buck-Straße 2
D-01097 Dresden

Telefon: + 49-(0)351 / 564 8510

Fax: + 49-(0)351 / 564 8509

Certifikační orgán plní veškeré funkce dle čl. 61 nařízení (ES) č. 1083/2006. Jedná se především o následující úkoly:

- přijímání plateb Komise;
- provádění plateb lead partnerovi, tato úloha bude dle čl. 59 odst. 2 nařízení (ES) 1083/2006 převedena na Saskou rozvojovou banku;
- provádí finanční korektury a zajišťuje vratky všech částek vyplacených lead partnerovi na základě nesrovnalostí;
- zpracování certifikovaných výkazů výdajů a žádostí o platbu a předání Komisi; předkládání žádostí o platbu pokud možno souhrnně třikrát ročně;
- zabezpečuje pro účely certifikace, aby byly Řídícího orgánu předloženy dostačující údaje o procesech a kontrolách výdajů uplatňovaných ve výkazech výdajů a aby byly zohledněny výsledky kontrol provedených Auditním orgánem nebo v jeho zodpovědnosti;
- elektronické vedení účetnictví o výdajích uplatňovaných vůči Komisi, a také o částkách, které mají být zpětně inkasovány a o zadržovaných částkách, pokud byl zamítnut určitý podíl pro projekt nebo jeho část;
- vypracovává odhad výdajů pro běžící a následující rok a předává tento odhad Komisi nejpozději do 30. dubna.

Zřetelné funkční oddělení činností Řídícího orgánu a Certifikačního orgánu je zajištěno tím, že funkce Certifikačního orgánu bude ve Svobodném státě Sasko zajištěna oddělenou organizační jednotkou Saského státního ministerstva hospodářství a práce.

Bližší úprava vztahů mezi Řídícím orgánem, Certifikačním orgánem a všemi zúčastněnými subjekty je dána samostatnou dohodou mezi těmito orgány.

Příslušné kompetence jsou popsány v Řídícím a kontrolním systému.

Při plnění úkolů plynoucích z finančního managementu je Certifikační orgán podporován Saskou rozvojovou bankou -dotační bankou- jakožto zprostředkujícím subjektem Certifikačního orgánu.

Náklady vznikající v souvislosti se zajišťováním úkolů Certifikačního orgánu mohou být dle článku 46 nařízení (ES) č. 1083/2006 v rámci Technické pomoci programu kofinancovány z prostředků Technické pomoci.

5.2.1.5. Auditní orgán

Auditním orgánem Programu Cíle 3/Ziel 3 je dle článku 14 nařízení (ES) č. 1080/2006 ve spojení se článkem 59 nařízení (ES) č. 1083/2006:

Saské státní ministerstvo financí
Referát 17 – Kontrola evropských fondů
Carolaplatz 1
D-01097 Dresden

Telefon: + 49-(0)351 / 564 4070
Fax: + 49-(0)351 / 564 4109

Auditní orgán plní veškeré funkce dle článku 62 nařízení (ES) č. 1083/2006. Dle článku 14 odstavce 2 nařízení (ES) č. 1080/2006 je přitom podporován skupinou finančních kontrolorů. Skupina finančních kontrolorů bude zřízena nejpozději tři měsíce po schválení programu. Tato skupina si schválí jednací řád. Předsednictví přejímá Auditní orgán. Finanční kontroloři jsou na kontrolním systému dle článku 16 Nařízení (ES) č. 1080/2006 z hlediska výdajů nezávislí.

Auditní orgán vykonává především následující úkoly :

- zajišťuje, aby bylo kontrolováno efektivní fungování Řídícího a kontrolního systému operačního programu;
- zajišťuje kontrolu projektů na základě vhodných kontrolních vzorků s ohledem na uplatňované výdaje;
- během devíti měsíců od schválení programu předloží Komisi kontrolní strategii
- od 2008 a do 2015 vždy k 31. prosinci
  - předání roční kontrolní zprávy Komisi
  - stanovisko k fungování Řídícího a kontrolního systému při zohlednění výsledků kontrol
  - předložení dílčího Prohlášení při ukončení pomoci v případě, že je to nutné dle článku 88 nařízení (ES) č. 1083/2006 ;
- předložení Prohlášení při ukončení pomoci Komisi nejpozději do 31.3.2017 za účelem vyhodnocení platnosti žádosti o platbu zbývající částky a také zákonnosti a řádnosti procesů;
- zajištění dodržení mezinárodně uznávaných kontrolních standardů;
- v případě, že jsou kontroly uvedené v prvních dvou bodech, provedeny jiným orgánem, se Auditní orgán ujistí, že tato místa jsou funkčně nezávislá.

Zřetelné funkční oddělení činností Auditního orgánu, Řídícího orgánu a Certifikačního orgánu je zajištěno tím, že funkce Auditního orgánu bude zajišťována takovým ministerstvem Saské státní vlády, které se nepodílí na realizaci programu.

Příslušné kompetence jsou popsány v Řídícím a kontrolním systému.

Vedle činnosti Auditního orgánu bude Saské státní ministerstvo financí, Referát 17, zajišťovat i hodnocení Řídícího a kontrolního systému dle článku 71 odst. 2 a odst. 3 nařízení (ES) č. 1083/2006.

Náklady vznikající v souvislosti se zajišťováním úkolů Auditního orgánu mohou být dle čl. 46 nařízení (ES) č. 1083/2006 v rámci Technické pomoci programu kofinancovány z prostředků Technické pomoci.

5.2.1.6. Podpora JTS ze strany regionálních subjektů a saských odborných resortů

Regionální subjekty a saské odborné resorty poskytují JTS podporu při odborném posouzení a hodnocení projektových žádostí. Regionální subjekty a saské odborné resorty mají kompetence, které jsou potřebné pro posuzování projektů. Mimo to se regionální subjekty podílejí na programu těmito úkoly:

- publicita, poskytování informací o programu včetně poradenství;
- společně s JTS poradenství k procesu podávání žádosti;
- přijímání projektových žádostí českých lead partnerů

Jako regionální subjekty fungují kraje:

- Liberecký kraj
- Karlovarský kraj
- Ústecký kraj

Náklady vznikající v souvislosti se zajišťováním úkolů mohou být dle článku 46 nařízení (ES) č. 1083/2006 v rámci Technické pomoci programu kofinancovány z prostředků Technické pomoci.

5.2.1.7. Kontroloři podle čl. 16

Podle čl. 16 nařízení (ES) č. 1080/2006 jmenují členské státy kontrolory, kteří jsou odpovědní za kontrolu správnosti a řádnosti výdajů nahlášených konečnými uživateli, kteří se na projektu podílejí.

Ve Svobodném státě Sasko přebírá úlohu Kontrolora podle čl. 16 Saská rozvojová banka - dotační banka-. Zřetelné funkční oddělení od ostatních činností, které v rámci programu realizuje Saská rozvojová banka -dotační banka-, je zajištěno tím, že funkce Kontrolora podle čl. 16 bude vykonávat jiná organizační jednotka. V České republice tyto funkce přebírá Centrum pro regionální rozvoj ČR.

Náklady vznikající v souvislosti se zajišťováním úkolů mohou být dle článku 46 nařízení (ES) č. 1083/2006 v rámci Technické pomoci programu kofinancovány z prostředků Technické pomoci.

5.2.2. Správní procesy

Koordinace součinnosti všech zúčastněných subjektů

Zodpovědnost za koordinaci jednotlivých subjektů podílejících se aktivně na realizaci programu, náleží Řídicímu orgánu, Národnímu orgánu a Společnému technickému sekretariátu.

Detaily součinnosti subjektů zapojených do realizace programu budou popsány v Řídicím a kontrolním systému. Detailní uspořádání spolupráce bude definováno v rámci bilaterálních dohod.

Finanční toky

Certifikační orgán předá Komisi každoročně nejpozději do 30. dubna předběžný odhad předpokládaných žádostí o platbu pro běžící a následující rok. Tento odhad zpracovává na základě navázání prostředků Monitorovacím výborem a dotačním subjektem. Informace jsou Certifikačním orgánem předávány centralizovaným elektronickým systémem.

Žádost o platbu spolu s certifikovaným výkazem výdajů jsou Certifikačním orgánem předávány Evropské komisi, DG Regio. Ve výkazu výdajů jsou uvedeny celkové částky realizovaných způsobilých výdajů za každou prioritní osu a odpovídající veřejné spolufinancování.

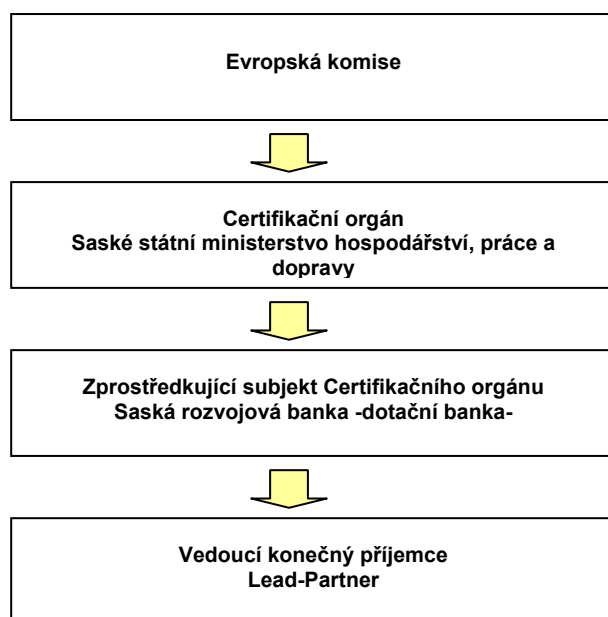
Finanční prostředky budou poukazovány Evropskou Komisí na Hlavní pokladnu Svobodného státu Sasko na společný účet

Číslo účtu: 850 015 14
 Kód banky (BLZ) 850 000 00

V Německé spolkové bance, pobočka v Drážďanech.

Platby lead partnerovi proběhnou pouze formou proplacení skutečně realizovaných výdajů a po kontrole dle čl. 16 nařízení (ES) č. 1080/2006.

Obr. 17 Přehled Finanční toky

5.3. Ustanovení k managementu projektu

5.3.1. Grémium, zodpovědné za výběr projektů

Dle čl. 19 čís. 3 nařízení (ES) č. 1080/2006 provádí výběr projektů Monitorovací výbor nebo Řídící výbor. V rámci Programu Cíle 3 /Ziel 3 je zodpovědnost za rozhodování o projektech přenesena na Monitorovací výbor.

Kromě rozhodování o projektech přejímá Monitorovací výbor všechny úkoly dle článku 65 nařízení (ES) č. 1083/2006. V Kapitole 5.4. - Ustanovení k monitoringu – jsou uvedena pravidla monitoringu - detailní popis složení a modality Monitorovacího výboru.

5.3.2. Procedury a kritéria výběru projektů

5.3.2.1. Principy

Nařízení (ES) č. 1083/2006 v článku 65 předepisuje, že během šesti měsíců po schválení programu Monitorovací výbor přezkoumá a schválí kritéria pro výběr projektů, které mají být financovány.

Dle čl. 20 nařízení (ES) č. 1080/2006 je nutno pro každý projekt jmenovat Vedoucího partnera (lead partnera). Lead partner nese celkovou organizační, obsahovou a finanční zodpovědnost za projekt a je jedinou kontaktní osobou a smluvním partnerem. Formou dohody stanoví modality vztahů mezi ním a dalšími partnery projektu.

Lead partner zodpovídá za:

- koordinaci přípravy projektu;
- kompletnost žádosti;
- podání žádosti;
- management projektu a reporting;
- správu prostředků EU příslušných k danému projektu a za řádné nakládání s finančními prostředky v rámci celého projektu.
Každý partner zároveň nese samostatnou zodpovědnost pro případ nesrovnalostí jím hlášených výdajů.

Dle čl. 19 nařízení (ES) č. 1080/2006 budou v budoucnu podporovány pouze takové projekty, v jejichž rámci spolupracují příjemci pomoci z minimálně dvou zemí minimálně dvěma z následujících způsobů:

- společná příprava projektů a / nebo
- společná realizace a / nebo
- společný personál a / nebo
- společné financování

5.3.2.2. Stanovení kritérií výběru projektů

Kromě minimálních předpokladů pro podporu záměru z Programu Cíle 3/Ziel 3 stanovených Komisí, jsou pro výběr projektů používána rovněž odborná a pro program specifická kritéria. Hlavní snahou při formulování těchto kritérií je zajistit transparentní a rovnoprávné zacházení se všemi příjemci a jejich projekty. Za tímto účelem bude českými a saskými partnery vypracován společný Realizační dokument⁵³, ve kterém budou uvedeny především společné obsahy podpory a potenciální příjemci pomoci.

Za pomoci standardizovaného hodnotícího schématu bude zajištěna kvantifikace výsledků hodnocení. Stanovením minimálních standardů bude zajištěno, že budou vybrány pouze takové projekty, které rozvíjejí významné výsledky z hlediska cílů programu.

5.3.2.3 Zásady uspořádání procedury výběru projektů

Při definici jednotlivých procedurálních kroků byl sledován cíl dosáhnout prostřednictvím jasně stanovených formálních a obsahových ustanovení rychlého a transparentního výběru projektů a vyhovět vyšším nárokům nového programovacího období zavedením principu lead partnera.

Formální a obsahové požadavky na projekty budou stanoveny ve společném Realizačním dokumentu. V tomto dokumentu, stejně jako v Řídícím a kontrolním systému, budou rovněž upraveny modality výběru projektů.

Výběr projektů provádí Monitorovací výbor⁵⁴ na základě principu partnerství.

Poskytování informací a konzultace pro potenciální příjemce náleží Společnému technickému sekretariátu. Potenciální příjemci na české straně se mohou obrátit na příslušný regionální subjekt nebo na Společný technický sekretariát.

V principu musí projít každá projektová žádost následujícími fázemi:

První procesní krok -

Příprava, podávání a posouzení žádosti

JTS přebírá zodpovědnost za proces výběru projektu a koordinuje celý proces.

Podmíněno principem lead partnera má každý projekt části týkající se lead partnera a daného projektového partnera. Z tohoto důvodu je nutno jednotlivé součásti projektu posoudit na základě společného Realizačního dokumentu jednak z hlediska jejich souladu, jednak i z hlediska toho, zda je nutno posoudit i další národní legislativní normy (například stavební zákon, environmentální legislativa). Z tohoto důvodu budou při posouzení odpovídajících součástí projektů využívány regionální subjekty na české straně. Všechny projektové žádosti budou posuzovány podle stejných kritérií výběru.

Projektové žádosti zpracované partnery projektu, budou lead partnerem předkládány na Společný technický sekretariát. Čeští lead partneři mají rovněž možnost podat žádost na příslušný regionální subjekt, který po kontrole splnění formálních náležitostí postoupí projektovou žádost na JTS.

⁵³ Srov. ex-ante hodnocení pro přípravu a monitoring Programu Cíle 3 / Ziel 3 na podporu přeshraniční spolupráce mezi Českou republikou a Svobodným státem Sasko, dílčí zpráva, strana 11, PricewaterhouseCoopers a.s., 18. září 2006

⁵⁴ Složení, rozhodovací procesy a modality hlasování budou upraveny v jednacím řádu, který bude vydán

JTS koordinuje proces odborného posouzení, do kterého zapojí regionální subjekty na české straně a příslušné odborné resorty na saské straně. Posouzení odborné způsobilosti příslušných národních částí provádějí příslušné subjekty v souladu se společným Realizačním dokumentem, právními předpisy EU a dalších národních předpisů, které je třeba v daném případě aplikovat. Výsledky budou dokumentovány ve formě odborného stanoviska.

V případě negativního výsledku odborného posouzení informuje lead partnera JTS, případně příslušný regionální subjekt. Projektoví partneři mohou projektovou žádost podle připomínek doplnit a odborné posouzení bude provedeno znovu. Neprovedou-li projektoví partneři požadované změny v projektové žádosti, nebude další postup posuzování projektové žádosti pokračovat. JTS je o tom informován a následně o tom podá odpovídající informaci na daném zasedání Monitorovací výbor.

Projektové žádosti, které splní požadavky kontroly formálních náležitostí a odborné způsobilosti, zaregistruje Společný technický sekretariát do centrálního datového systému. Tímto je zahájena fáze hodnocení projektu.

Hodnocení se provádí na základě definovaných kritérií formou udílení bodů. Výsledek bude dokumentován ve formě checklistu.

Hodnocení probíhá ve třech fázích:

- fáze 1: hodnocení odborné kvality projektu
- fáze 2: hodnocení přeshraniční spolupráce
- fáze 3: hodnocení přeshraničního dopadu

Hodnocení odborné kvality projektu (fáze 1) provádí JTS za pomoci regionálních subjektů.

Hodnocení přeshraniční spolupráce a přeshraničního dopadu (fáze 2 a fáze 3) provádí JTS. Dodatečně k bodovému ohodnocení JTS vypracují v rámci fáze 3 regionální subjekty na české straně ohodnocení přeshraničního dopadu projektu, které bude Společnému technickému sekretariátu dodáno písemně a bude součástí podkladu pro rozhodování, který bude Monitorovacímu výboru předkládán k projednání.

Při přípravě zasedání výboru zpracuje JTS dvoujazyčný podklad pro rozhodování. Tento materiál bude obsahovat údaje k obsahu projektu, výsledky hodnocení a slovní ohodnocení přeshraničního dopadu od příslušného regionálního subjektu, informace o dostupnosti prostředků EU a prostředků pro národní kofinancování a také doporučení pro rozhodnutí o projektové žádosti.

Doporučení se opírá o hodnocení projektu dle udělených bodů (checklisty) pro splnění odborných a specifických programových kritérií. Z celkového počtu bodů, které projekt v rámci tří hodnotících kroků získal, se vypočte jeho pořadí. Podklady pro rozhodování a pořadí (rankinglist) jsou předány členům Monitorovacího výboru jako materiál pro jednání.⁵⁵

Druhý procesní krok - Rozhodnutí a schválení projektové žádosti

Na základě podkladu pro rozhodování připraveného JTS, projedná a definitivně rozhodne o výběru projektů na svém zasedání Monitorovací výbor. Spolu s usnesením Monitorovacího výboru o podpoře projektu mohou být vůči příjemcům formulovány podmínky. Právně závazná realizace pozitivního rozhodnutí ve formě oficiálního příslibu financování je realizována Společným technickým sekretariátem.

⁵⁵ Detaily ohledně lhůt budou upraveny v jednacím řádu, který je nutno zpracovat.

Třetí procesní krok - Realizace a kontrola projektu

Třetí krok procesu obsahuje realizaci projektu a kontrolu jeho výsledků.

Lead partner realizuje svůj projekt spolu se svými partnery v souladu s plánem projektu a dle ustanovení definovaných v příslibu podpory. Výsledky projektu budou dokumentovány ve zprávě, kterou je nutno předložit při dílčí nebo závěrečné žádosti o platbu. Na základě této zprávy budou kontrolovány pokroky v realizaci projektu.

Před podáním žádosti o platbu do Saské rozvojové banky, kterou může podat pouze lead partner, musí daný kontrolor⁵⁶ potvrdit správnost a řádnost výdajů nahlášených příjemci podílejícími se na projektu.

Vedoucí partner podá žádosti o platbu a kontrolní protokoly kontrolorů dle čl. 16 Saské rozvojové bance jako zprostředkujícímu subjektu Certifikačního orgánu. Zde proběhne kontrola podkladů. Finanční prostředky budou dle ustanovení EU proplaceny výlučně lead partnerovi.

Po ukončení projektu dojde k jeho obsahovému a finančnímu vyhodnocení. Závěrečné výsledky projektu dokumentuje lead partner v závěrečné zprávě. Lead partner podá závěrečnou žádost o platbu, závěrečnou zprávu a překontrolované doklady a kontrolní protokol Saské rozvojové bance. SAB překontroluje podklady, zpracuje záznam o kontrole a informuje lead partnera o řádném ukončení záměru a proplatí zbývající částku.

O ukončení projektu je příslušným platebním místem informován JTS. Za účelem monitorování celkové realizace programu vyhodnocuje Společný technický sekretariát zprávy připojené k žádostem o platbu.

5.4. Pravidla monitoringu

5.4.1. Grémium, zodpovědné za monitoring programu

Program Cíl 3/Ziel 3 v rámci cíle „Evropská územní spolupráce“ je monitorován dle čl. 63 odst. 1 nařízení (ES) 1083/2006 Monitorovacím výborem.

Úkoly Monitorovacího výboru jsou definovány v článku 65 nařízení (ES) 1083/2006. Dle těchto ustanovení dohlíží toto grémium především na efektivitu a kvalitu realizace programu. Dále zodpovídá mimo jiné:

- za kontrolu a schválení kritérií výběru projektů,
- za hodnocení pokroků v realizaci programu,
- za schvalování ročních prováděcích zpráv a
- za změnu v Programovém dokumentu.

Monitorovací výbor dále přejímá úkol společného výběru projektů (viz Kapitola 5.3.1.).

⁵⁶ Dle čl. 16(1) nařízení (ES) č. 1080/2006 je nutno v rámci kontrolního systému, který je nutno zřídit, jmenovat členskou zemí kontrolora, který přezkoumá i zákonnost a řádnost výdajů, hlášených příjemci, účastníky se záměru. Pro saskou stranu je dle čl. 16 jmenována Saská rozvojová banka, pro českou stranu bude tuto funkci zajišťovat Centrum pro regionální rozvoj.

Monitorovací výbor bude ustaven co nejdříve, nejpozději tři měsíce po schválení programu. Grémium si schválí jednací řád, v němž bude detailně upraveno složení výboru, rozhodovací procesy a modality hlasování.

Pro složení výboru platí princip partnerství tak, jak je upraveno v čl. 11 nařízení (ES) č. 1083/2006 s obecnými ustanoveními. Pro splnění principů partnerství a společné zodpovědnosti za realizaci programu je důležité zapojit zástupce státní, regionální a místní úrovně. V Monitorovacím výboru tak pracují vybraní zástupci relevantních institucí a organizací různých správních úrovní. Potřeby a zájmy rovnosti šancí, ochrany životního prostředí a udržitelného rozvoje jsou reprezentovány příslušnými zástupci národních ministerstev.

Modality přijímání rozhodnutí vycházejí ze zkušeností dosavadní práce Řídícího a Monitorovacího výboru v rámci Iniciativy Společenství INTERREG III A. Řídí se principy partnerství a společné zodpovědnosti za realizaci programu.

Po dohodě s Řídícím orgánem zajišťuje Společný technický sekretariát formální přípravu a následné zpracování zasedání Monitorovacího výboru.

Z rozpočtu Technické pomoci budou podpořeny výdaje spojené s přípravou, realizací, zpracováním a dokumentací zasedání Monitorovacího výboru.

5.4.2. Systémy pro monitoring a hodnocení programu

Monitoring a hodnocení

Prioritní osy, popsané v Programovém dokumentu, podléhají průběžnému hodnocení na základě indikátorů⁵⁷, za účelem umožnění posouzení efektivity podpory.

V rámci Prováděcí zprávy, která má být poprvé Komisi předložena v roce 2008 a poté každoročně do 30. června, má být na základě indikátorů popsán proces dosažení cílů. Budou přitom dodržovány požadavky na tuto zprávu dle čl. 67 nařízení (ES) č. 1083/2006.

Hodnocení

Součástí programu je dle čl. 48 odst. 2 nařízení (ES) č. 1083/2006 ex – ante hodnocení. Ukazuje rozdíly, mezery a možnosti vývoje, hodnotí cíle, které je nutno realizovat a výsledky, které lze očekávat, kvantifikované cílové hodnoty a odhaduje efekty, očekávané v důsledku realizace strategie. V rámci hodnocení ex-ante proběhlo hodnocení vlivu programu na životní prostředí (SEA).⁵⁸

Během období realizace programu je prováděno hodnocení programu, především tehdy, pokud se vyskytnou významné odchylky od definovaných cílů, případně pokud budou předloženy návrhy na úpravu programu v souladu s čl. 33 nařízení (ES) č. 1083/2006. Výsledky hodnocení je nutno předložit Monitorovacímu výboru a Evropské Komisi.

Po ukončení programovacího období je nutno do 31.12.2015 dle čl. 49 odst. 3 nařízení (ES) č. 1083/2006 provést hodnocení ex - post. V rámci evaluace je hodnocena účinnost a efektivita programu, čerpání finančních prostředků a socioekonomické efekty. Evropská komise přitom úzce spolupracuje s Řídícím orgánem.

⁵⁷ Viz. Kapitola 4.2

⁵⁸ Směrnice (ES) 42/2001 Evropského parlamentu a Rady ze dne 27. června 2001 (Směrnice SEA) o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí, Brusel 2001

5.5. Publicita

Dle ustanovení čl. 12 odst. 8 písm. e) nařízení (ES) č. 1080/2006 a kap. II nařízení (ES) č. 1828/2006 s prováděcími předpisy k nařízením (ES) č. 1080/2006 a č. 1083/2006 jsou členské státy povinny realizovat opatření v oblasti informační a publikační činnosti. Za dodržení povinností, vyplývajících z uvedených nařízení, je při realizaci operačního Programu Cíle 3/ Ziel 3 v rámci cíle „Evropská územní spolupráce“ zodpovědný Řídící orgán. Tento orgán zajišťuje realizaci vhodných opatření pro intenzivní a trvalé užití a využití.

Řídící orgán zveřejní obsah Programu Cíle 3/Ziel 3. Především potenciální příjemci podpory, hospodářští a sociální partneři, sdružení, svazy, spolky a nevládní organizace a další aktéři, podílející se na realizaci programu v České republice a ve Svobodném státě Sasko, budou obsáhle informováni o možnostech dotace z programu. Kromě toho budou česká vláda a saská státní vláda a veřejnost obou zemí pravidelně informovány prostřednictvím Řídícího orgánu o výsledcích podpory a stavu realizace programu.

Řídící orgán bude pro splnění Komunikačního akčního plánu využívat Společný technický sekretariát. Při realizaci Komunikačního akčního plánu bude JTS podporováno ze strany Národního orgánu a zúčastněných subjektů

Jsou plánována následující opatření:

- zpracování loga, vhodného názvu programu a (corporate) designu;
- dvojjazyčná internetová prezentace s představením programu s odkazy na kontakty, aktuální informace, stav realizace a s odkazy (linky) na relevantní internetové stránky v partnerských zemích
- vytvoření dvojjazyčného informačního balíčku, obsahujícího veškeré nutné formuláře, případně předtisky pro podání žádosti a pro podání žádosti o platbu a podávání zpráv o výsledcích včetně podrobného návodu na vyplňování formulářů.
- úzká kooperace s médii (tisk, rozhlas, televize) v obou zemích s ohledem na přiměřené podávání zpráv o startu intervence, obsáhlé informace v rámci realizace programu a o jeho výsledcích,
- vybudování databáze projektů na internetové stránce,

Detailní popis je uveden v Komunikačním plánu, který bude Řídícím orgánem předán Evropské komisi do čtyř měsíců od data schválení programu.

Budou dodržovány informační a publikační předpisy, dané Evropskou Komisí. Nositelé projektů budou na tyto předpisy vhodným způsobem upozorněni. V rámci kontroly provedené práce bude dbáno na řádné dodržení předpisů z oblasti publikační činnosti při označování podpořených projektů dle odpovídajících podmínek a poznámek.

Řídící orgán přijme v úzké koordinaci s partnerskými orgány veškeré nutné institucionální, administrativní, personální a finanční opatření pro realizaci předpokládaných opatření, například prostřednictvím poskytnutí a použití Technické pomoci.

5.6 Sběr dat

Dle čl. 60 písm. c) nařízení (ES) č. 1083/2006 a článku 12, odst. 8, písm. f) nařízení (ES) č. 1080/2006 zodpovídá Řídící orgán za elektronický záznam a uchování účetních dat ke každému projektu, realizovanému v rámci Programu Cíle 3/Ziel 3 a za sběr nutných realizačních dat pro finanční správu, monitoring, kontroly a hodnocení. K tomuto účelu je nutné instalovat a využívat odpovídající elektronický systém.

Řídící orgán zajistí v úzké koordinaci s příslušnými institucemi ve společném dotačním území shromáždění všech dat v tomto elektronickém systému, nutných pro finanční monitoring na základě shora uvedených nařízení a v souladu s čl. 40 a následujícími nařízení (ES) 1828/2006.

Datový systém, implementovaný ve Svobodném státě Sasko pro sběr dat záměrů pro podávání zpráv v rámci programu INTERREG III A bude přizpůsoben požadavkům programovacího období 2007 – 2013 pro účely sběru, zpracování a elektronické výměny dat mezi Českou republikou (informační systém IS Monit 07+) a Svobodným státem Sasko. V tomto popsaném celkovém rámci bude umožněno rovněž dodržení ustanovení strukturální fondů ve vztahu ke korektní a komplexní realizaci financování, kontroly dat na vícero úrovních, zpracování a předávání potřebných dat Evropské komisi.

Kromě toho je nutno odsouhlasit a implementovat ustanovení k užívání elektronického podpisu a výměně dat mezi členskou zemí a Evropskou komisí pro Program Cíle 3/Ziel 3 dle čl. 41 a 42 nařízení (ES) č. 1828/2006 s orgány zodpovědnými za tyto úkoly. To je předpokladem pro to, aby Certifikační orgán mohl na základě těchto dat podávat žádosti o platbu na Komisi. Kromě toho dodává Certifikační orgán Řídícímu orgánu potřebná data, nutná pro splnění jeho kontrolní a informační povinnosti, a bude plnit svoji vlastní informační povinnost.

Detaily k finančnímu monitoringu a elektronické výměně dat s Evropskou komisí dle návrhu prováděcího nařízení Evropské komise jsou uvedeny v popisu Řídícího a kontrolního systému.

Nařízení kromě toho požadují, aby výměna jakýchkoli informací mezi Komisí a Řídícím orgánem probíhala elektronickou cestou. Je závazně stanoveno používání elektronického systému SFC 2007, vyvinutého Komisí. Tento systém zavedla Komise na počátku programovacího období 2007 - 2013.

SFC 2007 je možno využívat manuálním zadáváním dat (webová aplikace) stejně jako s rozhraním pro monitorovací systémy členské země (webová služba).

Kapitola 6 Indikativní finanční plán

Indikativní finanční plán se vztahuje podle článku 53 odst. 1 písmeno a) Nařízení (ES) č. 1083/2006 na vhodné celkové výdaje včetně veřejných a soukromých výdajů.

Podle čl. 12 odstavce 6 Nařízení (ES) č. 1080/2006 bude sestaven jeden finanční plán bez rozdělení na dvě tabulky podle jednotlivých členských států. Tabulka 1 podává přehled o předpokládaných maximálních částkách podílu ERDF v jednotlivých rocích. Tabulka 2 ukazuje celkové částky ERDF a národní podíl na jednotlivé prioritní osy

Tabulka 1 Předpokládané maximální částky podílu ERDF v jednotlivých rocích

Rok	roční částky podílu ERDF v €
2007	27.048.497
2008	27.726.320
2009	28.560.029
2010	29.558.378
2011	30.585.237
2012	31.493.211
2013	32.425.272
celkem 2007-2013	207.396.944

Tabulka 2 Společná indikativní finanční tabulka 2007 – 2013

Prioritní osa / název	Finanční prostředky Společenství v eurech	Příspěvek členského státu v eurech	Orientační rozdělení příspěvku členského státu		Celkem finanční prostředky v eurech	Míra spolufinancování
			Financování z vnitrostátních veřejných zdrojů v eurech	Financování z vnitrostátních soukromých zdrojů v eurech		
<u>Prioritní osa 1</u> Rozvoj rámcových společenských podmínek v dotačním území						
Celkové výdaje	106.202.694	17.052.463	15.601.009	1.451.454	113.683.089	0,85
<u>Prioritní osa 2</u> Rozvoj hospodářství a cestovního ruchu						
Celkové výdaje	54.719.083	10.979.839	9.990.211	989.628	73.198.922	0,85
<u>Prioritní osa 3</u> Zlepšení situace přírody a životního prostředí						
Celkové výdaje	34.031.351	6.371.192	5.711.440	659.752	42.474.611	0,85
Technická pomoc						
Celkové výdaje	12.443.816	2.195.968	2.195.968	0	14.639.784	0,85
Celkové výdaje	207.396.944	36.599.462	33.498.628	3.100.834	243.996.406	0,85

Příloha

Tabulka 3 Indikativní rozdělení příspěvku Společenství

Referenční číslo Komise: _____

Název programu:

„Programový dokument Cíl 3 / Ziel 3 na podporu přeshraniční spolupráce 2007 - 2013 mezi Českou republikou a Svobodným státem Sasko v rámci cíle „Evropská územní spolupráce“

Datum posledního rozhodnutí Komise o daném operačním programu: ___/___/___

Téma 1 Prioritní osa		Téma 2 Forma financování		Téma 3 Území	
Kód	Částka ⁵⁹	Kód	Částka	Kód	Částka
03	1.721.908	01	207.396.944	08	207.396.944
05	0				
09	2.921.908				
13	966.306				
15	0				
16	0				
23	23.191.350				
26	250.750				
28	966.306				
40	1.305.171				
41	1.910.342				
42	0				
45	0				
46	4.810.342				
47	722.068				
49	2.055.171				
51	5.776.547				
53	5.415.513				
54	12.036.197				
56	25.076.680				
57	24.998.587				
58	6.764.144				
59	7.313.394				
71	4.031.531				
73	4.831.531				
74	5.797.838				
75	4.831.531				
77	2.898.919				
79	5.797.838				
80	19.326.125				
81	9.663.063				
85	10.577.244				
86	1.866.572				
23, 53, 81 ⁶⁰	9.572.068 ⁶⁰				
celkem	207.396.944	celkem	207.396.944	celkem	207.396.944

⁵⁹ Odhadovaná částka příspěvku Společenství v eurech, dle čl. 11, číslo 3 Informačního sdělení Komisi

⁶⁰ Částka, která je k dispozici na dobu omezenou do 31. prosince 2011 na opatření na odstranění škod způsobených povodněmi a na preventivní opatření; přiřazení finančních prostředků k některému z kódů (intervenčních oblastí) proběhne ex-post podle schválených projektů

Obr. 18 Časový průběh plánování programu a zapojení partnerů

Datum	Akce	Účastníci	Obsah:
30.03.05	Redakční skupina Drážďany	Řídící orgán INTERREG III A, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, zástupci české části Euroregionu Elbe/Labe = stálí členové redakční skupiny	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ustavení bilaterálně obsazeného grémia ▪ Odsouhlasení pracovních kroků při programování Cíle 3 ▪ Odsouhlasení společného plánu práce
18.04.05	Pracovní jednání, Drážďany	Řídící orgán INTERREG III A, MMR, jednatele českých a saských euroregionů	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Diskuse k Evropskému sdružení přeshraniční spolupráce (EVTZ)
červenec až listopad 2005	Pracovní jednání, Drážďany	Hospodářští a sociální partneři, saské resorty, zástupci euroregionů	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Představení možných obsahů podpory a budoucího postupu
22.09.05	Redakční skupina, Drážďany	Členové Redakční skupiny	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Postup ke stanovení společných obsahů podpory ▪ Informace k evaluaci ex - ante ▪ Analýza legislativních norem pro programování Cíle 3
06./07.10.05	Workshop: Příprava Cíle 3, Drážďany	Řídící orgán, Společný technický sekretariát (JTS), Saská rozvojová banka (SAB)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Informace o legislativních normách pro Cíl 3 ▪ Výměna zkušeností k centralizaci procesů na saské straně v rámci úprav programu v důsledku rozšíření EU ▪ Zpracování návrhů na organizaci budoucích procesů
20.10.05	Redakční skupina, Drážďany	Členové Redakční skupiny	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odsouhlasení k evaluaci ex - ante ▪ První diskuse k budoucím obsahům podpory ▪ Dohoda o dalším postupu při plánování programu Cíl 3
08.11.05	Pracovní jednání, Drážďany	Řídící orgán, jednatele saských euroregionů	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Informace o stavu plánování programu. ▪ Představení budoucích obsahů podpory
21.11.05	Redakční skupina, Drážďany	Členové Redakční skupiny Ministerstvo financí ČR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Diskuse o procesech ▪ Ukončení sběru námětů k obsahům podpory ▪ Usnesení ke struktuře priorit a ke struktuře programového dokumentu.
29.11.05	Podskupina redakční skupiny Česko - Sasko, Drážďany	Řídící orgán, zástupce české části Euroregionu Elbe/Labe	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Definice obsahů podpory na základě shromážděných námětů

Datum	Akce	Účastníci	Obsah:
06.12.05	Meziministerská pracovní skupina, Drážďany	Řídící orgán INTERREG III A, saské resorty	<ul style="list-style-type: none"> Informace ke stavu programování Cíle 3 (ukončení sběru námětů, průměrné objemy, stanovení priorit)
09.12.05	Pracovní jednání, Drážďany	Řídící orgán INTERREG III A, SAB	<ul style="list-style-type: none"> Diskuse k budoucím obsahům podpory na základě zpracovaných průměrů a k budoucím procesům
16.12.05	Monitorovací výbor Česká republika– Svobodný stát Sasko	Zástupci Evropské komise, MMR, regionální čeští a saskí aktéři, členové Monitorovacího výboru	<ul style="list-style-type: none"> Informace o aktuálním stavu plánování programu.
10.01.06	Redakční skupina, Drážďany	Členové Redakční skupiny	<ul style="list-style-type: none"> Výběr znalce pro evaluaci ex - ante
09.02.06	Redakční skupina, Drážďany	Členové Redakční skupiny	<ul style="list-style-type: none"> Upřesnění obsahů podpory
10.02.06	Jour Fixe, Drážďany	Řídící orgán INTERREG III A, SAB	<ul style="list-style-type: none"> Budoucí obsahy podpory, jednání k průběhu procesu
16.02.06	Redakční skupina, Drážďany	Členové Redakční skupiny, Evaluátor PriceWaterhouseCoopers a.s.	<ul style="list-style-type: none"> Zahajovací akce k evaluaci Ex - ante programování Cíle 3
13.03.06	Pracovní skupina Přeshraniční spolupráce, Praha	MMR, CRR, zástupci krajů a euroregionů	<ul style="list-style-type: none"> Hodnocení projektů
16.03.06	Informační akce Drážďany	Řídící orgán INTERREG III A, zástupci českých a saských euroregionů, komunální zástupci z obou stran hranice	<ul style="list-style-type: none"> Prezentace výsledků evaluace role euroregionů a Fondu malých projektů, stanovení pracovních kroků pro budoucí Fond malých projektů
17.03.06	Pracovní jednání, Drážďany	Řídící orgán INTERREG III A, Společný technický sekretariát	<ul style="list-style-type: none"> Porada k obsahům Komunikačního akčního plánu
20.03.06	Pracovní jednání, Drážďany	Řídící orgán INTERREG IIIA, zástupci PriceWaterhouseCoopers a.s., Saské státní ministerstvo pro životní prostředí a zemědělství	<ul style="list-style-type: none"> Projednání detailní koncepce, stanovení dalších pracovních kroků Postup při zpracování SEA
21.03.06	Meziministerská pracovní skupina, Drážďany	Řídící orgán INTERREG III A, saské resorty	<ul style="list-style-type: none"> Informace o stavu plánování programu. Cíl 3
23./24.03.06	Workshop Drážďany	Řídící orgán INTERREG III A, JTS, SAB	<ul style="list-style-type: none"> Hlavní body podpory, detailní propracování obsahů podpory
28.03.06	Redakční skupina, Drážďany	Členové Redakční skupiny Zástupce Ministerstva financí ČR Zástupci Saského státního ministerstva financí, Platebního orgánu a Nezávislého místa	<ul style="list-style-type: none"> Diskuse k budoucím procesům při výběru projektů včetně finančních toků a o budoucích správních a kontrolních procesech

Datum	Akce	Účastníci	Obsah:
10.04.06	Pracovní jednání, Drážďany	Řídící orgán INTERREG IIIA, Platební orgán, JTS	<ul style="list-style-type: none"> Diskuse k budoucím finančním tokům
10.04.06	Pracovní jednání, Drážďany	Řídící orgán INTERREG III A, Saské státní ministerstvo životního prostředí a zemědělství, PriceWaterhouseCoopers a.s.	<ul style="list-style-type: none"> Projednání pracovních kroků nutných pro zpracování SEA Stanovení časového rámce
11.04.06	Meziministerská pracovní skupina, Drážďany	Řídící orgán INTERREG III A, Zástupci saských resortů	<ul style="list-style-type: none"> Projednání redakční skupinou detailně propracovaných obsahů podpory
03.05.06	Pracovní jednání, Drážďany	Řídící orgán INTERREG IIIA, zástupci PriceWaterhouseCoopers a.s., Saské státní ministerstvo pro životní prostředí a zemědělství	<ul style="list-style-type: none"> Koordinace postupu při zpracování SEA
16./17.05.06	Redakční skupina, Drážďany	Členové Redakční skupiny	<ul style="list-style-type: none"> Diskuse k procesům a strukturám Modality výběru projektů
01.06.06	Redakční skupina Fond malých projektů, Drážďany	Řídící orgán INTERREG III A, MMR, zástupci české a saské části Euroregionu Elbe/Labe	<ul style="list-style-type: none"> Hlavní body podpory v rámci budoucího Společného fondu malých projektů
16.06.06	Pracovní skupina Přeshraniční spolupráce, Praha	MMR, CRR, zástupci krajů a euroregionů	<ul style="list-style-type: none"> Hodnocení projektů, vývoj postupu realizace
22.06.06	Monitorovací výbor Liberec	Zástupci Evropské komise, MMR, regionální čeští a saskí aktéři, členové Monitorovacího výboru	<ul style="list-style-type: none"> Informace o stavu plánování programu.
29./30.06.06	Redakční skupina, Drážďany	Členové Redakční skupiny Zástupce českého a saského ministerstva financí	<ul style="list-style-type: none"> Diskuse k návrhu kritérií pro výběr projektů Modality výběru projektů Finanční management
13.07.06	Pracovní jednání, Drážďany	Řídící orgán INTERREG III A, MMR, zástupci české a saské části Euroregionu Elbe/Labe	<ul style="list-style-type: none"> Projednání obsahu a uspořádání společného rámce podpory – vyhodnocení odborných podkladů
15./16.08.06	Redakční skupina, Drážďany	Členové Redakční skupiny České a saské ministerstvo financí Platební orgán Evaluátor – PwC Saské státní ministerstvo životního prostředí a zemědělství	<ul style="list-style-type: none"> Odsouhlasení finančních toků na úrovni programu a v Technické pomoci Diskuse o kritériích pro výběr projektů Diskuse o grémiu pro výběr projektů Zpracování systému indikátorů včetně ekologických indikátorů
17.08.06	Pracovní jednání, Drážďany	Řídící orgán INTERREG III A Zástupci českých a saských euroregionů	<ul style="list-style-type: none"> Informace o budoucích obsazích podpory, strukturách, procesech a přípravě budoucích nositelů projektu na požadavky nového programovacího období
22.08.06	Pracovní jednání, Brusel	Zástupci Řídícího orgánu INTERREG III A, MMR a DG Regio	<ul style="list-style-type: none"> Konzultace k obsahovému uspořádání programu, strukturám a procesům

Datum	Akce	Účastníci	Obsah:
25.08.06	Meziministerská pracovní skupina, Drážďany	Řídící orgán INTERREG III A, Zástupci saských resortů	<ul style="list-style-type: none"> Odsouhlasení obsahového uspořádání společného rámce podpory k programu Diskuse o procesech
31.08. / 01.09.06	Workshop Drážďany	Zástupci Řídícího orgánu INTERREG III A, MMR Zástupci českých a saských ministerstev, českých a saských euroregionů, českých a saských hospodářských a sociálních partnerů, zástupci vládních prezidií JTS Evaluátor – PwC	<ul style="list-style-type: none"> Diskuse o budoucích obsazích podpory, strukturách, procesech a přípravě budoucích nositelů projektu na požadavky nového programovacího období Informace o stavu evaluace ex – ante pro SEA Komunikační akční plán a koncepce akvizice
05.09.06	Meziministerská pracovní skupina, Drážďany	Řídící orgán INTERREG III A, Zástupci saských resortů, zástupci SAB (JTS)	<ul style="list-style-type: none"> Odsouhlasení obsahového uspořádání společného rámce podpory k programu
07./08.09.06	Pracovní jednání, Drážďany	Řídící orgán INTERREG III A, MMR, zástupci české a saské části Euroregionu Elbe/Labe, zástupce SAB (JTS)	<ul style="list-style-type: none"> Projednání a diskuse k budoucím kritériím pro výběr projektů
11.09.06	Pracovní jednání, Drážďany	Řídící orgán INTERREG III A, MMR, zástupci českého a saského ministerstva pro životní prostředí Evaluátor – PwC	<ul style="list-style-type: none"> Odsouhlasení procesu realizace SEA
12.09.06	Meziministerská pracovní skupina, Drážďany	Řídící orgán INTERREG III A, Zástupci saských resortů, zástupci SAB (JTS)	<ul style="list-style-type: none"> Odsouhlasení obsahového uspořádání společného rámce podpory k programu
03.10.06	Pracovní skupina Přeshraniční spolupráce, Praha	MMR, CRR, zástupci krajů a euroregionů	<ul style="list-style-type: none"> Diskuse ke společnému Realizačnímu dokumentu
05./06.10.06	Česko – saská redakční skupina, Drážďany	Řídící orgán INTERREG III A, MMR, zástupce české části Euroregionu Elbe/Labe	<ul style="list-style-type: none"> Doplnění obsahů podpory Diskuse o procesech Diskuse a odsouhlasení katalogu indikátorů
24.11.06	Česko – saská redakční skupina, Drážďany	Řídící orgán INTERREG III A, MMR, zástupce české části Euroregionu Elbe/Labe	<ul style="list-style-type: none"> Závěrečné jednání ke společnému Programovému dokumentu
20.12.06	Informační seminář, Praha	Zástupci Evropské komise, MMR, zástupci řídicích orgánů členských států hraničících s ČR, zástupci českých krajů	<ul style="list-style-type: none"> projednání a diskuse ke strukturám pro realizaci programu v dotačním období 2007-2013 předpokládaným ze strany EU
07./08.02. 07	Česko – saská redakční skupina, Drážďany	Řídící orgán INTERREG III A, MMR	<ul style="list-style-type: none"> finalizace Programového dokumentu
23.07.09	Pracovní jednání, Praha	ŘO, MMR	<ul style="list-style-type: none"> odsouhlasení aktualizace intervenčních oblastí (kódů) v rámci jednotlivých priorit
08.09.09	Monitorovací výbor, Litoměřice	ŘO, MMR, zástupci saských resortů, českých krajů, českých a saských euroregionů, zemských ředitelstev, CRR, HSP	<ul style="list-style-type: none"> informace a vysvětlení k aktualizaci intervenčních oblastí (kódů) projednání nutné potřeby realokace prostředků
07.04.10	Pracovní jednání, Praha	ŘO, MMR	<ul style="list-style-type: none"> odsouhlasení dalšího postupu ohledně nastávající realokace prostředků
20.04.10	Diskusní jednání, Drážďany	ŘO, MMR, zástupci Karlovarského, Ústeckého a Libereckého kraje, SAB/JTS	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlení aktuálního stavu uzavření dohody mezi programovými partnery ohledně dalšího postupu pověření SAB zpracováním návrhu realokace

Datum	Akce	Účastníci	Obsah:
21./22.06.10	Monitorovací výbor, Žatec	ŘO, MMR, zástupci saských resortů, českých krajů, českých a saských euroregionů, zemských ředitelstev, CRR, HSP	<ul style="list-style-type: none"> ▪ usnesení o hlavních bodech/zásadách realokace prostředků
23.09.10	Monitorovací výbor, Drážďany	ŘO, MMR, zástupci saských resortů, českých krajů, českých a saských euroregionů, zemských ředitelstev, CRR, HSP	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozhodnutí, že v důsledku povodní v srpnu 2010 dojde ke zřízení nové oblasti podpory zaměřené na odstranění škod způsobených povodněmi. Na tuto oblast podpory se využijí prostředky z realokace prostředků schválené v červnu 2010

Obr. 19 Přehled zpracování SEA

Pracovní krok	Časový horizont	Zúčastnění aktéři
SEA jako úkol zapracován do smlouvy s evaluátorem PwC	únor 2006	Řídící orgán po dohodě s MMR ČR, PwC
Odsouhlasení pracovních kroků pro zpracování SEA	březen 2006	Řídící orgán, Saské státní ministerstvo životního prostředí a zemědělství, PwC
Projednání postupu při stanovení rámce hodnocení (scoping)	duben 2006	Řídící orgán, Saské státní ministerstvo životního prostředí a zemědělství, PwC
Zpracování a předložení návrhu rámce hodnocení (na základě checklistu ze scopingu)	květen 2006	PwC po dohodě s Řídícím orgánem a Saským státním ministerstvem pro životní prostředí a zemědělství
Aktualizace návrhu stanovení rámce hodnocení, členění zprávy o životním prostředí	červenec 2006	PwC, Řídící orgán, MMR Saské státní ministerstvo pro životní prostředí a zemědělství
Konzultace českého orgánu ke scopingu	srpen 2006	Řídící orgán, MŽP ČR
Odsouhlasení dalších pracovních kroků pro zpracování SEA	srpen 2006	Řídící orgán, MMR, Saské státní ministerstvo pro životní prostředí a zemědělství, PwC
Stanovení rámce hodnocení a odsouhlasení členění zprávy o životním prostředí	září 2006	Řídící orgán, MMR ČR, MŽP ČR Saské státní ministerstvo pro životní prostředí a zemědělství, PwC
Předložení a odsouhlasení návrhu zprávy o životním prostředí	říjen 2006	Řídící orgán, MMR, Saské státní ministerstvo pro životní prostředí a zemědělství, PwC
Předložení zprávy o životním prostředí	listopad 2006	PwC
Přeshraniční konzultace zprávy o životním prostředí	prosinec 2006 / leden 2007	Široká veřejnost
Vyhodnocení došlých stanovisek	únor 2007	PwC po dohodě s Řídícím orgánem, MMR
Zapracování výsledků SEA do Programového dokumentu	únor 2007	Řídící orgán po dohodě s MMR ČR

Obr. 20 Kontextové indikátory a jejich základní hodnoty

Kontextový indikátor	Základní hodnoty ⁶¹		
	Společné dotační území ⁶²	Svobodný stát Sasko ⁶³	Česká republika
Plocha (km²)	20.392	7.201	13.191
Počet obyvatel (obyvatel)	2.833.577	1.279.293	1.554.284
Míra nezaměstnanosti (v procentech)	14,79		
Počet ubytovaných (počet)	14.419.443	6.531.739	7.887.704
Společné hraniční přechody	23		
Silniční hraniční přechody	16		
Železniční hraniční přechody	7		
Plocha chráněných oblastí (ha)			
Území NATURA 2000	315.666	104.578	211.088

⁶¹ Zdroj: Svobodný stát Sasko Statistisches Landesamt Kamenz, Statistisches Jahrbuch 2005, Sächsische Kreiszahlen 2005, www.pub.arbeitsamt.de, SMWA (Zemský statistický úřad Kamenec, Statistická ročenka 2005, Saské okresy 2005) Saské státní ministerstvo pro hospodářství a práci: „Wege zu den Nachbarn“ („Cesty k sousedům“), květen 2004; , pro Českou republiku: Statistické ročenky krajů 2005

⁶² Dotační území bez pravidla flexibility

⁶³ Území - stav 01.01.2006

Obr. 21 Seznam potenciálních příjemců pomoci
Svobodný stát Sasko

Č.	Potenciální příjemci
1	Úřady a další instituce Svobodného státu Sasko, především
1.1	Silniční stavební úřady Svobodného státu Sasko
1.2	Státní podnik Saské lesy (Staatsbetrieb Sachsenforst)
1.3	Zemská správa vodních nádrží
1.4	Služebny policie
1.5	Zemský úřad na ochranu ústavy
1.6	Saská vzdělávací agentura včetně regionálních poboček
2	Právníké osoby veřejného práva a soukromého práva, především
2.1	Sdružení a svazy, nadace
2.2	Komory
2.3	Komunální územní jednotky, jejich zařízení a sdružení
2.4	Vysoké školy
2.5	Profesní akademie včetně studijních akademií
2.6	Krajské, okresní a místní organizace registrovaných pomocných organizací, veřejná správa a její zařízení
2.7	Zařízení v oblasti zdravotnictví a sociálních služeb
2.8	Muzea a knihovny
2.9	Dopravní podniky regionální dopravy a firmy z oblasti železniční infrastruktury, jejichž železniční cesta je využívána firmami, provozujícími regionální dopravu
2.10	Právníké osoby soukromého práva, které jsou v okamžiku podpory smluvně vázány k realizaci komunálních služeb po dobu dalších alespoň 6ti let
2.11	Technologická centra v oblasti, blízké hospodářské sféře, působící ve veřejném zájmu
2.12	Malé a střední podniky (MSP)
2.13	Podniky z oblasti zemědělství a lesnictví
2.14	Výzkumná zařízení
2.15	Sdružení, nadace
2.16	Společnosti se státní účastí
2.17	Zřizovatelé nezávislé pomoci mládeži
2.18	Skupiny umělců

Česká republika:

Způsobilými příjemci jsou právnické osoby a sice

Vhodným příjemcem jsou právnické osoby, a to

- a) veřejnoprávní nebo
- b) ovládané veřejnoprávními právnickými osobami nebo
- c) založené nikoli k dosažení zisku (neziskové).

Hlavní skupiny příjemců jsou následující (podrobné podmínky pro jejich způsobilost budou definovány v návazné dokumentaci):

Č.	Typ subjektu
1.	Stát (Česká republika), resp. organizační složka státu a příspěvková organizace
2.	Územní samospráva, její organizační složka a příspěvková organizace
3.	Komory
4.	Školská právnická osoba, veřejná soukromá škola, veřejná a státní vysoká škola
5.	Veřejná výzkumná instituce
6.	Veřejné neziskové ústavní zdravotnické zařízení
7.	Česká televize a Český rozhlas
8.	Správa železniční dopravní cesty, státní organizace
9.	Obecně prospěšná organizace
10.	Zájmové sdružení právnických osob
11.	Občanské sdružení a jeho organizační jednotka
12.	Nadace a nadační fond
13.	Církev
14.	Státní podnik
15.	Akciová společnost a společnost s ručením omezeným (s definovaným minimálním podílem ovládaným subjekty veřejného sektoru)